

PRIMĂRIA COMUNEI PERIAM

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A
COMUNEI PERIAM,
JUDEȚUL TIMIȘ**

2022-2027

Beneficiar:
PRIMĂRIA COMUNEI PERIAM,
JUDEȚUL TIMIȘ

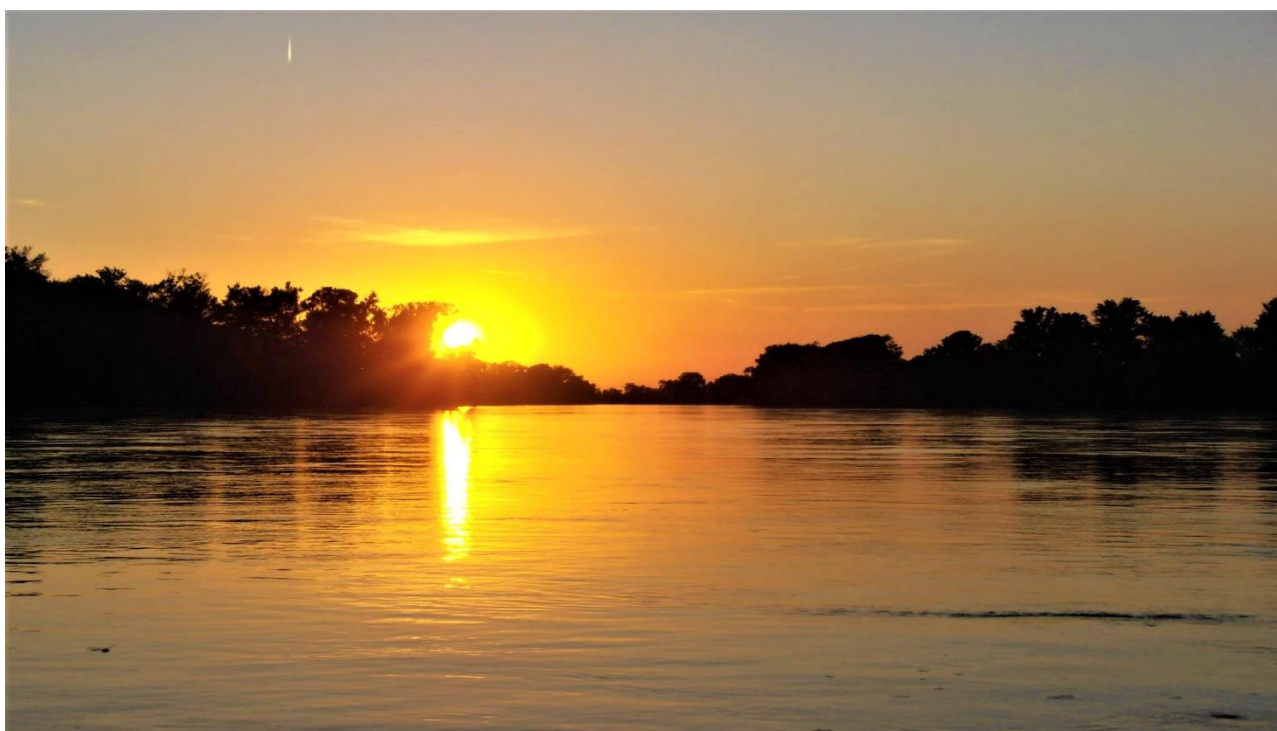

Foto:Periam Port

ELABORAT DE:
SC AREVAL PRIM SRL
-iulie 2022-

CUVÂNT ÎNAINTE:

Elaborarea unei strategii de dezvoltare locală pentru o comunitate este ca planificarea unei călătorii lungi în care apar o serie de evenimente. Înainte de a pleca la drum trebuie să știm pe unde mergem, ce resurse avem, pe cine luăm cu noi în călătorie și care este perioada de timp în care trebuie să ne încadrăm pentru a ajunge la destinația finală.

Strategia este un instrument la îndemâna autorităților locale, care își propune îmbunătățirea continuă a calității vieții locuitorilor din comună, creșterea bunăstării atât pentru generațiile prezente, cât și pentru cele viitoare. În acest scop trebuie promovată o economie dinamică și competitivă, care să asigure locuri de muncă, un înalt nivel de educație, ocrotirea sănătății,

coeziunea socială și protecția mediului, într-o lume sigură, ce respectă diversitatea culturală.

În acest context, poate mai mult ca niciodată, se impune necesitatea existenței unei viziuni strategice pe termen lung, care să traseze direcțiile de dezvoltare a localității, cuprinse într-un document coerent, exprimând o abordare integrată a problemelor cu care se confruntă comunitatea și prezentând aspirațiile de dezvoltare ale acesteia, bazate pe potențialul local existent. Obiectivul general al strategiei comunei Periam îl reprezintă dezvoltarea echilibrată și armonioasă a localității prin crearea și prin susținerea unui mediu economico- social competitiv, stabil, sănătos și diversificat, care să asigure creșterea economică continuă și calitatea vieții cetățenilor comunei.

Valorificarea acestor noi oportunități cere însă alocarea unor resurse semnificative din partea actorilor locali, atât la nivelul capacității administrative necesare pentru accesarea, implementarea și monitorizarea adecvată a acestor fonduri, cât și de ordin financiar, de furnizare a co-finanțării obligatorii.

În consecință, este necesară o prioritizare clară a inițiativelor de dezvoltare, fundamentată pe o analiză riguroasă a situației locale specifice, astfel încât să fie maximizat impactul socio-economic al acestor investiții, în contextul resurselor inevitabil limitate disponibile pentru mobilizare în orizontul de timp 2022-2027. Existența unei strategii de dezvoltare locală, ca instrument de management utilizat pentru a aborda problemele cu care se confruntă o comunitate și pentru a valorifica oportunitățile de orice fel, reprezintă, astfel, o condiție esențială pentru asigurarea unei dezvoltări locale armonioase, sănătoase și durabile pentru comunitatea locală respectivă.

Primar,

Dumitraș Cornel

CUPRINS:

INTRODUCERE.....	pag.7
PARTEA I: CONTEXTUL STRATEGIC GENERAL.....	pag.12
1. Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.....	pag.12
2. Pactul Verde European („The European Green Deal”)	pag.18
3. Programarea fondurilor externe nerambursabile pentru ciclul 2021-2027.....	pag.19
4. Programul Național de Dezvoltare Rurală.....	pag.20
5. Programul Național de Relansare și Reziliență 2021.....	pag.21
6. Programul Național Anghel Saligny.....	pag.23
7. Direcții de dezvoltare durabilă la nivel regional și județean	pag.24
8. Autoritatea de Management pentru Programele Operaționale Regionale ADR Vest.....	pag.26
PARTEA A II-A: ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A UAT	pag.31
1. Prezentare generală a Comunei Periam	
1.1.Localizare.....	pag.31
1.1.1. Componenta	pag.32
1.2.Relief.....	pag.32
1.3.Clima.....	pag.33
1.4.Hidrografia.....	pag.34
1.5. Solurile.....	pag.36
1.6. Flora și fauna.....	pag.37
1.7. Istoricul comunei.....	pag.39
1.8.Populația.....	pag.41
1.9.Infrastructura de drumuri.....	pag.45
1.10.Infrastructura de utilități.....	pag.48
1.11.Managementul integrat al deșeurilor	pag.54
1.12.Infrastructura de sănătate.....	pag.55
1.13.Asistența socială.....	pag.56
1.14.Învățământul.....	pag.64
1.15. Siguranța și protecția cetățenilor-SVSU	pag.75
2. Economia	pag.77
3. Viața socio-culturală	pag.84
3.1. Cultura.....	pag.84
3.2. Culte și lăcașuri de cult.....	pag.85
3.3. Monumente și vestigii istorice	pag.89
3.4. Turism și sport	pag.97
4. Dezvoltare rurală	pag.101
4.1. Prezentare situație generală	
4.2. Proiecte de viitor	pag.104

PARTEA A III-A: ANALIZA SWOT.....	pag.108
1. Delimitare conceptuală	
2. Puncte tari, Puncte slabe, Oportunități și Riscuri.....	pag.111
3. Domenii de analiză	
4. Principii prioritare de analiză in vederea dezvoltării durabile	
 PARTEA A IV-A: STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ.....	 pag.119
1. Viziune	
2. Principii	
3. Valori	
4. Evaluarea receptivității comunității	
5. Caracteristicile strategiei de dezvoltare durabilă	
6. Criterii de realizare a obiectivelor	
7. Obiectivele specifice	
8. Direcții prioritare de acțiune pentru perioada 2022- 2027.....	pag.126
9. Planul Strategic de Dezvoltare Durabilă la nivelul comunei Periam pentru perioada 2022-2027. Proiecte propuse.....	pag.131
 PARTEA A V-A: ANEXE.....	 pag.137
 PARTEA A VI-A: CONCLUZII.....	 pag.138
 BIBLIOGRAFIE.....	 pag.139

INTRODUCERE:

Strategia de Dezvoltare Locală este un document strategic, care prezintă prioritățile de dezvoltare ale comunei Periam, Județul Timiș, în materie de dezvoltare durabilă, competitivitate, coeziune socială și răspunde provocărilor specifice perioadei 2022-2027. Strategia de Dezvoltare Locală reprezintă principalul document de planificare elaborat la nivel local și asumat de către factorii de decizie din cadrul Primăriei Periam.

Procesul de planificare a dezvoltării locale oferă o bază strategică esențială pentru includerea măsurilor și a proiectelor implementate la nivel județean și regional în viitoarele programe de finanțare, indiferent de sursele de finanțare ale acestor programe. Documentul se adresează cadrului de timp 2022-2027, cu scopul de a oferi un fundal solid portofoliului local de proiecte de investiții. Acestea vor putea fi finanțate atât prin Programele Operaționale Naționale finanțate din fonduri europene (PNRR, POR, PNDR), cât și prin intermediul altor programe și instrumente de finanțare națională și internațională. De asemenea, planul reflectă și ia în considerare direcțiile strategice de politică relevante la nivel local și județean ale instituțiilor/autorităților care pot finanța investiții de dezvoltare aferente zonei.

La nivel local este nevoie de elaborarea unui plan general de dezvoltare pe termen mediu, prin care să fie asigurată o bază de pornire și să fie enunțate principiile de dezvoltare ale comunei Periam, județul Timiș.

Strategia de dezvoltare a comunei Periam pentru perioada 2022 – 2027, prezintă cadrul în care administrația locală va iniția acțiunile pentru a crea condițiile necesare dezvoltării viitoare a comunei, analizează situația existentă și relevă oportunitățile și amenințările, stabilește un set de obiective și propune acțiuni pentru îndeplinirea acestora.

Acest document va fundamenta mecanismul de coordonare care va asigura întărirea legăturilor dintre proiectele de dezvoltare pentru sprijinirea mediului economic, asigurarea unor condiții de viață decente pentru locuitori și, în același timp, respectarea mediului natural. Unice sunt obiective complexe, iar realizarea acestora depinde de o serie întreagă de factori și de asumarea responsabilității deopotrivă de către instituțiile din sectorul public, agenții din mediul privat sau actorii sectorului neguvernamental.

Scopul Planului de Dezvoltare Locală a comunei Periam, județul Timiș, este de a orienta dezvoltarea economică, socială, teritorială echilibrată a comunei în perioada 2022 - 2027, fundamentând accesul la fondurile europene, sursele de finanțare interne publice și private, precum

și cele provenind de la alte categorii de donori, în contextul actual al apartenenței României la Uniunea Europeană.

Strategia de Dezvoltare Locală răspunde nevoilor de dezvoltare socio-economică, fiind în același timp corelată cu liniile directoare europene, naționale și regionale. Astfel, aceasta oferă tuturor actorilor locali un cadru și o direcție comună de acțiune – un set coerent de priorități și obiective care să canalizeze eforturile individuale și să acționeze sinergic, în interesul comunității.

- **Principiile care stau la baza procesului de planificare:**

Necesitatea adaptării spațiului românesc la cerințele UE se răsfrânge prin necesitatea fiecărei autorități locale de a se adapta la cerințele UE. Lucrarea prezintă analizează elementele specifice comunei Periam, atât din punct de vedere economic, social, al infrastructurii, cât și din punct de vedere al resurselor umane și al teritoriului. Pornind de la angajamentele pe care România și le-a asumat pentru perioada 2021-2027, strategia de dezvoltare locală a comunității din Periam își propune o dezvoltare durabilă a comunei în contextul european. Strategia are la bază informații obținute atât de la Institutul Național de Statistică, de la Uniunea Europeană, cât și informații obținute în urma unor studii, rapoarte, cercetări, strategii și norme locale, județene, regionale, naționale și europene. A fost, de asemenea, implicată populația comunei, angajații din Primăria Comunei Periam, prin întâlniri cu lideri de opinie, întâlniri cu oameni de afaceri locali, chestionare, studii.

- **Pentru o punere în practică adecvată a strategiei, trebuie respectate următoarele condiții:**

- acordul și susținerea din partea consiliului local și a comunității;
- susținerea din partea sectorului privat, îndeosebi a componentei economice;
- informarea permanentă a comunității cu privire la progresul punerii în aplicare;
- monitorizarea permanentă stadiului atingerii obiectivelor propuse.

Cele șapte caracteristici ale strategiilor sunt următoarele: *imagine asupra viitorului, creativitate, flexibilitate, activitate, create pentru acțiune, orientare spre schimbare, orientare spre un câștig durabil*. O strategie nu doar reacționează la schimbări, prin faptul că ia în considerare influențele diferiților factori interni și/sau externi ai regiunii țintă, dar conține și elemente proactive, construind posibile planuri și programe ce urmează a fi aplicate pentru diferite situații ce ar apărea pe parcurs. Principiul acțiunii care stă la baza unei strategii de dezvoltare se datorează faptului că ea este compusă de programe, a căror aplicare implică acțiune concretă direcționată spre îmbunătățirea situației regiunii țintă. Orientarea spre schimbare reiese din faptul că strategiile urmăresc elaborarea unui pachet de programe care, odată implementate, să ducă la schimbare pe plan social, la o mai bună valorificare a

potențialului local, precum și orientarea activităților de dezvoltare în concordanță cu procesele înregistrate pe plan local.

Pentru a asigura eficiența eforturilor de elaborare a Strategiei, s-a optat pentru o metodologie precisă, care a inclus elemente importante de implicare directă a comunității locale, prin solicitarea de puncte de vedere și plecând de la premisele ca reprezentanții și liderii locali să aibă interesul, bazele și cunoștințele necesare pentru a reprezenta diversele interese locale. Lipsa exercițiului democratic de implicare constructivă în viața comunității și unicitatea acestui gen de activitate în mediul comunei au făcut dificilă realizarea acestui aspect metodologic. Astfel, elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a presupus un efort asumat de către autoritatea executivă de la nivel local - primar, cu sprijinul echipei de consultanță.

- **Procesul de elaborare a strategiei a cuprins următoarele etape:**

1. Colectarea datelor și analiza acestora:

Pentru această etapă principalul tip de activitate este culegerea datelor care să permită o diagnoză cât mai clară a spațiului pentru care s-a elaborat planul de dezvoltare locală. Pentru aceasta s-au urmărit elemente fizico-geografice (forme de relief, plasare geografică, factori de risc natural, zone naturale protejate etc), populație (mărimea populației, densitatea, evoluția și factori de creștere ai populației), locuințele (dotarea locuințelor cu apă și canalizare, vechimea și siguranța locuințelor, materialele de construcție folosite etc), echiparea localității în sistem centralizat (apă, iluminat public, racordarea la rețele de telefonie, acces la căile de transport publice sau private), sociale (învățământ, comunicații, mortalitate infantilă etc), mediu și ecologie (apă, aer, sol, păduri). S-a urmărit, de asemenea, și identificarea atractivității localității din punct de vedere a turismului, a posibilităților de petrecere a timpului liber, s-au identificat spațiile verzi și evenimentele culturale anuale specifice zonei. Această cercetare s-a realizat cu aportul important al întregii echipe locale.

2. Stabilirea strategiei de dezvoltare locală:

Analiza SWOT evidențiază punctele forte (Strengths), slabe (Weaknesses), oportunitățile (Opportunities) și amenințările (Threats) existente la nivelul comunei Ohaba. Au fost, de asemenea, identificate forțele externe ce ar putea avea fie un efect pozitiv, fie negativ în dezvoltarea ulterioară a localității. Se obțin, așadar, direcțiile de dezvoltare locală.

a) Identificarea obiectivelor strategice de dezvoltare - enumerarea obiectivelor pentru care a fost elaborată strategia; menționarea metodologiei de elaborare și a agenților de dezvoltare locală implicați în procesul elaborării strategiei de dezvoltare, precum și identificarea câtorva domenii strategice de dezvoltare. Aceste domenii vor fi utilizate cu prioritate și în identificarea obiectivelor operaționale.

b) Obiective operaționale dezvoltate în teritoriul supus investigației. Programul operativ de dezvoltare locală trebuie gândit de către grupul de lucru ca un sistem coerent privind dezvoltarea localității/micro-regiunii/regiunii. În alegerea subprogramelor, cel mai important considerent trebuie să fie inițierea unor proiecte de dezvoltare convergente în vederea atingerii obiectivelor stabilite. Condiția de bază pentru dezvoltare locală este păstrarea tradițiilor economice și sociale comunitare. Astfel se ajunge la situația în care, pe baza realității existente se pun bazele dezvoltării durabile a comunității.

3. Stabilirea obiectivelor și a proiectelor de dezvoltare locală

În această etapă se analizează posibilele programe sau proiecte de dezvoltare ce vor fi prinse în strategia de dezvoltare locală. Ele sunt grupate în mai multe scenarii, în funcție de gradul de implicare a agenților de dezvoltare, de perioada necesară pentru implementare și de locul acestora pe agenda persoanelor sau a organizațiilor însărcinate cu implementarea lor. Este obligatorie o discuție și o analiză constructivă cu autoritățile publice locale, deoarece ele sunt cele care pot da răspuns privitor la fondurile disponibile în bugetul local pentru finalizarea proiectelor propuse. Selectarea proiectelor are în vedere mai multe aspecte: proiectul să conducă la o îmbunătățire reală a vieții comunității, urmările lui să fie suficient de consistente încât să afecteze o parte importantă a comunității, să existe sau să poată fi găsite resurse necesare pentru rezolvarea lui. Această etapă face și o analiză privitoare la viabilitatea proiectelor propuse, atât din punct de vedere al comunității, cât și al economiei și al nevoilor populației.

4. Elaborarea planului strategic de dezvoltare pentru perioada 2022-2027

Această etapă centralizează informațiile obținute în primele trei etape, etape ce țin mai mult de partea strategică. Construcția planurilor de acțiune, precizează toate resursele financiare sau de alt tip ce sunt necesare pentru finalizarea fiecărui proiect (fie că este vorba de resurse din

bugetul local, bugetul județean, național sau european, fie de surse financiare externe ale agenților economici). Deși în fază inițială pot fi identificate mai multe posibile scenarii de dezvoltare, în această etapă sunt alese acelea care asigură comunității cele mai mari posibilități de progres și de creștere a nivelului de trai la nivelul populației. În vederea atragerii de finanțări nerambursabile, după etapa de prioritizare a nevoilor locale se va analiza modul în care obiectivele propuse se corelează cu obiectivele existente la nivelul programelor europene. Primul lucru la care ar trebui să se gândească cei care concep un proiect este cel legat de rezultatele obținute, ca urmare a implementării cu succes a proiectului. Proiectul reprezintă un instrument care oferă mijloacele necesare pentru atingerea unor obiective strategice. Dacă proiectele nu sunt văzute în acest mod, atunci un proiect încheiat ar putea să nu aibă nici un efect asupra dezvoltării zonei. Se finalizează, de asemenea, și specificațiile tehnice ale proiectelor (studii ce sunt necesare pentru fiecare proiect de fezabilitate, proiecte tehnice etc., orarul pentru implementarea proiectelor, derularea programului financiar). Așadar, putem considera că etapa de construcție a planurilor de acțiune este o etapă de implementare, de verificare și monitorizare a proiectelor, după ce acestea au fost identificate.

CAPITOLUL I

CONTEXTUL STRATEGIC GENERAL

1. Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților, de agravare a problemelor de mediu și război la granițele țării noastre.

Dacă în ultimii zece ani țintele României erau stabilite în raport cu evoluția economiei mondiale și în concordanță cu politicile UE, acum, atât România, cât și UE, trebuie să-și reprojeteze prioritățile pe termen mediu și lung pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, adoptată în cadrul Summit-ului Organizației Națiunilor Unite, în septembrie 2015. Aceasta este o cale sigură prin care se poate realiza un viitor mai bun generațiilor viitoare. România, alături de alte 192 de state, și-a asumat stabilirea cadrului național pentru susținerea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, care include un set de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă și Agenda de Acțiune de la Addis-Abeba. Planul de acțiune global, pe care România alege să-l susțină în următorii ani, se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030. Este un plan de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate, prin care se urmărește consolidarea unui climat de siguranță și libertate, în care „nimeni nu va fi lăsat în urmă.

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a rezultat în urma unui proces internațional îndelungat de analiză, care recunoaște că problemele globale se pot rezolva doar prin soluții la

nivel global. Modificarea percepției și conștientizarea evoluției fără precedent a societății, creșterea natalității la scară globală, a accelerării economiilor țărilor în curs de dezvoltare și a disparităților sociale au pus în evidență limitele creșterii planetare. Creșterea prețurilor la anumite resurse a evidențiat faptul că Pământul își poate epuiza resursele fizice regenerabile și neregenerabile, conducând la un dezechilibru catastrofal. Bazele progresului în domeniul protecției mediului, corelat cu dezvoltarea, au fost introduse pentru prima dată pe agenda internațională la Conferința de la Stockholm (1972). Rezultatul a fost crearea Programului ONU pentru mediu prin adoptarea unei Declarații privind protecția mediului în scopul de „a apăra și a îmbunătăți mediul uman pentru generațiile prezente și viitoare. La această conferință s-a conferit legitimitate conceptului de dezvoltare durabilă cu cei trei piloni: economic, social și de mediu.

➤ **ECHITATEA SOCIALĂ:**

Prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării;

➤ **CREȘTEREA ECONOMICĂ:**

La nivelul națiunilor în curs de dezvoltare, pentru a se apropia de calitatea vieții din țările dezvoltate;

➤ **MEDIUL:**

Cu nevoia de a conserva și îmbunătăți baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile. Această abordare a fost posibilă prin punerea în evidență a conceptului de „depășire a limitelor”. S-a conștientizat că resursele naturale, de care societatea are nevoie și care sunt limitate, au fost depășite, creând în același timp un dezechilibru ecologic la nivel planetar, prin creșterea economică iresponsabilă. Astfel, s-a constatat că numai prin susținerea simultană a celor trei piloni — social, economic și de mediu — se poate ajunge la o dezvoltare durabilă și la un viitor comun la nivel global.

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă - Transformarea lumii noastre, este o versiune, a cadrului conceptual al dezvoltării durabile, structurate pe un pachet de 17 obiective de dezvoltare durabilă, susținute prin 169 de ținte subiacente. Agenda 2030 solicită acțiuni din partea tuturor țărilor, sărace, bogate și cu venituri medii. Recunoaște că încetarea sărăciei trebuie să fie însoțită de un plan care să contribuie la creștere economică și abordează o serie de nevoi sociale, inclusiv educație, sănătate, protecție socială și locuri de muncă, abordând în același timp problemele combaterii schimbărilor climatice și protecția mediului. Aceasta acoperă, de asemenea, aspecte precum inegalitatea, infrastructura, energia, consumul, biodiversitatea, oceanele și industrializarea. Agenda promovează implicarea tuturor părților interesate, prin

democratizarea procesului decizional pe tema dezvoltării durabile. Se subliniază responsabilitatea și rolul generațiilor tinere pentru crearea dezvoltării durabile.

În cadrul UE, începând cu anul 2006, conceptul de dezvoltare durabilă a fost integrat în Strategia pentru o Europă Extinsă, într-o viziune strategică unitară și coerentă, având ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare, pentru crearea unor comunități durabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei, în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale. În 2010, ca o continuare a dezvoltării durabile a UE, a fost adoptată Strategia Europa 2020 de promovare a creșterii inteligente (bazată pe: educație, cercetare, inovare), durabile (bazată pe reducerea emisiilor de carbon, eficiență energetică, resurse regenerabile) și incluzive (crearea de noi locuri de muncă, reducerea sărăciei etc.).

Alături de statele membre și respectând principiul subsidiarității, UE s-a angajat să devină lider în punerea în aplicare a Agendei 2030 și, implicit, a celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă. Comisia Europeană a prezentat în 22 noiembrie 2016 Comunicarea „Pașii următori pentru un viitor european durabil”. Documentul prezintă răspunsul Uniunii Europene la Agenda 2030 și confirmă integrarea obiectivelor de dezvoltare durabilă în cadrul politicii europene și în prioritățile actuale ale Comisiei Europene, evaluarea situației și identificarea celor mai relevante preocupări privind durabilitatea. Prin această comunicare, Uniunea Europeană s-a angajat în favoarea unei dezvoltări durabile prin care „să asigure o viață demnă pentru toți, respectând limitele planetei, care să reunească prosperitatea și eficiența economică, societăți pașnice, incluziunea socială și responsabilitatea față de mediul”. Răspunsul UE la Agenda 2030 este de a integra cele 17 ODD în politicile publice ale Uniunii, în scopul sprijinirii efortului global de construire a unui viitor durabil în colaborare cu partenerii săi. Cele 17 ODD sunt deja urmărite de multe dintre politicile Uniunii Europene, iar România, ca membră a acestei comunități, își propune abordarea integrată a obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. Ca membră a comunității internaționale, dar mai ales ca membră a Uniunii Europene, România are interesul de a implementa principiile dezvoltării durabile pe plan național. În vederea implementării acestor obiective de dezvoltare durabilă, România a redactat un plan strategic din care reținem, succint, principalele orizonturi și ținte pentru 2030.

➤ **FĂRĂ SĂRĂCIE:**

Globalizarea a contribuit la reducerea sărăciei absolute, însă este necesară continuarea eforturilor de reducere a sărăciei relative pentru a asigura o viață demnă pentru toți. În acest scop, Agenda 2030 țintește segmentele periferice din societate și încurajează orientarea societății

într-o direcție care să asigure cetățenilor o viață echitabilă, demnă și prosperă.

Obiective 2021-2027:

- Stabilirea unor standarde durabile de calitate și de cost pentru toate serviciile sociale, vizând în mod special pe cele destinate grupurilor vulnerabile;
- Dezvoltarea unui sistem național de indicatori de incluziune social prin integrarea tuturor bazelor de date din sfera asistenței sociale în regim digitalizat care să țină cont de mobilitatea socială; monitorizarea anuală efectivă a rezultatelor pe baza acestor indicatori;
- Stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă aflate în risc de excluziune prin dezvoltarea măsurilor active de consiliere și asistență socială.

➤ **FOAMETE „ZERO”:**

România a depășit, în mare măsură, problemele legate de foamete, dar se dezvoltă noi provocări legate de nutriție. Pentru o societate mai sănătoasă, trebuie dezvoltată o agricultură durabilă și conștientizarea importanței nutriției sănătoase. România deține locul al șaselea în Europa din perspectiva suprafeței agricole utilizate, motiv pentru care eficiența agricolă, consolidarea exploatațiilor agricole și a întreprinderilor de procesare alimentară sunt o prioritate.

Obiective 2021-2027:

- Dezvoltarea unor programe pentru promovarea consumului de alimente sănătoase;
- Continuarea Programului Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații din România;
- Susținerea producției și diversificarea speciilor autohtone cu valoare genetică ridicată, dar deficitare pe piața internă, în domenii precum legumicultura, creșterea efectivelor la rasele valoroase de ovine, taurine și bivoli, sectorul avicol, colectarea și comercializarea lânăii, apicultură, pescuit și acvacultură, inclusiv prin stimularea cercetării-dezvoltării în domeniul agro-alimentar;
- Creșterea numărului de produse recunoscute la nivel european / atestate tradițional / atestate ca rețete consacrate;
- Susținerea și atragerea tinerilor fermieri;
- Creșterea numărului de fermieri active, înregistrați în sistemul de agricultură ecologică și creșterea suprafeței agricole certificate ecologic;
- Creșterea numărului de grupuri aplicante/operatori economici înregistrați pe scheme de calitate naționale și europene;
- Promovarea bunelor practici agricole pentru prevenirea și combaterea poluării solului.

➤ SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE:

Îmbunătățirea serviciilor și accesului la asistență medicală de calitate este esențială pentru funcționarea unei societăți durabile centrate pe pacient și prevenție. Trebuie asigurat un cadru adecvat pentru promovarea unui mod de viață sănătos și proactiv, favorizarea activităților sociale, prevenția și educația medicală. Abordarea sănătății și bunăstării populației trebuie să includă și abordarea bolilor psihice și a dizabilităților.

Obiective 2021-2027:

- Promovarea educației în sănătate, a prevenției și a unui mod de viață sănătos;
- Inițierea unui program național pentru susținerea serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice sau cu dizabilități;
- Modernizarea și reabilitarea infrastructurii sănătății publice la media standardelor UE, cu accent și pe zona rurală, inclusiv susținerea cercetării în medicină;
- Implementarea unui sistem transparent și fiabil de pătrundere și gestionare a medicamentelor, dispozitivelor, aparaturii și tehnicii medicale pe piața din România, pentru creșterea accesului populației la tehnologii de diagnostic și tratament cât mai noi și performante.

➤ EDUCAȚIE DE CALITATE:

Accesul și participarea la educație de calitate sunt esențiale pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Educația nu este doar un proces premergător intrării pe piața forței de muncă. Educația trebuie tratată ca un process care pregătește generațiile tinere pentru provocările viitorului și se derulează pe tot parcursul vieții, încurajând inovația, meritocrația, gândirea critică constructivă, curiozitatea, conduita și emanciparea.

Obiective 2021-2027:

- Creșterea accesului la o educație incluzivă și de calitate, inclusiv prin îmbunătățirea confortului elevului și a curriculumului bazat pe competențe, implementarea pachetului social garantat, crearea cadrului normative pentru serviciile de educație timpurie;
- Promovarea culturii antreprenoriale și a deprinderilor necesare în tot sistemul de educație prin reînființarea și/sau modernizarea atelierelor școlare în învățământul profesional și tehnologic; organizarea de concursuri antreprenoriale bazate pe proiecte cu aplicare practică în și între unitățile de învățământ; încurajarea activităților de mentorat voluntar și a parteneriatelor cu mediul de afaceri pe plan local; extinderea societăților antreprenoriale studențești și încurajarea conlucrării acestora cu agenții economici pe bază de contract prin dezvoltarea de parteneriate între universități și reprezentanții mediului antreprenorial;

- Modernizarea infrastructurii în domeniul educației și formării profesionale conform standardelor UE pentru întregul ciclu educațional, de la educația timpurie ante-preșcolară la studiile post-doctorale și învățarea pe tot parcursul vieții pentru dobândirea de cunoștințe și deprinderi relevante pe piața muncii și asigurarea egalității de șanse indiferent de statut social, sex, religie, etnie sau capacități psihomotorii, îmbunătățirea coeficienților din formula de finanțare astfel încât să sprijine mai mult scolile dezavantajate;
- Stabilirea cadrului normativ pentru desfășurarea programelor de formare continuă și stimularea participării la asemenea programe; înființarea centrelor comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; cointerесarea companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;
- Susținerea procesului de învățământ prin programe educaționale extrașcolare și extra-curriculare care să asigure educația pentru sănătate, educația civică, cultural-artistică, științifică, ecologică și educația prin sport.

Tinte 2030:

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educational;
- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale;
- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă;
- Accentuarea rolului, în procesul educational, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli;
- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional;
- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, incluziv cu mediul de afaceri;
- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE;

- Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointerесării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;
- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul;
- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor;
- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile.

2. Pactul Verde European („The European Green Deal”):

Reprezintă noua strategie a Uniunii Europene pentru asigurarea unei dezvoltări bazate pe tehnologii verzi și soluții durabile, pentru îndeplinirea obiectivului privind neutralitatea climatică până în anul 2050. Astfel, blocul european își propune să susțină cetățenii și companiile deopotrivă pentru a dezvolta și utiliza soluții ce susțin tranziția către o economie verde. Astfel, printre principalele provocări ale următoarei decade, transpuse în seturi de măsuri de politică în cadrul Pactului Verde European, se regăsesc o serie de elemente direct relevante pentru prezenta strategie:

● ENERGIE CURATĂ:

Eliminarea utilizării cărbunelui ca sursă de energie reprezintă un pas crucial în atingerea obiectivelor climatice în 2030 și 2050. Astfel, eficiența energetică devine o prioritate la nivel comunitar, însă bazată pe surse regenerabile, concomitent cu reducerea contribuției cărbunelui și gazului natural. Pentru asigurarea unei alimentări cu energie sigură și la un preț acceptabil pentru toate tipurile de consumatori, piața europeană trebuie să devină mai integrată, interconectată și digitalizată;

● INDUSTRIE DURABILĂ:

Economia circulară joacă un rol central în transformarea industrială la nivel european, viitorul fiind construit în jurul modernizării și creșterii eficienței, în special în industriile mari consumatoare de energie;

● CONSTRUIREA ȘI RENOVAREA:

Creșterea eficienței energetice a clădirilor reprezintă o oportunitate atât prin prisma consumului de energie, cât și prin cea a susținerii economiilor locale, antrenând sectorul imobiliar sustenabil. Comisia Europeană va lansa o platformă dedicată acestui sector, reunind toți actorii relevanți susținerii acestui demers, pentru identificarea unor idei creative, mecanisme de finanțare

și abordări inovatoare care să valorifice la maximum resursele existente;

- **MOBILITATEA DURABILĂ:**

Reducerea emisiilor de carbon ca urmare a transportului trebuie să fie de cel puțin 90% pentru a contribui semnificativ la atingerea obiectivelor privind neutralitatea climatică. Comisia Europeană are în plan să adopte o strategie pentru susținerea mobilității inteligente și durabile în 2020, având în centru nevoile utilizatorilor și încurajarea mijloacelor alternative de transport, nepoluante, mai sigure și accesibile.

3. Aspecte naționale privind Programarea fondurilor UE 2021-2027:

Prin Hotărârea nr. 936/2020 a fost aprobat cadrul general necesar în vederea implicării autorităților și instituțiilor din România în procesul de programare și negociere a fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027 și cadrul instituțional de coordonare, gestionare și control al acestor fonduri.

Arhitectura programelor operaționale prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României în perioada 2021 – 2027 este semnificativ modificată față de actualul sistem. Conform unor documente publicate de Ministerul Fondurilor Europene (MFE), următoarea perioada financiara aduce schimbări importante atât în structura instituțională, cât și în cea strategică. Conform actului normativ menționat, Ministerul Fondurilor Europene are responsabilitatea coordonării pregătirii, dezvoltării, armonizării și funcționării cadrului legislativ, instituțional, procedural și programatic pentru gestionarea fondurilor externe nerambursabile aferente politicii de coeziune alocate României pentru perioada de programare 2021-2027, deținând și calitatea de autoritate de management pentru:

- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă,
- Programul Operațional Educație și Ocupare,
- Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare,
- Programul Operațional Sănătate,
- Programul Operațional Tranziție Justă,
- Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială,
- Programul Operațional Asistență Tehnică.

În cazul celor opt Programe Operaționale Regionale vor îndeplini rolul de autoritate de management agențiile pentru dezvoltare regională. Pentru Programul Operațional Transport a fost desemnat Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor ca autoritate de management.

4. Programul Național de Dezvoltare Rurală

4.1. Obiective:

Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole; Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice; Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.

4.2. Priorități de dezvoltare rurală:

1. Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale;
2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură;
3. Promovarea organizării lanțului alimentar; Refacerea și consolidarea ecosistemelor;
4. Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon;
5. Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale.

4.3. Cadrul de performanță PNDR:

Cadrul de performanță constă în obiective de etapă stabilite pentru fiecare prioritate (cu excepția asistenței tehnice), țintele fiind stabilite pentru anul 2023. Obiectivele de etapă sunt stabilite ca și procent de realizare în anul 2018 al țăntelor stabilite pentru anul 2023. • Examinarea performanței se va realiza în anul pe baza Raportului Anual de Implementare (RAI) 2018 și trebuie să se atingă cel puțin 85% din valoarea unui obiectiv de etapă pentru a se considera că acesta a fost atins în vederea alocării rezervei de performanță.

- În cazul priorităților care nu și-au îndeplinit obiectivele de etapă, se propune realocarea cuantumului corespunzător rezervei de performanță priorităților care și-au îndeplinit obiectivele de etapă.
- Rezerva de performanță este în cuantum de 6% la nivel de program, 480,9 mil. euro (FEADR).

5. Programul Național de Relansare și Reziliență:

5.1. Analiza contextului lansării PNRR:

Declanșarea epidemiei de COVID-19 la începutul anului 2020 a modificat perspectivele economice, sociale și bugetare în Uniune și în lume, fiind necesar un răspuns urgent și coordonat atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național pentru a face față enormelor consecințe economice și sociale, precum și efectelor asimetrice asupra statelor membre.

În contextul crizei provocate de COVID-19, este necesar să se consolideze cadrul actual pentru furnizarea de sprijin statelor membre și să se acorde sprijin financiar direct statelor membre, prin

intermediul unui instrument inovator. În acest scop Uniunea Europeană a instituit un mecanism de redresare și reziliență („mecanismul”), pentru a furniza un sprijin financiar eficace și semnificativ menit să accelereze implementarea reformelor sustenabile și a investițiilor publice conexe în statele membre.

Mecanismul trebuie să fie un instrument special conceput pentru a aborda efectele și consecințele negative ale crizei provocate de COVID-19 în Uniune. Acesta trebuie să fie cuprinzător și trebuie să beneficieze de experiența dobândită de Uniune și de statele membre în urma utilizării celorlalte instrumente și programe.

5.2. Mecanismul este gândit pe șase piloni:

1. Tranziția verde;
2. Transformarea digitală;
3. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv coeziune economică, locuri de muncă, productivitate, competitivitate;
4. Coeziune socială și teritorială;
5. Sănătate;
6. Politici pentru generația următoare, copii și tineret;

5.3. Proiecte propuse pe cei 6 piloni ai PNRR:

1. Tranziție verde:

- 4 miliarde euro pentru proiectele privind rețelele de apă și canalizare, irigații, pentru dezmlăștiniri, lucrări de combatere a eroziunii solului și intervenții active în atmosferă;
- 1,5 miliarde euro pentru împăduriri și protejarea biodiversității;
- 1,3 miliarde euro pentru managementul deșeurilor, colectare selectivă și economie circulară;
- 5 miliarde euro pentru transport feroviar și mobilitate urbană (din suma respectivă, pe lângă finanțarea proiectelor privind infrastructura feroviară, achiziția și modernizarea de material rulant, vor fi finanțate și proiectele privind metroul din Timiș Napoca și metroul ușor din Capitală);
- 2,2 miliarde euro pentru constituirea unui fond pentru reabilitarea verde și seismică;
- 1,3 miliarde euro pentru energie regenerabilă și eficiență energetică;

2. Transformare digitală:

- 2,59 miliarde euro pentru realizarea unui cloud guvernamental și a sistemelor digitale interconectate în administrația publică, semnătură și identitate electronică, promovarea investițiilor cu valoare adăugată mare în TIC.
- 780 milioane euro pentru digitalizarea educației
- 650 milioane euro pentru broadband și 5G

3. Creștere inteligentă: 110 milioane euro pentru reforma sistemului de pensii și reforme fiscale

- 2,4 miliarde euro pentru investiții și instrumente financiare pentru sectorul privat și reforma companiilor de stat
- 630 milioane euro pentru învățământ dual, tehnic și profesional
- 510 milioane euro pentru cercetare, dezvoltare și inovare
- 600 milioane euro pentru dezvoltarea infrastructurii de gaz natural în amestec cu hidrogen și alte gaze verzi
- 77 milioane euro pentru industrii creative
- 4,5 miliarde euro pentru transport rutier și autostrăzi

4. Coeziune socială și teritorială:

- 4 miliarde euro pentru înființarea unui fond de reziliență pentru localități (din această sumă vor fi finanțate proiectele întocmite de municipii, orașe și comune)
- 400 milioane euro - fond pentru dezvoltare comunitară în rural și zone urbane sărace (banii vor fi alocați proiectelor întocmite de grupurile de acțiune locală - GAL)
- 250 milioane euro pentru infrastructură socială și cămine de bătrâni
- 120 milioane euro pentru încurajarea transportului și turismului pe bicicletă (3000 km de piste de ciclo-turism), pedestru și alte forme nemotorizate
- 400 milioane euro pentru România Atractivă (investiții în turism, inclusiv elaborarea strategiei de turism cultural)

5. Sănătate și reziliență economică:

- 3 miliarde euro - fondul pentru spitale; creșterea accesului la sănătate (construcția și/dotarea a 200 de centre medicale integrate în zonele rurale și urbane vulnerabile; dotarea a 2000 de cabinete cu facilități de screening, diagnostic precoce și monitorizare a pacienților cronici; reabilitarea și dotarea a 100 de centre de planificare familială; dezvoltarea de caravane medicale);
- 700 milioane euro - reziliență în situații de criză (bani pentru DSU, IGPR, IGJR și SRI)
- 2 miliarde euro pentru infrastructură școlară și universitară;
- 567 milioane euro pentru încurajarea formalizării muncii și introducerea venitului minim de incluziune;

- 148 milioane euro pentru reforma administrației publice, salarizarea unitară, dialog social (granturi pentru dezvoltarea capacității partenerilor sociali) și creșterea eficienței justiției (se vor construi șapte sedii noi pentru instanțe și un centru regional de arhivă)
- 100 milioane euro - fondul de reziliență a societății civile (bani pentru proiectele organizațiilor neguvernamentale);

6. Politici pentru generația următoare, copii și tineri:

- 636 milioane euro pentru programul național pentru reducere a abandonului școlar
- 300 milioane euro - granturi pentru tineret și sport
- 370 milioane euro pentru programul național pentru construirea a 200 de creșe.

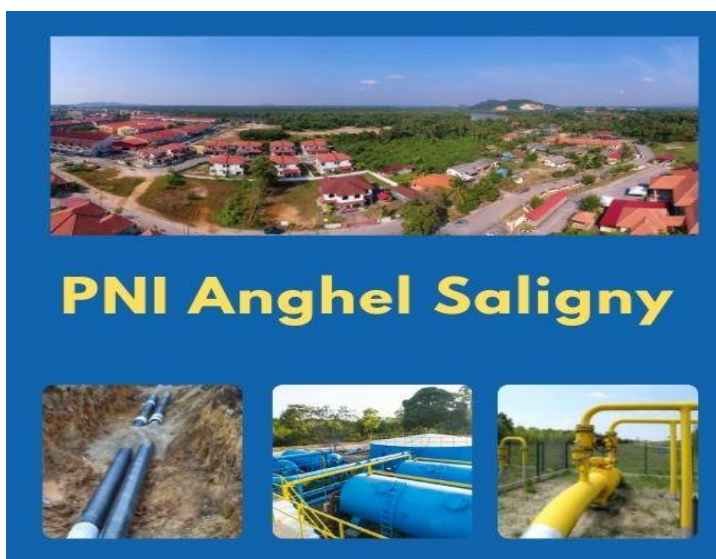
Pentru proiectele care vor fi depuse și finanțate, ultimul obiectiv de etapă va fi verificat de Comisia Europeană la 31 august 2026, iar ultima plată de la Bruxelles va fi efectuată la 31.12.2026. În cazul în care costul implementării unei reforme este sub limitele stabilite prin decizie, diferențele se fac venit la bugetul de stat. În cazul în care costul implementării unei reforme depășește limitele stabilite prin decizie, alocarea suplimentară va fi suportată de la bugetul de stat.

6. Programul Național Anghel Saligny:

(1) Este necesară susținerea realizării obiectivelor de investiții care permit asigurarea în cel mai scurt timp a unor servicii esențiale pentru creșterea calității vieții în toate localitățile din România, punându-se mai mult accent, în conformitate cu obligațiile prevăzute în legislația internă și europeană, pe apă și canal, drumuri și rețele de gaze.

(2) Valoarea Programului Național de Investiții "*Anghel Saligny*", derulat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației în perioada 2021-2028, este de 50.000.000 mii lei, limită maximă în baza căreia se pot încheia contracte de finanțare multianuale.

(3) Beneficiarii programului sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite conform legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

(4) Obiectivele de investiții care se realizează în cadrul programului trebuie să fie amplasate pe terenuri și/sau construcții, după caz, aflate în proprietatea publică sau privată a

unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea autorităților administrației publice locale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(5) În cadrul programului se pot realiza obiective de investiții care constau în realizarea de construcții noi sau de lucrări de construire, reconstruire, consolidare, reparație, modernizare, modificare, extindere, reabilitare, după caz, schimbare de destinație, protejare, restaurare, conservare la construcții existente și care se încadrează în cel puțin una din următoarele categorii de investiții:

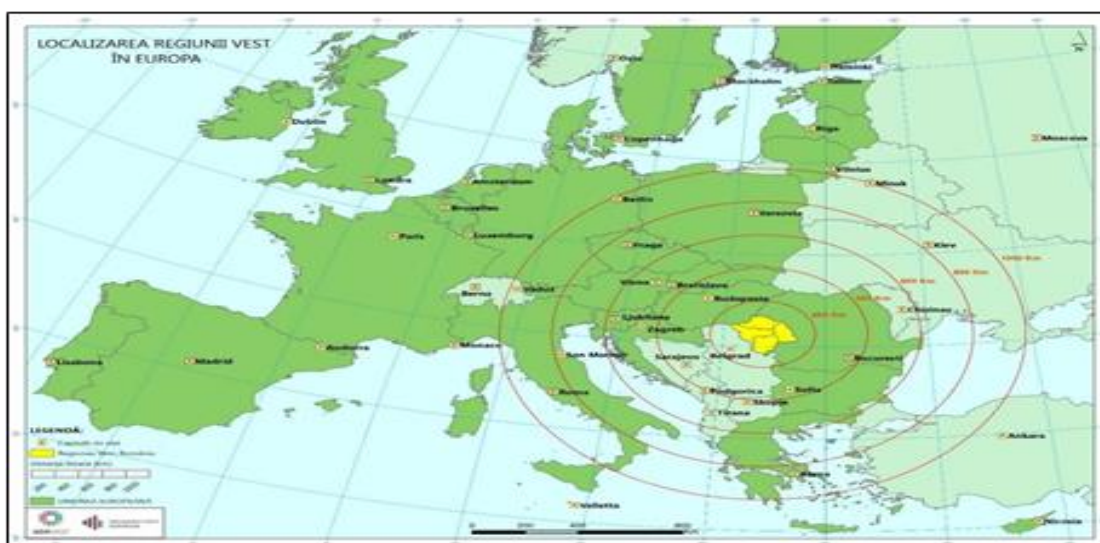
- a) alimentări cu apă și stații de tratare a apei;
- b) sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;
- c) drumurile publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri județene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților, precum și variante ocolitoare ale localităților;
- d) poduri, podețe, pasaje sau punți pietonale, inclusiv pentru biciclete și trotinete electrice;
- e) sisteme de distribuție a gazelor naturale și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale.

7. Direcții De Dezvoltare Durabilă La Nivel Regional

7.1. Regiunea de Dezvoltare Vest (scurtă prezentare):

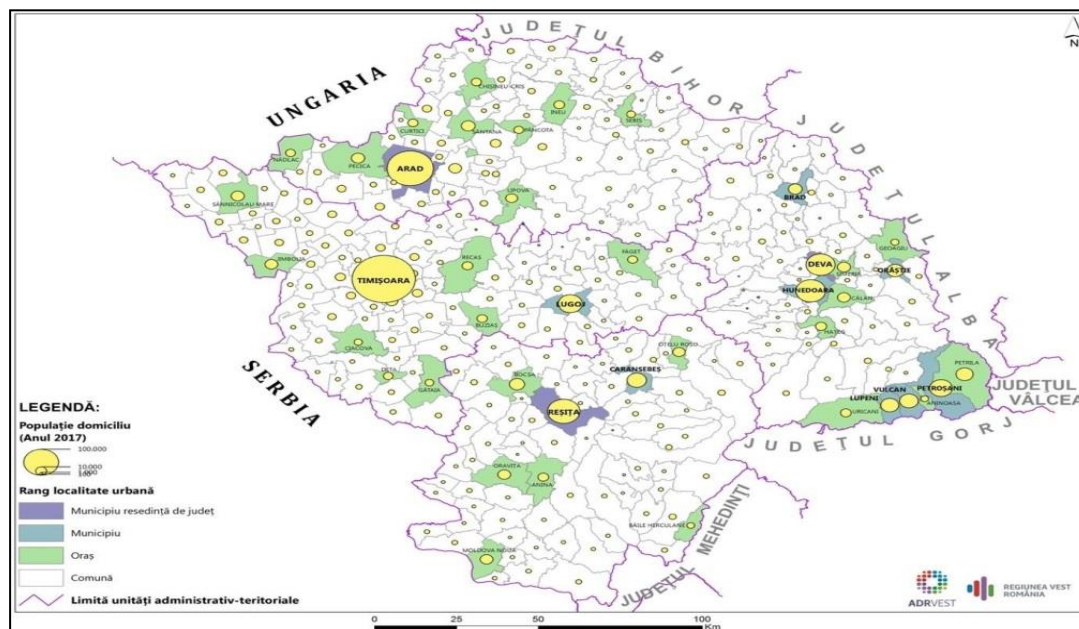
- Localizare:

Regiunea de dezvoltare Vest este una dintre cele 8 regiuni administrative ale României (NUTS II). Localizată în **partea de vest** a țării, este traversată de paralelele de 45° și 46° latitudine nordică și de meridianele de 21° și 23° longitudine estică.

Harta 1 – Localizarea Regiunii Vest în Europa

- **Diviziuni administrativ – teritoriale**
- Regiunea Vest are **4 județe** componente:
Timiș, Caraș-Severin, Hunedoara și Arad
- Orașele și comunele componente:

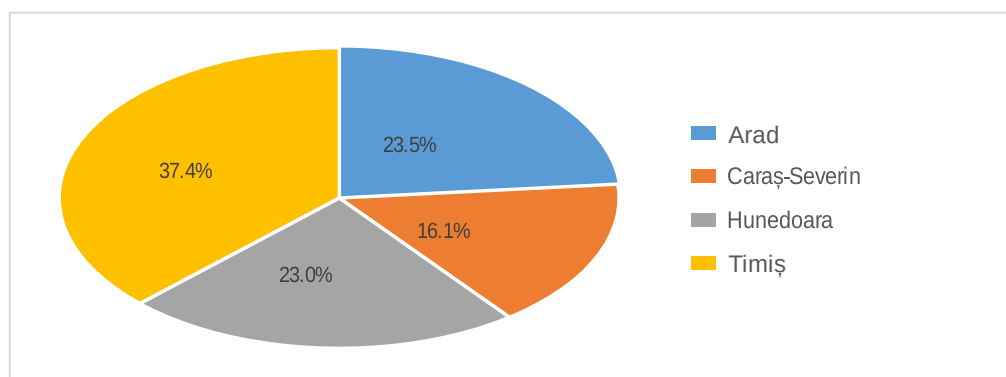

Harta Orașe, municipii și comune Regiunea Vest

- Evoluția populației în cadrul Regiunii de Dezvoltare Vest:

Regiunea Vest are populația cea mai scăzută din regiunile din România, având în anul 2018 un număr de 2.007.273 locuitori (9,04% din populația României, 3,81% din populația UE).

- Distribuția populației la nivelul județelor din Regiunea Vest:

- La 1 ianuarie 2018 populația Regiunii Vest era alcătuită din **1.032.240 femei** (51,4%) și **975.033 bărbați** (48,6%). La nivelul țării ponderea populației feminine este puțin mai scăzută, fiind de 51,2% din totalul populației, în timp ce populația masculină reprezintă 48,8% din populația țării. Piramida demografică a Regiunii Vest relevă o bază tot mai puțin numeroasă a

populației tinere, ceea ce este consecința a unui spor natural negativ. Ponderea persoanelor în vârstă va crește semnificativ în deceniile următoare, pe măsură ce un procent tot mai mare din generația născută în perioada exploziei demografice postbelice va atinge vârsta de pensionare.

Modificările structurale ale populației survenite în ultimii ani se înscriu în tendința, de lungă durată, de accentuare a gradului de îmbătrânire demografică a populației, proces tipic populațiilor europene. Efectele procesului de îmbătrânire demografică asupra desfășurării vieții economice și sociale, cât și asupra evoluțiilor demografice viitoare, vor fi din ce în ce mai puternic resimțite în următorii ani.

- **Economia Regiunii de Vest:**

Dezvoltarea economică a unei regiuni depinde foarte mult de mediul în care aceasta activează. Pe parcursul ultimilor ani, (cu excepția anului curent, cauza încetirii creșterii economice fiind pandemia de Covid'19) evoluția economică a României a fost pe un trend ascendent, creșterea economică a rămas puternică în 2019, aproape de nivelul din anul precedent. Producția industrială a intrat într-o fază de contracție în 2019. În decurs de un an, rata de creștere a producției industriale a scăzut cu aproape 10 puncte procentuale. Îngrijorător este faptul că productivitatea industriei prelucrătoare a scăzut cu 1,6% în cursul primelor trei trimestre ale anului 2019. Producția de bunuri de consum a scăzut tot mai mult în fiecare lună începând din septembrie 2018, în timp ce producția de bunuri de capital a intrat într-o fază de contracție în aprilie 2019.

În anul 2018, investițiile totale din România au reprezentat 21,0% din PIB, depășind media UE, de 20,3%, și a țărilor învecinate, de 20,9%. Totuși, investițiile private au scăzut la 18,3% din PIB, dar au rămas peste media din restul țărilor din UE și din țările cu caracteristici similare. Investițiile publice s-au redresat ușor după nivelul cel mai scăzut pe care l-au înregistrat în 2017, crescând până la 2,7% din PIB, mult sub media UE și mult sub media țărilor învecinate. Fluxurile de investiții străine directe (ISD) sunt în continuare volatile. În 2018, intrările de investiții străine directe au crescut cu aproximativ 18% față de 2017. În primele 11 luni ale anului 2019, acestea au înregistrat doar o creștere ușoară comparativ cu aceeași perioadă a anului 2018. Principalele țări de origine ale investițiilor străine directe din România sunt Țările de Jos, Germania, Austria, Italia și Cipru. Mediul de afaceri din România ar mai putea fi îmbunătățit. Conform raportului Băncii Mondiale intitulat „Doing Business 2020”, România ocupă locul 55, existând marjă de îmbunătățire mai ales în ceea ce privește autorizațiile în sectorul energiei electrice și autorizațiile de construire, insolvența și protecția investitorilor minoritari.

Inflația rămâne printre cele mai ridicate din UE. După ce atins un vârf în septembrie 2018 (4,7%), indicele armonizat al prețurilor de consum (IAPC) a început să scadă, coborând ușor sub 3,9% în 2019, dar rămânând în continuare printre cele mai ridicate din UE. Deficitul public a

crescut considerabil, ca urmare a nivelului mai ridicat al cheltuielilor curente. Se estimează că deficitul global a crescut de la 2,9% în 2018 la 3,6% din PIB în 2019, în principal din cauza cheltuielilor salariale din sectorul public. Majorările anuale efectuate de guvern ale salariului minim prevăzut de lege, care au început în 2015, au accentuat presiunile salariale și au accentuat efectul negativ potențial asupra competitivității.

7.2. Obiective strategice:

„În ciuda multor progrese și a unei poziții relativ bune la nivel național la majoritatea indicatorilor relevanți, cu excepția celor sociali, Regiunea Vest rămâne o regiune mai puțin dezvoltată în contextul Uniunii Europene. Ca atare, Regiunea Vest continuă să necesite o gamă largă de intervenții și politici publice specifice obiectivului convergență, care continuă să acopere principalele domenii de dezvoltare economică, în special competitivitatea întreprinderilor, dezvoltarea economiei rurale, precum și infrastructura cheie și serviciile conexe – de transport, mediu, sănătate, educație și formare.”

- **OBIECTIV 1:** Creșterea competitivității regionale prin promovarea inovării și specializării inteligente
- **OBIECTIV 2:** Dezvoltarea unei economii dinamice bazată pe creșterea productivității și antreprenoriat;
- **OBIECTIV 3:** Îmbunătățirea accesibilității și mobilității într-o regiune conectată intern și internațional;
- **OBIECTIV 4:** Dezvoltarea capitalului uman și creșterea calității serviciilor în sectoarele educație, sănătate și servicii sociale;
- **OBIECTIV 5:** Promovarea creșterii sustenabile prin sprijinirea tranziției către o economie verde în vederea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor;
- **OBIECTIV 6:** Valorificarea specificului local al comunităților urbane și rurale;
- **OBIECTIV 7:** Dezvoltarea durabilă a turismului;
- **OBIECTIV 8:** Întărirea capacității administrative regionale;

8. Autoritatea de Management pentru Programele Operaționale Regionale–ADR Vest:

Începând cu perioada de programare 2021-2027, la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare ale României, Agențiile pentru Dezvoltare Regională îndeplinesc funcția de **Autorități de Management pentru Programele Operaționale Regionale**.

ADR Vest, în calitate de Autoritate de Management, pregătește și negociază direct cu Comisia Europeană propriul Program Operațional Regional, în funcție de nevoile și specificul regional, va elabora ghidurile solicitantului prin care se stabilesc condițiile de acordare a finanțărilor către

beneficiari, va evalua și contracta la nivel regional proiectele depuse, va gestiona implementarea acestora și efectuarea plăților către beneficiari. ADR Vest a demarat procesul de programare și elaborare a **Programului Operațional Regional 2021-2027 – Regiunea Vest**, conceput în baza necesităților reale ale regiunii, în strânsă colaborare cu partenerii regionali. Elaborarea Programului Operațional Regional 2021-2027 – Regiunea Vest presupune corelarea acestuia atât cu documentele de planificare existente la nivel regional, cât și cu regulamentele existente la nivel european, investițiile propuse urmând să fie concentrate pe cele **5 obiective principale** de politică (OP) ale Comisiei Europene:

- *O Europă mai inteligentă* (o transformare economică inovatoare și inteligentă) – peste 25%;
- *O Europă mai verde, fără emisii de carbon* – minimum 30%;
- *O Europă mai conectată* (mobilitate și conectivitate TIC regională);
- *O Europă mai socială* (implementarea Pilonului european al drepturilor sociale);
- *O Europă mai aproape de cetățeni* (dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale) – minimum 8%.
- **Atribuțiile ADR Vest:**

Atribuțiile Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest sunt reglementate prin **Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România**. ADR Vest face parte din ansamblul organismelor și instrumentelor financiare, regionale și naționale descris în Legea 315/2004, modificată și completată prin **OUG 111/2004**, drept sistemul național al dezvoltării regionale.

ADR Vest asigură realizarea programelor de dezvoltare regională și a planurilor de gestionare a fondurilor în conformitate cu hotărârile **Consiliului pentru Dezvoltare Regională (CDR)** - organismul regional deliberativ care funcționează pe principii partenariale la nivelul fiecărei regiuni și coordonează activitățile de elaborare și monitorizare ce decurg din politicile de dezvoltare regională. **Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest** elaborează și propune spre aprobarea CDR Vest strategia, planul și programele de dezvoltare regională și de gestionare a fondurilor.

ADR Vest:

- asigură și răspunde, pe baza contractelor încheiate cu instituțiile naționale, de implementarea, monitorizarea tehnică și financiară și controlul execuției proiectelor finanțate de Uniunea Europeană în cadrul programelor de dezvoltare regională și/ sau, după caz, a proiectelor din cadrul programelor naționale care se implementează la nivel regional, prin agenția pentru dezvoltare regională;
- promovează, cu sprijinul CDR, regiunea și atragerea investițiilor străine;
- dezvoltă colaborări cu organisme și instituții similare din Uniunea Europeană și participă la implementarea proiectelor internaționale de interes regional și local;

Agencia pentru Dezvoltare Regională Vest îndeplinește rolul de Organism Intermediar (OI) pentru Programul Operațional Regional în Regiunea Vest.

În calitate de OI, **ADR Vest** este responsabilă pentru implementarea la nivel regional a POR. Asigură și răspunde pentru îndeplinirea tuturor atribuțiilor delegate de Autoritatea de Management (AM) în scopul implementării POR.

- participă, prin consultarea cu AM – Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, la elaborarea procedurilor și criteriilor de eligibilitate și evaluare a proiectelor, la elaborarea Ghidului solicitantului precum și la stabilirea de către AM a calendarului de activități privind lansarea licitațiilor pentru depunerea cererilor de finanțare și a documentelor suport, în vederea obținerii finanțării prin POR;
- acordă asistență potențialilor beneficiari, inclusiv prin organizarea de sesiuni de informare prin helpdesk-urile sale și campanii de informare la nivel regional;
- primește, înregistrează și verifică cererile de finanțare și documentele suport depuse de către solicitanți în vederea obținerii finanțării prin POR;
- organizează și asigură buna desfășurare a sesiunilor de evaluare tehnică și financiară cu sprijinul experților evaluatori independenți; În urma deciziei AM privind finanțarea proiectelor propuse, **ADR Vest** încheie contracte de finanțare cu beneficiarii. Verifică informațiile din cererea de finanțare, inclusiv prin efectuarea de vizite pe teren. Întocmește și transmite AM, în original, contractele de finanțare, în vederea avizării, însoțite de raportul vizitei pe teren și orice alte documente relevante.
- primește cererile de plată de la beneficiari, însoțite de rapoartele tehnice de progres și cele financiare, le analizează, le verifică, certifică realitatea, regularitatea și legalitatea tuturor cheltuielilor efectuate de beneficiar, le aprobă și transmite AM rapoartele însoțite de avizul de plată;
- verifică toate documentele justificative ce însoțesc cererea de plată și realizează verificarea administrativă a fiecărei cereri de plată emise de beneficiar, precum și verificarea pe teren;

3.2. Obiectivele ADR VEST pentru ciclul financiar 2021-2027:

ADR Vest își propune **obiective ambițioase** pentru regiunea Vest la orizontul anului 2030, astfel încât regiunea să devină o **referință națională** pentru **modelul de dezvoltare inovativ, sustenabil și incluziv** și propune un **mix de intervenții** în **7 domenii principale**:

- *Economie prosperă, competitivă, bazată pe inovare;*
- *Tranziție verde și schimbări climatice;*
- *Accesibilitate;*
- *Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante;*

- *Sustenabilitate prin turism și cultură;*
- *Dezvoltare urbană durabilă;*
- *Tradiție și diversificare în mediul rural;*

PARTEA A II-A: ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A UAT

1. PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI PERIAM

• 1.1. Localizare:

Comuna Periam este așezată în vestul țării, în nord – vestul Câmpiei Banatului, într-o subdiviziune a Câmpiei Mureșului, denumită Câmpia Arancăi.

Câmpia Banatului este situată în partea de sud a conului Mureșului și în sud-vest până la granița cu Serbia. Această câmpie include și punctul cel mai vestic al țării – Beba Veche. Are cele mai multe cursuri canalizate, printre cele mai multe suprafețe drenate, cea mai mare densitate de căi ferate și pe teritoriul său se extinde cel mai mare județ al țării – Timiș.

Teritoriul comunei se învecinează la sud și sud - est cu comuna Variaș, la sud-vest teritoriul comunei Pesac, la vest cu comuna Sânpetru Mare, nord râul Mureș, implicit județul Arad, la est localitatea Satu Mare, jud. Arad.

1.1.1. Componentă:

Formată numai din satul de reședință cu același nume, comuna Periam are în administrare și localitatea Periam Port, care se află pe malul râului Mureș la 3 km de Periam.

Localitatea Periam Port este locuită permanent de numai câteva familii, dar acum câteva decenii era un sat în toată puterea cuvântului. Astăzi, doar câteva case amintesc de acea perioadă, înflorind turismul prin construirea de case de vacanță.

Foto: Casă de vacanță Periam Port

1.2. Relief:

Relieful este determinat de Câmpia Arancăi, care reprezintă o deschidere în con larg a Luncii Mureșului, începând de la localitatea Periam spre SV, adică de la cotul de 90° al Mureșului, unde Câmpia Vingăi s-ar continua spre NV cu cea a Nădlacului. Limita nordică a acestei câmpii include și Lunca Mureșului situată la aproximativ 5 km nord de comuna Periam. Limita SE trece printre râurile Galațca și Aranca, urmând o mică diferență de nivel, pe curba de cca. 90 m începând chiar de la localitatea Sânpetru Mare. Această câmpie este cea mai nouă și cea mai joasă câmpie mureșeană, pe centrul său meandrând Aranca ce își are încă obârșia în lunca Mureșului, la Sânpetru German (sud de Pecica). Altitudinile în această zonă se mențin între 89 – 85 m, pe unele grinduri urcând la 90 m.

1.3.Clima:

Temperatura aerului înregistrează variații în timp și spațiu, datorită oscilațiilor radiației solare, care constituie sursa de încălzire a acestuia. Mai întâi se constată o variație diurnă a temperaturii aerului, datorită mersului diurn al radiației solare. Această variație diurnă se manifestă printr-o creștere a temperaturii aerului după răsăritul soarelui până la ora 13, când se atinge maxima, după care temperatura începe să scadă treptat în cursul nopții, când se înregistrează valorile minime. Aceste trăsături generale se păstrează în tot timpul anului, pe întregul cuprins al câmpiei.

Din analiza valorilor medii anuale ale temperaturii aerului în perioada 2004 - 2012 constatăm că acestea oscilează între 10,3° C în anul 2005 și 12,3° C în anii 2007 și 2009.

În comuna Periam temperatura aerului are o repartitie uniformă de suprafață.

În comuna Periam iernile durează trei luni pe an, fiind în general blânde și mai scurte decât în restul țării, datorită influențelor oceanice. Modificările climaterice din ultimii ani determină apariția temperaturilor minime negative pe parcursul a șase luni. Toate lunile de iarnă, se caracterizează prin temperaturi multianuale scăzute, negative în lunile ianuarie și februarie care au o temperatură medie de - 0,2° C, și de 1,4°C în timp ce în luna decembrie. Stratul maxim de zăpadă a variat între 1 cm în 2007 și 29 cm în 2012.

Primăvara, odată cu intensitatea radiației solare, a frecvenței maselor de aer mai cald din vestul continentului, se înregistrează o creștere a temperaturilor. În prima parte a primăverii valorile temperaturii sunt mai reduse, 5,9° C în luna martie, în timp ce spre sfârșitul acesteia temperatura ajunge la 16,9° C în luna mai. Creșterea bruscă de temperatură între lunile martie (5,9°C) și aprilie (12,4° C) este o trăsătură caracteristică a regimului termic de câmpie.

Verile sunt calde și lungi datorită creșterii valorilor radiațiilor solare, a predominării timpului senin, astfel că temperatura aerului înregistrează cele mai mari valori. În intervalul 1896 -1995, valorile cele mai mari sau înregistrat în luna iulie: 21,9° C, în perioada 1993 – 2003 temperatura medie multianuală înregistrează cele mai ridicate valori în luna august: 22,4° C, iar în perioada 2004 – 2012 temperatura medie multianuală înregistrează cele mai ridicate valori în luna iulie: 23,1° C .

Toamna, pe măsură ce intensitatea fluxului de energie solară se reduce și numărul de zile cu cer acoperit crește, temperatura aerului începe să scadă, valorile medii multianuale fiind aproape egale cu cele înregistrate primăvara. Temperatura medie calculată pentru anotimpul de primăvară este de 11,5° C, în timp ce toamna, valoarea este de 11,6° C. Mediile lunare multianuale ale temperaturile minime au fost negative șase luni. Cele mai mici valori apar în lunile ianuarie și februarie. Valoarea cea mai scăzută a fost de - 24,5°C în luna februarie 2005.

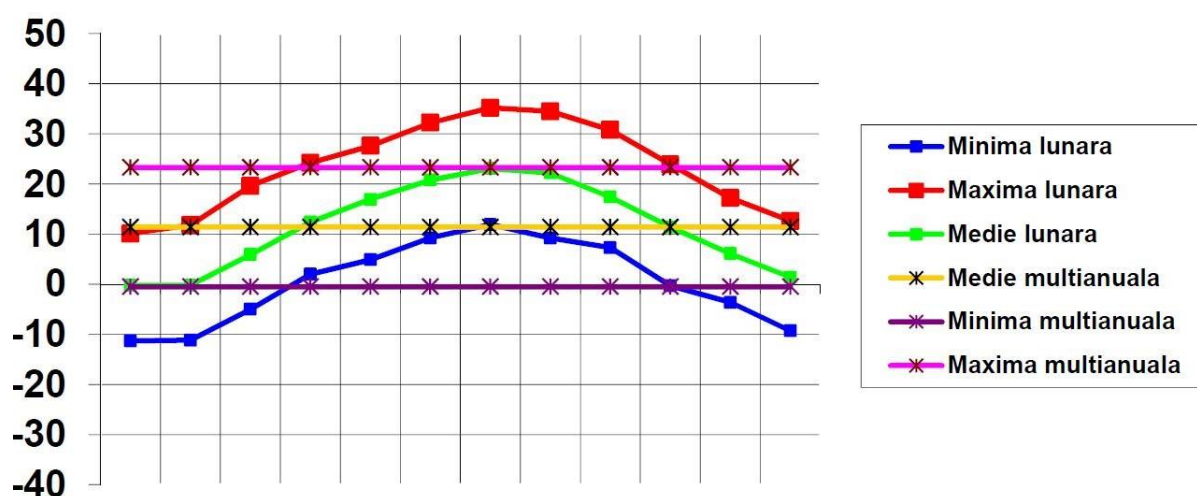

Foto: Evoluția temperaturii în anii 2015-2021

1.4. Hidrografia:

Apa freatică este cantonată în depozitele aluvionare cuaternare, stratul freatic este cantonat la adâncimi mici, în imediata apropiere a suprafeței morfologice între limitele 1,5(3,5) – 6,5 (13,00) m și 11,5 (13,00) – 16,5 (29,00) m. Grosimea stratului variază de la 3,00 m la 10,00 m, fiind alcătuit dintr-o alternanță de nisipuri medii – grosiere și pietrișuri.

Acoperișul stratului acvifer este alcătuit din roci semiimpermeabile, ca argile, argile nisipoase. În baza stratului se dispun argile compacte vineții. Datorită vulnerabilității la poluare nivelul freatic nu se captează la alimentări cu apă potabilă.

Complexul acvifer de mare adâncime este alcătuit din cca. 3 straturi cu grosimi de 3 – 9 m pe intervalul 50 – 100 m constituite din nisipuri diferite și pietrișuri. Apa cantonată în straturile acvifere este sub presiune.

Mișcarea apei subterane se face pe direcția ENE – VSV în partea de nord față de localitățile Periam și Sânpetru Mare. Panta hidrolică crește de la sud și sud – est $I = 0,7\%$ spre nord, ajungând la $I = 3,0\%$ în sectorul Periam Port, fapt ce indică o alimentare a stratului freatic dinspre zona înaltă a Câmpiei Vingăi.

La nord de Aranca și vest de Periam Port drenajul are direcția nord – vest spre sud – vest, dinspre Mureș spre Aranca cu $I = 1\%$ fapt ce relevă alimentarea subterană dinspre Mureș îndeosebi în perioadele cu ape mari.

Rețeaua hidrografică este reprezentată de râuri și un sistem de canale care împânzesc teritoriul comunei.

Aranca este un râu instalat pe fostele albie ale Mureșului, dispuse pe un areal de largă divagare, înainte de îndiguire. Izvorăște din lunca Mureșului, de la Felnac (unde începe digul Mureșului) și se varsă în Tisa pe teritoriul Serbiei. Are rol principal de desecare a sistemelor de drenaj ce acoperă peste 900 km². În perioadele foarte ploioase nu poate evacua toată apa, din cauza stăvilarelor foarte înguste de la frontieră, provocând inundații pe câmpurile laterale. În bazinul său s-au realizat și sisteme de irigații în apropiere de Mureș la Periam, Sânpetru Mare, Sinnicolau Mare și Cenad (cu apă din Mureș, având prize de captare la Periam Port și Cenad).

Foto:Râul Aranca

Are ca afluent de stânga pe Galațca, din Câmpia Jimboliei, care pornește din comuna Periam, un curs și mai vechi al Mureșului, și care este în general alimentat prin pompare. Apele Arancăi sunt alimentate din precipitații, ele drenează în general apa freatică, având un regim torențial și sezonier care produc inundații limitrofe cu băltiri temporare locale ulterioare.

La nord de comuna Periam, la aproximativ 5 km, curge unul dintre cele mai mari râuri ale României – Mureșul. El formează granița naturală a comunei Periam cu Județul Arad. Panta Mureșului în această zonă scade și are valoare de 0,22 ‰, divaghează mai puternic și meandreează, motiv pentru care a fost îndiguit.

Foto:Râul Mureș la Periam Port

1.5. Solurile:

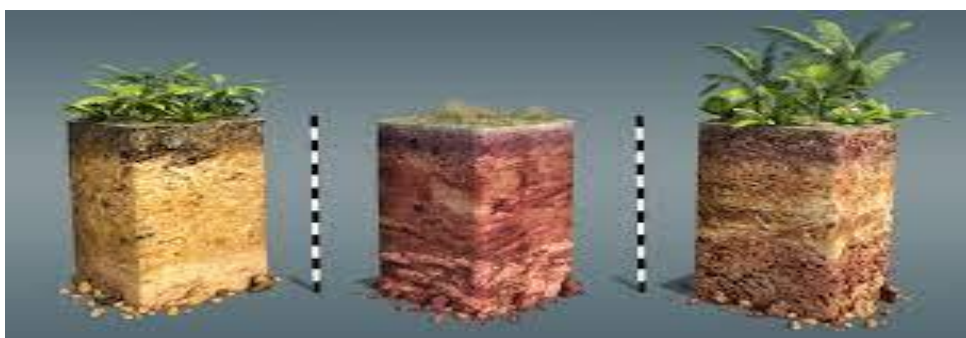
Principala resursă naturală a comunei Periam este reprezentată de suprafața mare de teren agricol cu fertilitate ridicată.

Solul din comuna Periam, ca și majoritatea solurilor din Câmpia Banat – Crișana se încadrează în clasa molisolurilor, care sunt cele mai productive, prezentând mai multe tipuri de sol. Sistemul des de rădăcini fibroase al ierburilor favorizează dezvoltarea unui orizont A gros, negru, bogat în humus, cu o mare abundență de substanțe nutritive pentru plante.

Sub influența complexului de factori naturali (climă, geologie, geomorfologie) și antropici (deseări, drenări, nivelări, defrișări, etc) s-au format și au evoluat principalele tipuri de sol. ***Terenurile agricole*** sunt apreciate după măsura în care pot fi folosite în

agricultură (clasa de fertilitate). Clasa medie de fertilitate a terenurilor comunei Periam este a 2 – a, prezentând note medii ponderate pe categorii de folosință printre cele mai mari din Județul Timiș:

- arabil – 74;
- pășune – 68;
- fânețe – 56;
- vii – 47;
- livezi – 62.

Din suprafața terenului agricol aferentă comunei Periam se află în faza de degradare agrofizică 769 ha teren arabil și 224 ha pășune, datorată eroziunii eoliene.

1.6. Flora și fauna:

Flora, pe teritoriul comunei Periam, regăsește elemente europene, eurasiatice și pontice. Elementul eurasiatic are ca și reprezentanți specii de arbori ca: plopul negru, plopul alb, arinul negru, precum și diferite specii de salcie. Din familia graminee se întâlnesc numeroase specii ale genurilor *Bromus*, *Poa* și *Calamagrotis*, iar din genul *Festuca* se întâlnesc speciile *Festuca valesiaca*, *Festuca ovina*, ce formează pajiști stepizate.

Elementul pontic cuprinde îndeosebi specii xerofile și termofile. Sunt mai numeroase speciile ierboase din familia Graminee (*Stipa Joannis ssp.sabuloasa*), Liliacee, Compositae.

Principalele specii componente ale vegetației ierboase sunt păiușurile, firuța cu bulbi, bărbos, pirul gros, laptele câinelui, coada șoricelului și diferite plante ruderale.

Foto: Câmp de maci

Vegetația halofilă are o desfășurare discontinuă fiind adaptată la regimul de săruri și umiditate cu totul deosebită din aceste terenuri.

Vegetația acvatică apare în lungul râurilor (Mureș, Aranca, Galațca), bălților și în lungul canalelor construite de om. Este reprezentată de plante cu adaptări speciale: plante care plutesc pe suprafața apei fără rădăcini: lintița, peștișoara, iarba broaștelor; plante fixate în mărul de pe fundul apei: broscărița plante cu frunze și flori plutitoare; plante amfibii sau emerse, a căror bază se află în apă: limbărița, stânjenelul de baltă. Cea mai des întâlnită este trestia. Alături de acestea este papura, rogozul, etc.

În cadrul vegetației segetale se remarcă două comunități în funcție de plantele de cultură pe care le însoțesc. În culturile de păioase se întâlnesc: nemțisor de câmp, negrușcă, macul roșu, ciocul berzei, etc. În culturile de prășitoare sunt întâlnite: pir, volbura, etc, precum și alte specii: orzul șoricesc, raigras, pătlagina.

Fauna din această regiune se încadrează în regiunea paleoarctică, subregiunea panonică. Provincia prezintă o faună central-europeană, dar cu multe elemente de origine pontică. Dintre animale caracteristice enumerăm: orbetele, bacterieni, lepidoptere, etc.

În această zonă o pondere însemnată o au rozătoarele, care uneori produc pagube însemnate agriculturii: popândăul, hârciogul, cățelul pământului, șoarecele comun, șobolanul de câmp, iepurele.

Frecvent se întâlnesc și mamifere carnivore ca: vulpea, dihorul, nevăstuica.

Păsările sunt reprezentate de : prepeliță, potârniche, graurul, fazanul, cioară de semănătură, etc. Păsările răpitoare de zi sunt reprezentate de șorecarul mare, șorecarul încălțat, coțofana, iar cele de noapte sunt reprezentate de: bufniță, ciuf.

Foto: Vulpea

Foto: Egreta mică

1.7. Istoricul comunei:

Prima atestare documentară a Periamului datează din 1332, cu numele Priamus, aparținând de Județul Cenad, dar localitatea este cu mult mai veche. Proprietarul satului era Bechey Imre, adjunctul lui fiind Blasius de Priamus. La 1514 iobagii răzvrățiți conduși de Gheorghe Doja au distrus-o. Nu mult mai târziu, Banatul fiind cucerit de turci, devine

reședință de sangeac. În perioada ocupației turcești, se depopulează foarte mult, astfel încât la 1657, conform mărturiilor istorice, mai avea doar 7 case.

Istoria modernă a localității începe după ce austriecii au eliberat Banatul în 1717. Noua administrația condusă de contele Claudius Florimund de Mercy a pornit atunci un amplu program de colonizare a Banatului, iar la Periam primul val de coloniști germani (șvabi) s-a stabilit începând cu 1723. Ei erau originari din Lorena, Nassau-Siegen și Palatin Trier. În 1749 un nou val de 200 de coloniști a sosit la Periam.

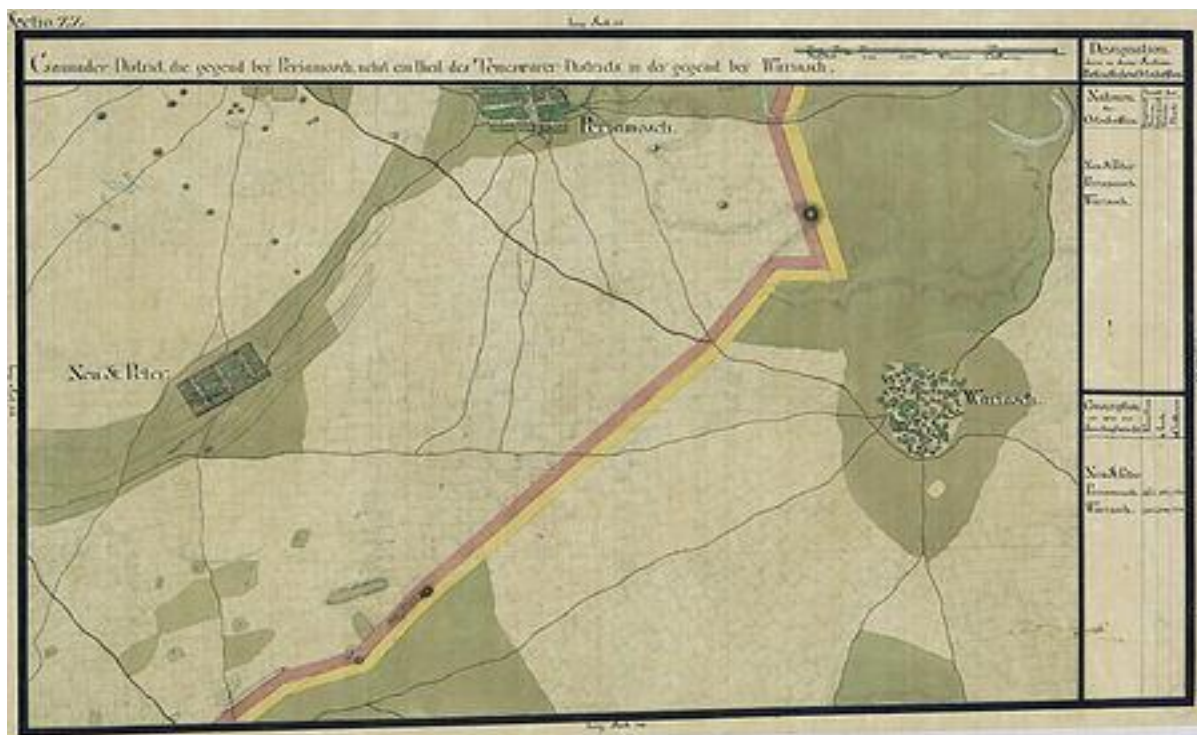

Foto: Periam în Harta Iosefină a Banatului, 1769-72

În 1761 a avut loc o inundație puternică a Mureșului, care a determinat mutarea vetrei satului pe un nou amplasament, pe care se găsește și astăzi. Vechea vatră se găsea pe locul fostelor vii. Grupuri mai mici de coloniști s-au așezat aici între 1756-1762, iar ultimul val mai consistent a fost înregistrat între 1764-1765. Atunci au venit 71 de familii de germani, francezi și cehi din Trier, Nassau-Singen, Cehia, Stiria, Lorena și Alsacia.

La mijlocul secolului al XIX-lea episcopul de Zagreb Juraj Haulik, de origine slovacă, a întemeiat așezarea separată Haulikfalva, care mai târziu se va contopi în vatra Periamului. Biserica Haulik din Periam a fost ctitorită de episcopul Haulik și este folosită din anul 2001 de Biserica Română Unită.

În lucrarea Ghidul Banatului din 1936, Emil Grădinariu descria Periamul interbelic astfel: Comună mare, cu aspect de orașel, peste 5.000 locuitori, majoritate germani, apoi români și puțini maghiari. Sediul de plasă. Viața economică foarte dezvoltată, este și un însemnat centru industrial și comercial. Străzile largi, îngrijite, trotuare pavate, lumină electrică, câteva edificii publice impozante. Hotel și restaurant în piața centrală.

1.8. Populația:

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația comunei Periam se ridica la 4.505 locuitori, în descreștere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 4.515 de locuitori. Aceeași tendință, de scădere a populației, se înregistrează și în anul 2020, când populația stabilă -la 30 noiembrie- era de 5.044 persoane, din care:

– masculin = 2.538 persoane

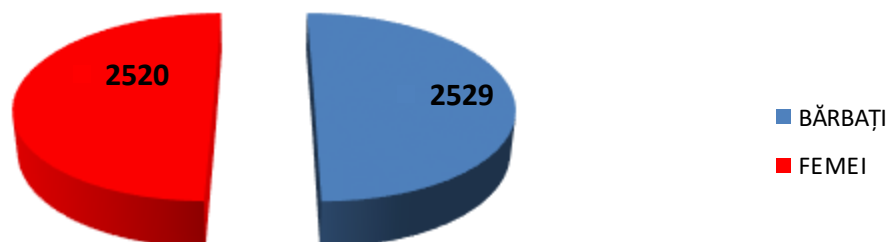
– feminin = 2.506 persoane

La 1 ianuarie 2022, comuna Periam a înregistrat o populație după domiciliu de 5049 locuitori, conform datelor Institutului Național de Statistică, structura pe sexe fiind următoarea:

Sexe	Localitati	Număr persoane, anul 2022
Total	PERIAM	<u>5049</u>
Masculin	PERIAM	<u>2529</u>
Feminin	PERIAM	<u>2520</u>

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

DISTRIBUȚIA POPULAȚIEI PE SEXE, IANUARIE 2022

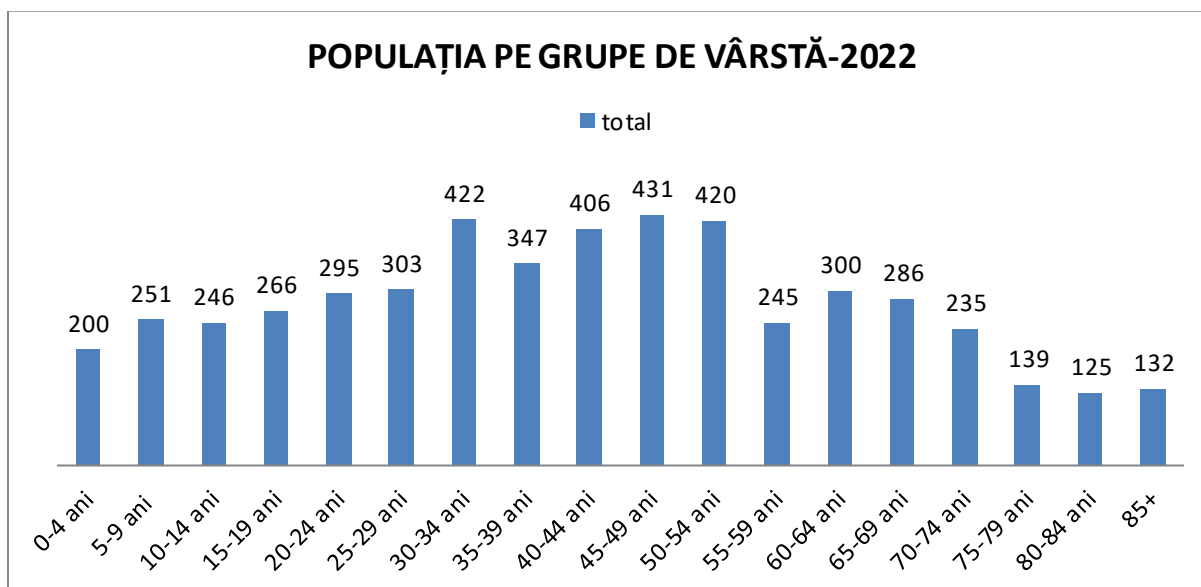
Prelucrare date statistice INSSE

- Structura populației pe grupe de vârstă

Evoluția populației, pe grupe de vârstă, comparativ 2020-2022- Prelucrare date INSSE:

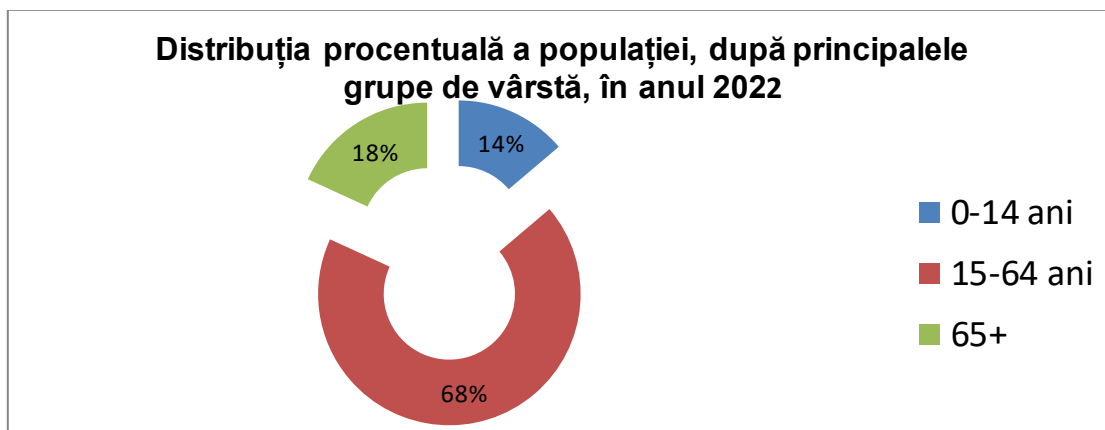
	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Total	5041	5039	<u>5049</u>
0- 4 ani	244	221	<u>200</u>
5- 9 ani	219	244	<u>251</u>
10-14 ani	260	253	<u>246</u>
15-19 ani	291	275	<u>266</u>
20-24 ani	295	299	<u>295</u>
25-29 ani	323	312	<u>303</u>
30-34 ani	430	425	<u>422</u>
35-39 ani	354	349	<u>347</u>

40-44 ani	431	428	<u>406</u>
45-49 ani	418	423	<u>431</u>
50-54 ani	361	388	<u>420</u>
55-59 ani	256	245	<u>245</u>
60-64 ani	306	310	<u>300</u>
65-69 ani	293	279	<u>286</u>
70-74 ani	201	225	<u>235</u>
75-79 ani	120	125	<u>139</u>
80-84 ani	125	122	<u>125</u>
85 ani si peste	114	116	<u>132</u>

Prelucrare date INSSE

Procentual, distribuția populației după grupele de vârstă, se prezintă astfel :

Prelucrare date INSSE

• **MIȘCAREA NATURALĂ A POPULAȚIEI:**

	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
NASCUTI VII	42	44	37	37
DECEDATI	58	42	60	51
SPOR NATURAL	-16	2	-23	-14

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

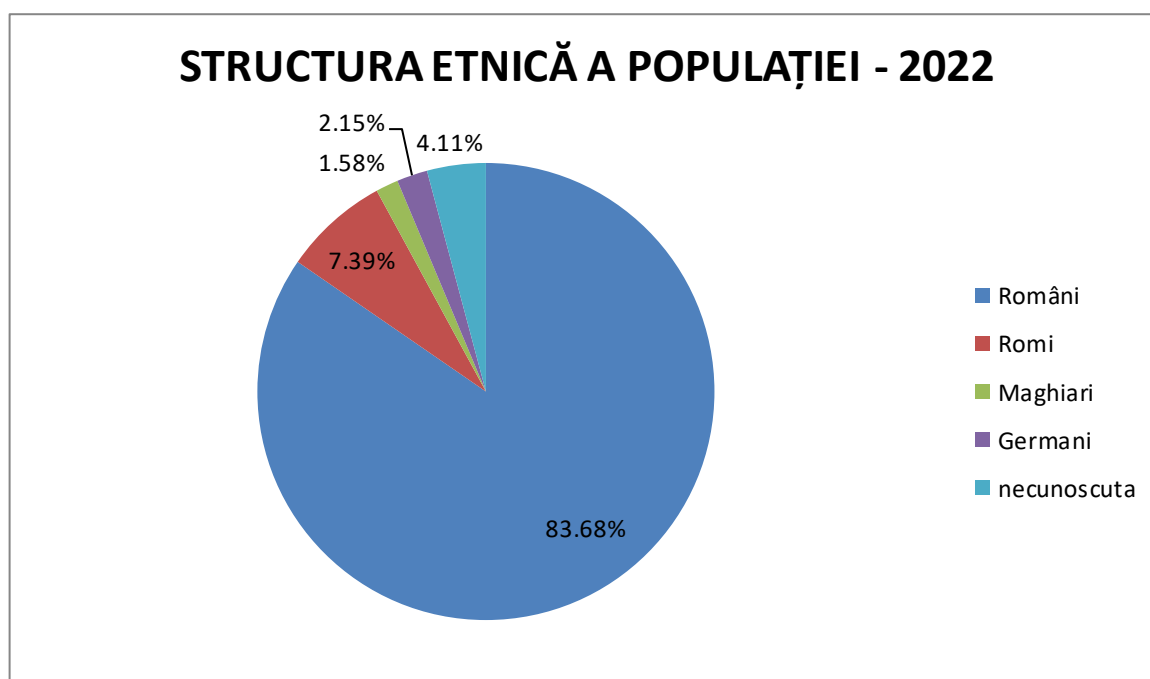
Potrivit datelor furnizate de INSSE, la nivelul anului 2020(ultimul pentru care există date statistice oficiale), în comuna Periam s-au născut 37 persoane și au decedat 51; în aceste condiții, sporul natural, calculat ca diferență între numărul născuților-vii și numărul decedaților din anul de referință- este unul negativ, respectiv -14. Comparând sporul natural înregistrat la nivelul comunei Periam pe perioada de referință, se evidențiază – ca îngrijorător- sporul natural înregistrat în anul 2019, an în care numărul deceselor a depășit cu 23 numărul născuților vii.

Densitatea populației: reprezintă numărul de persoane pe unitatea de suprafață, măsurându-se în general în persoane pe kilometru pătrat, obținându- se prin împărțirea numărului de locuitori la suprafață în kilometri pătrați.

Astfel, raportând numărul de locuitori înregistrați în ianuarie 2022 la suprafața comunei- 62,54 kmp- , rezultă o densitatea a populației, la nivelul comunei Periam, de 79,959 locuitori/kmp, valoarea aflată sub cea înregistrată la nivel național (84 locuitori/kmp).

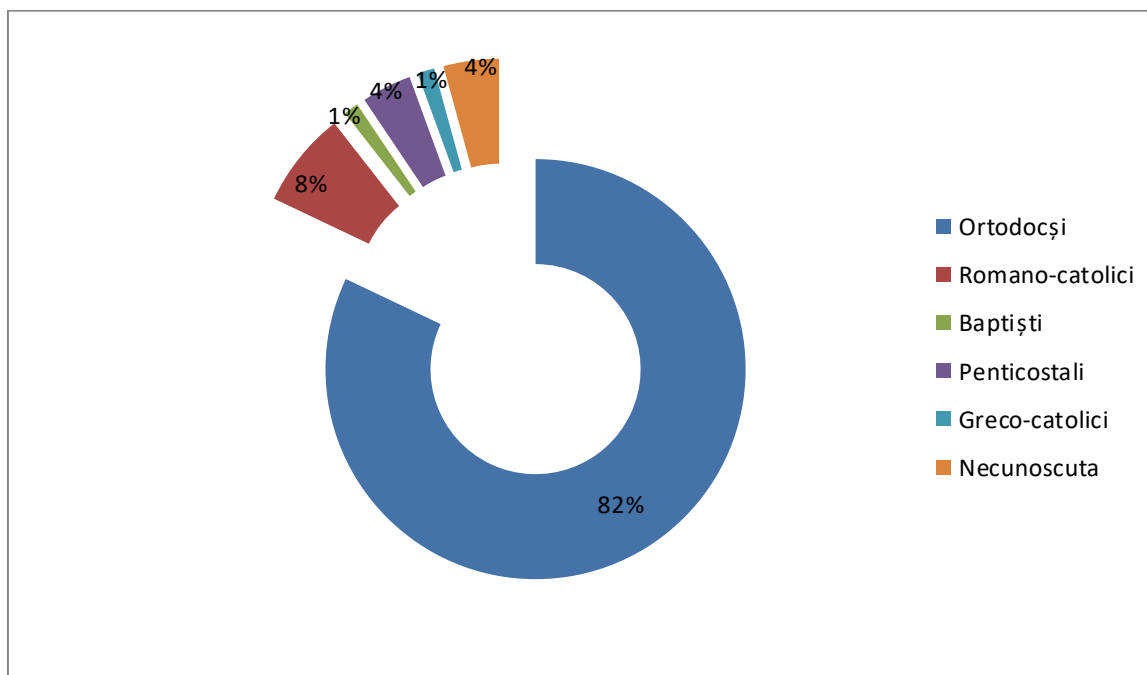
Structura etnică:

Majoritatea locuitorilor sunt români (83,68%). Principalele minorități sunt cele de romi (7,39%), germani (2,15%) și maghiari (1,58%). Pentru 4,11% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Prelucrare date statistice INSSE

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (81,13%), dar există și minorități de romano-catolici (7,3%), penticostali (3,8%), greco-catolici (1,29%) și bapțiști (1,13%). Pentru 4,22% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Prelucrare date statistice INSSE

Coroborând datele de mai sus putem concluziona că, populația se află într-un proces de îmbătrânire, specific- de altfel- întregii populații a României, cu un trend lent, până în anul 2018 și accelerat alarmant în anul 2019, situație ce necesită- pentru ameliorare- intervenții urgente de ordin economico-social.

1.9. Infrastructura de drumuri:

Localitatea Periam este străbătută de două drumuri județene: Dj 682 Arad – Beba Veche și Dj 692 Timișoara – DN6, fiind amplasată la 55 km de Timișoara, 45 km de Arad și 20 km de Sânnicolau Mare.

Rețea drumuri Comuna Periam- Sursă: www.google.com/url?sa=i&url=http%3A%2F%2F

Pe raza comunei Periam cele două drumuri județene au fost recent reabilitate și modernizate și sunt utilizate, în mare parte, pentru transportul greu de mărfuri.

Prin intermediul infrastructurii rutiere pot fi accesate cele două aeroporturi internaționale, Timișoara și Arad, precum și punctele de trecere a frontierei, 39 km cu Ungaria prin punctul Cenad, 38 km cu Serbia prin Jimbolia. De asemenea se poate accesa autostrada Arad – Timișoara la 38 km.

Rețeaua stradală din localitate se compune din drumuri de categoriile IV și V, având o lungime de 23,741 km (fără drumurile județene).

În anul 2021 au fost executate lucrări de modernizare a străzii Liliacului din comuna Periam, astfel încât, în momentul de față, întreaga rețea de drumuri din localitate este asfaltată.

Sursa: <https://primariaperiam.ro/documente/investitii-modernizare-drumuri>

Curse regulate de transport pasageri sunt asigurate de către Autotim S.A pe ruta Timișoara –Periam prin 3 curse tur – retur în 24 ore, utilizând 3 stații de îmbarcare – debarcare. Curse speciale de transport pasageri sunt efectuate de firme private pentru transportul locuitorilor din Periam către angajatorii din Sănnicolau Mare și Timișoara, precum și pentru transportul elevilor din învățământul liceal.

Localitatea Periam este un important nod feroviar, aflându-se la intersecția căilor Arad –Vălcani și Timișoara Nord – Nerău. Transportul de persoane este asigurat de operatorul Regiotrans S.R.L. Brașov care asigură în 24 ore pe ruta Timișoara – Nerău 4 curse tur și 6 retur iar pe ruta Arad – Vălcani 5 curse tur și 6 retur.

Transportul feroviar de mărfuri este asigurat de S.N.C.F.R. – Marfă.

Drumul comunal DC 30 face legătura între Periam și Periam Port, are o lungime de 5,5 km și asigură accesul locuitorilor în zona de agrement unde sunt construite casele de vacanță. Drumul este utilizat și ca acces la ferme zootehnice și alți agenți economici din zonă. Acest drum urmează să fie obiectul unei investiții prin Programul Național de Investiții Anghel Saligny.– modernizarea drumurilor de interes local în Periam – o lucrare care presupune reabilitarea drumului Periam – Periam Port precum și înființarea unei piste de biciclete în lungime de 7 km, care va lega Periamul de Periam Port.

Natura drumurilor și lungimea acestora:

- DJ 682 = 6,88 km;
- DJ 692 = 8,12 km;
- DC 30 = 5,3 km

Gara Periam - Sursa: <https://www.facebook.com/prinPeriam/photos/>

Sursa: <https://mapio.net/a/95443758/>

1.10. Infrastructura de utilități:

Comuna Periam dispune de o serie de rețele și echipamente tehnico-edilitare caracterizate printr-un grad ridicat de acoperire a teritoriului. De asemenea se înregistrează puține zone insuficient sau deloc echipate cu rețele tehnico-edilitare

În anul 2018 a fost înființată la nivelul comunei societatea comercială de interes public local S.C. „AQUA PERIAM” S.R.L., având ca asociat unic UAT-Comuna Periam, reprezentată prin Consiliul Local al Comunei Periam cu sediul în Comuna Periam, str. Mureșului, nr.1 bis, Județul Timiș, care are ca domeniu principal de activitate – cod CAEN 432 - Lucrări de instalații electrice și tehnico-sanitare și alte lucrări de instalații pentru construcții , având ca activitate principală -cod CAEN 4322 - Lucrări de instalații sanitare, de încălzire și de aer condiționat iar ca și activități secundare: - cod CAEN 4312 - Lucrări de pregătire a terenului, cod CAEN 4329 - Alte lucrări de instalații pentru construcții, cod CAEN 4331 - Lucrări de ipsoserie, cod CAEN 4332 - Lucrări de tâmplărie și dulgherie, cod CAEN 4333 - Lucrări de pardosire și placare a pereților, cod CAEN 4334 - Lucrări de vopsitorie, zugrăveli și montări de geamuri, cod CAEN 4339 - Alte lucrări de finisare, cod CAEN 4391 - Lucrări de învelitori, șarpante și terase la construcții, cod CAEN 4399 - Alte lucrări speciale de construcții n.c.a., cod CAEN 8130 - Activități de întreținere peisagistică.

• Alimentare cu apă și canalizare

În comuna Periam , există un sistem centralizat de alimentare cu apă și rețea de rețea de canalizare. Situația celor două rețele, conform datelor oferite de U.A.T. Periam , este următoarea:

- Dimensiune (lungime km) sistem de alimentare cu apă - 36 km
- Dimensiune (lungime km) sistem de canalizare - 29,4 km

Captarea apei se realizează din strat acvifer de adâncime prin intermediul a 4 foraje cu adâncimea de 80 - 178 m, din care două foraje sunt echipate cu pompe submersibile și stații de hidrofor. Celelalte două foraje echipate cu pompe submersibile deservește castelul de înmagazinarea apei. Castelul de apă are capacitatea de 300 mc, din care 60 mc rezervă intangibilă pentru incendiu, având prevăzută instalație de clorinare pentru dezinfecția apei potabile.

Sistemul de colectare, transport, epurare și evacuare a apelor uzate este compus din:- stație de epurare cu treaptă mecanică și treaptă biologică, cu un debit de epurare de 300 mc/zi;- rețea de conducte colectoare și transport, stații de pompare, conducte de transport, conducte de refulare și evacuare, cămine de vizitare și racord și cămine de racordare.

Instalațiile de producere a apei potabile pentru localitatea Periam, înregistrau în anul 2020- ultimul pentru care există date statistice pe site-ul INSSE- o capacitate de 375 mc/zi. Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile reprezintă cantitatea maximă de apă potabilă ce poate fi debitată de instalația de alimentare cu apă într-o unitate de timp. Se determină pentru fiecare instalație de captare - tratare în parte, atât pentru apa industrială cât și pentru apa potabilă, luându-se în considerare capacitatea prevăzută în documentația tehnică, avându-se în vedere și eventualele modernizări și reutilări care duc la mărirea capacității inițiale. În ceea ce privește cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, publici și privați, situația se prezintă astfel:

Destinația apei distribuite	Anul 2020/Mii de metri cubi
Total	108
din care: pentru uz casnic	105

Prelucrare date statistice INSSE

Apa potabilă distribuită consumatorilor exprimă cantitatea totală de apă potabilă livrată efectiv tuturor consumatorilor, populației și agenților economici pentru nevoi productive și neproductive (casnice, clădiri social-culturale și administrative, hoteluri, stropitul străzilor, spații verzi, etc.) prin rețele de distribuție sau direct prin conductele de aducțiune: se determină cu ajutorul apometrelor instalate la consumatori, iar în lipsa acestora, pe baza normelor de consum pașal.

Sursa: https://primariaperiam.ro/?lsr_document=investitii-canalizare-7

În comuna Periam majoritatea lucrărilor privind extinderea, reabilitarea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă au luat sfârșit. Obiectivul a fost finanțat din fonduri guvernamentale, prin Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) II. Prin acest proiect s-a realizat o nouă gospodărie de apă cu stații de filtrare, tratare și clorinare, s-au legat printr-o conductă cele patru foraje existente și a fost modernizat forajul 2. De asemenea, s-au montat apometre cu telecitire și au fost realizate cămine la intersecțiile de străzi. În Periam există rețea de alimentare cu apă pe 36 de kilometri de străzi, obiectiv realizat în 2010. Anul următor a fost finalizat castelul de apă. Investiția de modernizare a alimentării cu apă este programată să se finalizeze în anul 2022.

În prezent, administrația locală urmărește înființarea rețelei de apă și de canalizare în zona Periam Port.

- **Rețeaua de energie electrică:**

Energia electrică în comună este furnizată de către Enel Distribuție Banat S.A. – Zona Mt-Jt Timișoara; rețeaua de distribuție a energiei electrice acoperă tot teritoriul comunei, neexistând zone neelectrificate.

Rețea de alimentare cu energie electrică, care este realizată pentru întreaga comună prin rețele supraterane de joasă tensiune modernizate de furnizor în 2010; 98 % din locuințe sunt racordate la rețeaua de alimentare; atât în intravilanul comunei cât și în extravilan există rețele de transport de medie tensiune.

Comuna Periam beneficiază de iluminat public; administrația publică locală și-a propus modernizarea sistemului de iluminat public stradal în comuna Periam, în acest sens la Agenția Fondului de Mediu, s-a depus o cerere de finanțare.

Sursa: <https://www.facebook.com/primariaperiam/photos/a.370433072995545/1179904955381682>

- **Energie Termică:**

Locuințe din comună sunt încălzite prin sisteme proprii având drept combustibil gazul natural, lemnele sau deșeurile din lemn, cărbuni, combustibili petrolieri.

Administrația publică locală are ca obiectiv obținerea finanțării pentru realizarea unui sistem de încălzire cu apă geotermală a tuturor instituțiilor publice din localitate. Apa geotermală este o sursă rentabilă și ecologică de generare a căldurii, cu multiple avantaje:

Nivel de poluare mult mai scăzut - față de alte surse alternative (solară sau eoliană), care sunt supuse unor fluctuații în fluxul energetic, energia geotermală este foarte stabilă și sigură. Pompele de căldură sol apă, utilizate pentru încălzirea și răcirea clădirilor, sunt clasate printre cele mai eficiente sisteme de răcire și încălzire disponibile astăzi. Acest lucru se datorează cerinței lor relativ scăzute de energie electrică. Utilizarea lor reduce la minimum emisiile provenite din producția de energie.

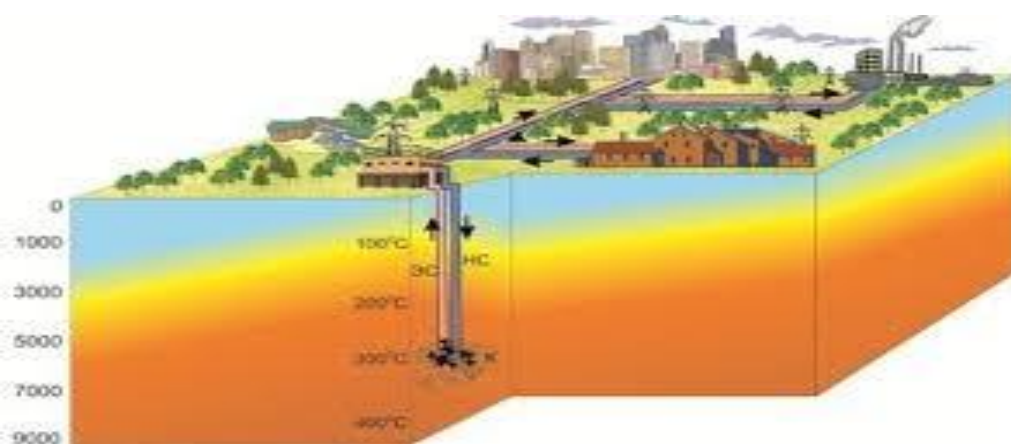
Disponibilitate la scară largă - căldura internă a pământului este disponibilă în întreaga lume. În funcție de relieful existent, dar și de resursele regăsite în acesta, distanța la care e nevoie să se sape în pământ pentru a se putea exploata energia geotermală variază. Singura limitare existentă pentru valorificarea acestui tip de energie este capacitatea de extragere a acesteia. Însă odată cu apariția pompelor de căldură geotermale, sunt încălzite atât casele, cât și clădirile de birouri sau spații comerciale.

Economie la facturile de utilități - deși vorbim de o investiție inițială substanțială, costurile se atenuează în timp, iar după o perioadă de 5-8 ani se va resimți nivelul de economie pe care energia geotermală îl oferă. Atunci când sistemul pompelor de căldură este pe deplin operațional, se înregistrează costuri reduse de întreținere. În general, un astfel de sistem generează patru unități de energie pentru fiecare unitate consumată. Sistemele tradiționale de top transmit mai puțin de o unitate energetică pentru fiecare unitate consumată.

Apă caldă disponibilă în orice moment - sistemele geotermice sunt capabile să genereze apă caldă cu o eficiență crescută față de tehnicile convenționale. În timpul ciclului de răcire al unui astfel de sistem, căldura extrasă este trimisă la încălzitorul de apă, în loc să fie transferată la sol. Acest lucru garantează apă caldă disponibilă oricând, fără costuri suplimentare, doar prin simpla funcționare a sistemului ce utilizează pompa de căldură sol apă.

Rezultate independente de factorii meteorologici - energia geotermală nu este afectată în niciun mod de variațiile meteorologice. Este o diferență importantă în ceea ce privește resursa utilizată. În cazul energiei solare, de exemplu, razele soarelui sunt cruciale pentru obținerea energiei, astfel încât în perioade în care cerul este înnorat, un astfel de sistem nu funcționează la capacitate maximă, înregistrându-se fluctuații în energia obținută.

Concluzionând, putem afirma că energia geotermală se bucură de o popularitate tot mai mare în domeniul încălzirii spațiilor locuibile și administrative, față de alte resurse disponibile. Este o alternativă incredibilă, regenerabilă și relativ ieftină, prietenoasă cu mediul și care aduce beneficii pe termen lung.

Încălzirea cu apă geotermală-sursa: casasidesign.ro/incalzirea-cu-apa-geotermala.html

- **Rețeaua de gaze:**

Localitatea Periam este racordată la rețeaua de gaze naturale, lungimea rețelei fiind de 35 km, așa cum arată ultimele date statistice publicate de INSSE, la nivelul anului 2022; gazele naturale sunt distribuite de către operatorul Petrom Distribuție Gaze.

La Periam Port, în viitorul apropiat, vor fi demarate lucrările la obiectivul de investiții pentru ” Extindere rețea distribuție gaze naturale în Comuna Periam, pentru cartierul Periam Port, categoria de investiții Sisteme de distribuție gaze naturale.

În anul 2018, prin hotărâre a Consiliului Județean Timiș, a fost înființată Asociația de Dezvoltare Intercomunitară “ Distribuție Gaz Timiș Vest” , prin asocierea dintre Județul Timiș prin Consiliul Județean Timiș și unele unități administrativ teritoriale din județ, printre care și U.A.T. Periam.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Distribuție Gaz Timiș Vest, este persoană juridică de drept privat și de utilitate publică, având ca obiect de activitate înființarea, organizarea, reglementarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea serviciului de alimentare cu gaze naturale a localităților din Județul Timiș, serviciul de alimentare cu gaze naturale fiind declarat serviciu de interes public județean.

În luna mai a anului 2022, Consiliul Local Periam a hotărât retragerea Comunei Periam din Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Distribuție Gaz Timiș Vest.

În ceea ce privește distribuția de gaze naturale, după destinație, situația se prezintă astfel:

Gaze naturale distribuite, după destinație, pe județe și localități	
Destinația gazelor naturale distribuite	Anul 2020
	Mii metri cubi
Total	1612
din care: pentru uz casnic	978

Prelucrare date statistice INSSE

- **Internet și telefonie:**

În Comuna Periam funcționează următorii operatori de rețele de comunicații: Telekom S.A.(telefonie fixă, mobilă și internet), RCS & RDS (telefonie, televiziune și internet), Vodafone (telefonie mobilă) și Orange (telefonie mobilă).

1.11. Managementul integrat al deșeurilor

Urmare a modificărilor aduse Legii nr.211/2011 privind regimul deșeurilor prin O.U.G. nr. 74/2018, administrația publică locală a creat infrastructura necesară, astfel încât persoanele fizice și cele juridice să poată colecta deșeurile astfel:

-Deșeuri reziduale (menajere): șervețele, prosoape de bucătărie, hârtie igienică, scutece; resturi alimentare, pliculețe de ceai;

- Deșeuri reciclabile colectate în saci: hârtie, carton, ziare/reviste, pliante; folii de ambalaje, pet-uri, ambalaje; doze de aluminiu;

- Deșeuri colectate în pubele de tip clopot: sticle de diverse culori; borcane; sticlă de geamuri; mucuri de țigări;

Sursa: www.observatordeTimisoara.ro/2019/11/29/ce-deșeuri-putem-recicla-atentie-amenzi-mari-daca-nu-respectati/

Pentru deșeuri ca moloz sau alte materiale de construcții, resturile vegetale (iarbă, crengi, etc), mobilier uzat (uși, saltele,etc), echipamente electronice și electrocasnice, populația se adresează compartimentului de specialitate din cadrul Primăriei Comunei Periam.

Comuna Periam este membru în Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Deșeuri Timiș- Zona 2. Asociația s-a constituit în scopul înființării, organizării, reglementării, exploatarei, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de salubritate a localităților (denumit în continuare Serviciu) pe raza de competență a unităților administrativ – teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și / sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente Serviciului, pe baza strategiei de dezvoltare a acestuia.

Pentru a responsabiliza societatea civilă în vederea reciclării deșeurilor și promovării unui mediu curat, sănătos și prietenos, ADID Timiș susține campanii de voluntariat.

Sursa: <http://adidTimis.ro/corpul-voluntarilor-adid-Timis-2>

1.12. Infrastructura de Sănătate:

Distribuția teritorială a furnizorilor de servicii medicale, conform datelor CNAS Timiș:

Medic de familie	SCM POLICLINICA DR RASICI CABINET MEDICAL DR JIFCOVICI -ISAI
------------------	---

	LUCIA EMILIA
Medicina dentara	CAB.STOM.RODENT
Farmacie	SC MOCANFARMS.R.L SC GRUPPO FLORIDO S.R.L SC AMADEUS FARM SRL

Prelucrare sursa: <http://cas.cnas.ro/cjastm/map/idCounty/18/idLocation/2854>

Privind datele de mai sus, putem concluziona că infrastructura serviciilor medicale este bine reprezentată și dimensionată, în raport cu populația deservită din comuna Periam.

Un plus îl reprezintă inițiativa administrației publice locale de a reabilita și moderniza întreaga clădire a dispensarului medical, astfel încât cadrele medicale și pacienții arondați să beneficieze de condiții moderne.

Accesarea serviciilor medicale de specialitate este rezolvată- parțial- prin existența cabinetelor medicale de specialitate din cadrul SCM POLICLINICA DR RASICI, la care se adaugă arondarea comunei la Spitalul Orășenesc Sânnicolau Mare, aflat la 20 km; acest spital deservește un teritoriu de aproximativ 56.000 de locuitori din care 13.500 locuitori în mediul urban și 42.500 locuitori. Următor spital, ca nivel, se află în Municipiul Timișoara, la o distanță de la 55 km.

La 45 km se află și Aradul, spitalele din acest oraș putând să fie o alternativă pentru pacienții din Periam.

În ceea ce privește serviciile medicale de urgență, în comuna Periam este deservită de ambulanțe ale Serviciului de Ambulanță al Județului Timiș.

În Periam există și infrastructură de servicii veterinare:

- Farmacie veterinară(una);
- Cabinet veterinar (unu);
- Farmacia sanitar-veterinară Periam.

1.13.Asistență socială:

Domeniul asistenței sociale este un domeniu cu implicații foarte puternice în viața economico-socială, în cadrul căruia se pot distinge mai multe problematice sau subdomenii, dintre care cele mai importante sunt asistența socială a copilului și familiei, asistența socială a persoanelor cu dizabilități, asistența socială a persoanelor vârstnice, asistența socială și protecția victimelor violenței în familie, precum și asistența socială a persoanelor defavorizate și/sau aflate temporar în situație de risc sau excluziune socială.

Conform art.112 alin (1) din Legea nr. 292/2011, Legea asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare: “Pentru asigurarea aplicării politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, autoritățile administrației publice locale au atribuții privind administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale.”

Astfel, la nivelul U.A.T. Periam funcționează Compartimentul de Asistență Socială Periam, serviciu fără personalitate juridică, ca structura specializată în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

În aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială Compartimentul îndeplinește, în principal, următoarele funcții:

a) de realizare a diagnozei sociale la nivelul unității administrativ - teritoriale respective, prin evaluarea nevoilor sociale ale comunității, realizarea de sondaje și anchete sociale, valorificarea potențialului comunității în vederea prevenirii și depistării precoce a situațiilor de neglijare, abuz, abandon, violență, a cazurilor de risc de excluziune socială etc.;

b)de coordonare a măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;

c)de strategie, prin care asigură elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale și a planului anual de acțiune, pe care le supune spre aprobare consiliului local;

d)de comunicare și colaborare cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și instituțiilor care au responsabilități în domeniul asistenței sociale, cu serviciile publice locale de asistență socială, precum și cu reprezentanții societății civile care desfășoară activități în domeniu, cu reprezentanții furnizorilor privați de servicii sociale, precum și cu persoanele beneficiare;

e)de promovare a drepturilor omului, a unei imagini pozitive a persoanelor, familiilor, grupurilor vulnerabile.

Structura organizatorică și numărul de posturi aferent Compartimentului se aprobă de Consiliul Local, astfel încât funcționarea acestuia să asigure îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin potrivit legii. Consiliul local aprobă, prin hotărâre, Regulamentul de Organizare și Funcționare al Compartimentului, pe baza prevederilor regulamentului-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal. Finanțarea serviciilor sociale și beneficiilor de asistență socială se asigură din bugetul local, bugetul de stat, din donații, sponsorizări și alte forme private de contribuții bănești, potrivit legii.

- Rolul administrației locale este de a asigura acordarea asistenței sociale prin:
 - dezvoltarea sau înființarea de servicii proprii, instituții de asistență socială;
 - concesionarea de servicii sociale unor furnizori de servicii sociale specializați, acreditați în condițiile legii (unități de asistență medico-socială, asociații sau fundații, culte religioase, persoane fizice);
 - finanțarea asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică care înființează și administrează unități de asistență socială, în baza standardelor minime obligatorii de calitate, cu proceduri și planuri de intervenție și asistență, cu monitorizarea, evaluarea costurilor și eficienței serviciilor sociale acordate, în conformitate cu actele normative în vigoare.

Harta serviciilor sociale la nivelul comunei Periam se prezintă astfel:

Nr .cr t.	Tip furnizor	Denumire Furnizor	Denumire serviciu social	Cod serviciu social	Tip serviciu	Capacitate	Data licență provizorie	Situație serviciu
1.	Privat	Federația	Centrul de zi	8891 CZ-C-	Centre de zi	40	2015	Licențiat

		Caritas a Diecezei Timișoara	pentru copii rromi Periam	II	pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	beneficia ri		
2.	Public	DGASPC Timiș	Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Periam	8790 CR-D- II	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	50 beneficia ri	2022	

Sursa: www.servicii-sociale.gov.ro/ro/registrul-electronic-unic

1. Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Periam – Periam, Str. Aradului Nr.145 este un serviciul social cu cazare, fără personalitate juridică, ce funcționează în cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, care a luat naștere prin reorganizarea „Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Periam”, aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean în martie 2021.

Principalele atribuții:

-asigură cazarea, hrana, cazarmamentul și condițiile igienico – sanitare corespunzătoare;

-asigură asistența medicală curentă și de specialitate, recuperarea, îngrijirea și supraveghere permanentă a beneficiarilor;

-organizează activități cultural – educative și de socializare atât în interiorul centrului, cât și în afara acestuia;

-asigură prin intermediul specialiștilor integrarea persoanelor cu handicap în grupuri mici și mixte, prin realizarea unor relații interumane cu valoare instructivă și educativă;

-elaborează și utilizează materiale informative privind serviciile furnizate, inclusiv în forme accesibile persoanelor cu handicap;

-utilizează o procedură privind evaluarea nevoilor individuale/reevaluarea nevoilor beneficiarilor;

-efectuează reevaluarea beneficiarilor anual precum și atunci când situația o impune, respectiv dacă apar modificări semnificative ale stării de sănătate și ale statusului funcțional fizic și/sau psihic al beneficiarului;

-pentru fiecare beneficiar, elaborează și revizuieste Planul Individualizat de Asistență și Îngrijire/Planul Individual de Intervenție, în maxim 3 zile de la finalizarea evaluării/reevaluării;

-asigură beneficiarului serviciile necesare, în baza unui contract de furnizare servicii încheiat în condițiile legii;

-aplică o procedură privind încetarea/sistarea serviciilor beneficiarilor din centru;

-asigură beneficiarilor condiții de locuit conform nevoilor de viață și asistență ale acestora;

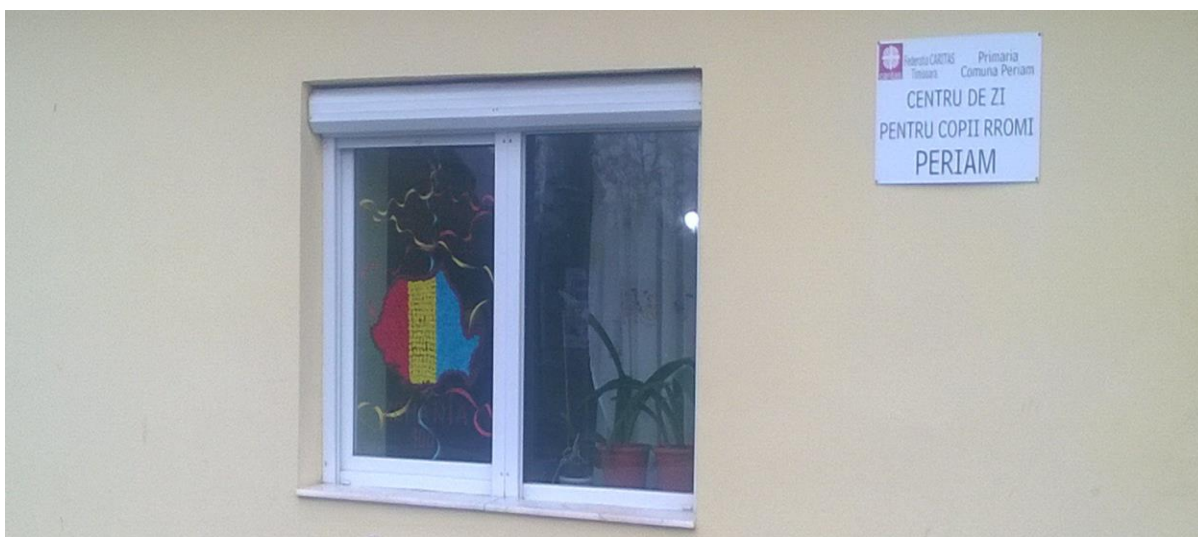
-asigură spații special amenajate pentru prepararea/servirea hranei care corespund cerințelor de igienă, siguranță, accesibilitate, funcționalitate și confort ale beneficiarilor;

-asigură spații igienico-sanitare suficiente, accesibile, funcționale, sigure, confortabile.

Beneficiarii serviciilor oferite de către Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Periam sunt persoane adulte cu dizabilități care au sau nu aparținători legali, sunt dependenți de servicii sociale de bază și au domiciliul pe raza administrativ teritorială a Județului Timiș.

Capacitatea Centrului de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Periam” este de 50 locuri.

2. În anul 2008, Federația Caritas a Diecezei Timișoara a pus bazele **Centrului de zi pentru copii rromi Periam, cu o capacitate de 40 de locuri.** Centrul își desfășoară activitatea în baza unui parteneriat încheiat între Consiliul Local al Comunei Periam și Federația Caritas a Diecezei Timișoara și este un serviciu social de zi destinat copiilor de etnie romă, (din clasa pregătitoare până în clasa a XI-a); aceștia beneficiază de servicii sociale specializate pentru copii și familiile acestora pentru a depăși situația de criză ce determină excluderea socială.

Sursa: <https://www.facebook.com/copiiromiperiam/>

Activitatea serviciului are drept scop prevenirea abandonului școlar și instituționalizării copilului de etnie romă prin asigurarea pe timpul zilei a unor activități de îngrijire personală, supraveghere, educație, consiliere, terapii ocupaționale, recreere și socializare, cât și asigurarea unor activități de consiliere pentru părinții sau reprezentanții legali ai copiilor. Copii beneficiază în cadrul Centrului de Zi și de prânz și o gustare.

Deoarece misiunea Centrului de zi pentru copii romi se apropie de aceea a școlii, pentru interesul superior al copiilor s-a optat pentru încheierea unui parteneriat al Liceului Teoretic Periam cu Federația Caritas a Diecezei Timișoara. Prin intermediul acestui parteneriat, Liceul Teoretic Periam s-a alăturat programului interregional DARE, program ce lucrează împreună cu specialiști din domeniul social și instituții educaționale din alte 9 zone ale României, Ucrainei și Republicii Moldova.

Programul DARE (acronim Dream, Achieve, Realize and Express - Visează, Atinge, Obține, Realizează și Exprimă) are în viziunea sa dorința ca toți copiii să crească și să devină adulți fericiți și responsabili, capabili de a-și realiza la maxim potențialul lor în viață. Vrem să le oferim curajul de a lupta pentru visele lor, iar când dau de obstacole, să nu renunțe, ci să încerce din nou.

În primăvara-vara anului 2018, în cadrul Liceului Teoretic Periam, prin programul DARE au fost organizate trei cursuri de parenting la care au participat și cadre didactice. Aceste cursuri sunt benefice nu doar din perspectiva părinților, dar și din perspectiva cadrelor didactice deoarece vin în sprijinul acestora pentru a înțelege mai bine nevoile copiilor și astfel profesorii pot răspunde elevilor în mod punctual.

Sursa: <https://www.facebook.com/copiiromiperiam/>

Sursa: <https://www.facebook.com/copiiromiperiam/>

Pentru promovarea incluziunii sociale, diminuarea riscului de sărăcie și evitarea marginalizării și excluziunii, administrația publică locală este chemată, conform legislației în vigoare în domeniul asistenței sociale, să ofere suport personalizat și asistență specializată

locuitorilor comunei, în funcție de nevoia identificată. Astfel, la nivelul comunei Periam identificăm, ca utile, următoarele intervenții:

- înființarea de servicii sociale, în principal servicii de consiliere și informare în comunitate destinate persoanelor marginalizate sau aflate în risc de marginalizare, centru rezidențial pentru persoane vârstnice sau servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice; locuințe sociale sau de necesitate. Aceste servicii vor răspunde nevoilor de: monitorizare permanentă și consiliere a familiilor defavorizate, a persoanelor vârstnice și a persoanelor singure cu nevoi special, asistența persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, sprijinirea și integrarea persoanelor pe piața muncii (cursuri de formare/sprijin în redactarea unui CV european);

- creșterea numărului de specialiști care deserveșc serviciile sociale(asistent social, sistest medical comunitar);

- eficientizarea comunicării inter instituțională;
- motivarea personalului din serviciile sociale;
- dezvoltarea parteneriatului public privat;
- responsabilizarea beneficiarilor și implicarea lor în rezolvarea problemelor sociale;
- eficientizarea comunicării între beneficiari și angajații din sistemul de servicii sociale;

- colaborarea și implicarea instituțiilor la nivel local;
- sensibilizarea comunității locale în rezolvarea problemelor sociale.

Având în vedere cele prezentate și ținând cont că, Consiliul Județean Timiș ridică la Periam un număr de **trei locuințe sociale protejate și un centru de zi**, putem afirma că există interes de a dezvolta servicii sociale în Periam, existența acestor unități reprezentând o șansă în plus pentru beneficiari și favorizând o mai bună integrare a acestora în comunitate.

Obiectivele programului vizează:

Obiectivul 1. Dezvoltarea serviciilor sociale din localitatea Periam, prin construirea a 3 locuințe protejate pentru un numar de 30 de beneficiari rezideți ai Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Găvojdia din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, câte 10 beneficiari /locuință.

Obiectivul 2. Îmbunătățirea serviciilor sociale din comuna Periam, prin reabilitarea și extinderea și dotarea unui centru de zi în proximitatea celor 3 locuințe protejate nou construite pentru cei 30 de beneficiari rezidenți ai Centrului de Recuperare și Reabilitare

Neuropsihiatrică Găvojdia din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș, cât și pentru un număr de 10 beneficiari din comunitatea locală Periam.

Lider de proiect este D.G.A.S.P.C. Timiș iat Partener proiect- UAT Județul Timiș.

Un proiect finalizat, gata să fie pus în execuție este și cel de construire a patru locuințe de necesitate pentru oamenii nevoiași din localitate.

De asemenea, serviciul social de la nivelul U.A.T. Periam trebuie să își stabilească propria Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale, bazată- cel puțin- pe următoarele informații: obiectivul general și obiectivele specifice, planul de implementare a strategiei, responsabilități și termene de realizare, sursele de finanțare și bugetul estimat.

1.14. Învățământ:

În anul 1772 a fost ridicată prima clădire a școlii din comună Era o clădire fără etaj, situată lângă actuala casă parohială romano- catolică. Această clădire nu mai există astăzi. În 1873 se se ridică, în același loc, o clădire cu un etaj, așa numita Școală de băieți; tot în același an se înființează prima clasă de fete.

Vis -a -vis de biserica veche, se ridică în anul 1857 Școala generală, Școala de fete, în care, în 1960, se trece la educarea fetelor de către călugărițe, deci școala devine de confesie romano-catolică.

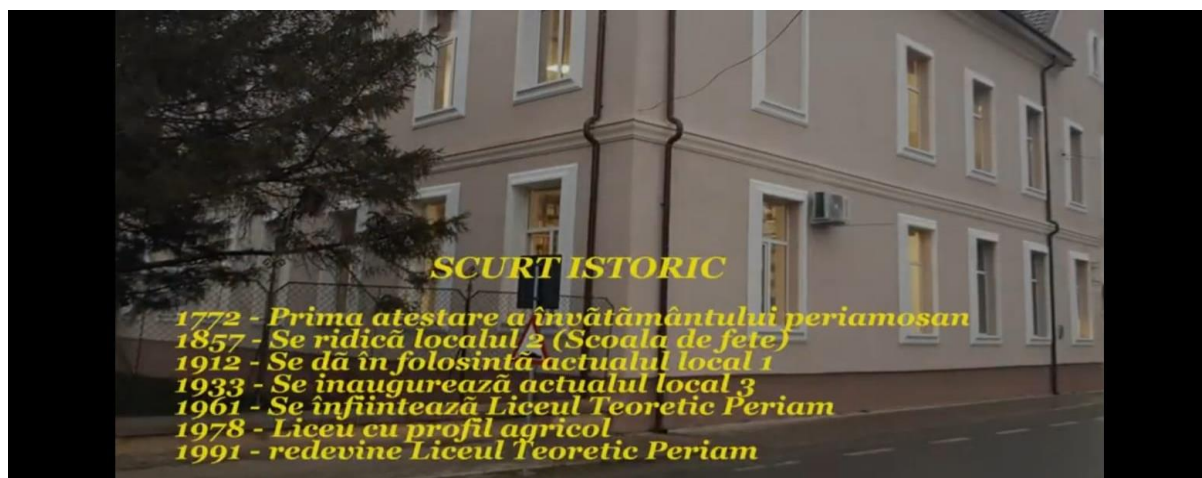
În 1888 se mărește aripa Școlii generale cu un etaj. În prezent această clădire nu mai aparține școlii deoarece a fost retrocedată.

În anul 1907 se cumpără de către comună terenul pe care s-a ridicat actualul liceu. În 1911 începe construcția clădirii după planurile arhitectului Erwin Otto Sarkany din Budapesta; clădirea a găzduit mai întâi Școala cetățenească de băieți. În data de 1 septembrie 1912 clădirea școlii era terminată și dată în folosință.

Școala Mică (aflată în centrul comunei) a fost mai întâi școală românească. Construcția ei a fost inițiată de către revizorul școlar Ștefan Mihăilescu și de către dr. Latia. În 1933, inaugurarea festivă se face în prezența ministrului învățământului de atunci- Constantin Angelescu. În curtea școlii, în anul 2012 s-a dat în folosință un corp nou, format din parter și etaj, acesta deservind eleviir claselor I – VIII, cu un efectiv de 8 clase și un laborator de informatică dotat cu calculatoare.

După 1945 se desființează Școala confesională, iar călugărițele sunt eliberate din statutul lor în 1949. În anul 1962 se înființează Liceul Teoretic, 8 clase devenind obligatorii.

După Reforma Învățământului din 1978, Liceul Teoretic devine liceu cu profil agroindustrial, iar după 1991 redevine Liceu Teoretic.

Sursa: <https://youtu.be/5thGaeURI0k>

Liceul Teoretic din comuna Periam are profil real și uman cu specializările Matematică-Informatică și Filologie.

În Comuna Periam învățământul preuniversitar de stat asigurat prin intermediul Liceului Teoretic Periam, pentru clasele CP - XII și al Grădiniței cu program prelungit, ca parte componentă a liceului; trebuie menționat că, pentru nivelul preșcolar și primar există și secție germană.

Sructura rețelei școlare a unităților de învățământ preuniversitar de stat din Comuna Periam, pentru anul școlar 2021 – 2022 se prezintă astfel:

Nr crt	Denumirea unității de învățământ	Unitatea de învățământ cu personalitate juridică căreia îi aparține unitatea de învățământ	Localitatea	Forma de proprietate
1	Liceului Teoretic Periam	Liceului Teoretic Periam	Periam	Publică de interes național și local
2.	Grădinița cu PP	Liceului Teoretic Periam	Periam	Publică de interes național și local

Procesul educațional se desfășoară în 4 localuri de învățământ, astfel:

- localul I situat în Comuna Periam, strada Magnoliei, nr. 2, Județul Timiș, funcționează liceul:

Sursa: Liceului Teoretic Periam

- localul II situat în Comuna Periam, strada Viorelelor, nr. 1, Județul Timiș, cunoscut sub numele de Școala mică - în acest corp de clădire învață elevii din învățământul primar, clasele I – IV:

Sursa: Liceului Teoretic Periam

-localul III situat în Comuna Periam, strada Viorelelor, nr. 1a, Județul Timiș, este o clădire nouă- învață elevi ai ciclului gimnazial de învățământ din clasele V-VIII:

Sursa: Liceului Teoretic Periam

- localul IV-Grădinița cu program prelungit din Comuna din Periam este amplasată într-o clădire reabilitată în anul 2006 și desfășoară procese de educație a preșcolarilor în regim de grădiniță cu program normal și cu program prelungit

Sursa: <http://portal.isjtm.ro/?p=787>

Săli de clasă (cabinele școlare/amfiteatre) pe niveluri de educație, însumate din cele patru locații în care se desfășoară cursurile:

Niveluri de educație	Anul 2020
	Numar
Total	26
Invatamant prescolar	4
Invatamant primar si gimnazial	12
Invatamant liceal	10

Sursa: statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table

Clădirea Liceului este dotată cu infrastructura necesară (apă, canalizare, încălzire centrală). În anul 2021, liceul a făcut obiectul unor investiții –finalizate- vizând dotarea și reabilitarea termică a clădirii, lucrare finanțată prin PNDL. Tot la liceu au fost efectuate lucrări de reabilitare a întregii instalații termice. De asemenea, întreaga instalație electrică a fost schimbată și reabilitată. Curtea școlii a fost pavată și amenajată cu arbuști ornamentali.

Grădinița din Periam este amplasată într-o clădire reabilitată în anul 2006 la standarde moderne și desfășoară procese de educație a preșcolarilor în regim de Grădiniță cu Program Normal și Grădiniță cu Program Prolungit.

Toate locațiile în care se desfășoară procesul instructiv-educativ sunt dotate cu mobilier modern și dispun de materiale didactice suficiente.

Spațiile exterioare sunt amenajate atât pentru desfășurarea orelor de educație fizică- în cazul clădirii liceului și școlilor, cât și pentru activități educative și de relaxare- în cazul grădiniței.

În ceea ce privește dezvoltarea bazei materiale și modernizarea infrastructurii existente, administrația publică locală are în vedere, ca prioritate, amenajarea unui teren sintetic de tip balon în curtea școlii și reabilitarea sălii mari de sport, precum și împrejmuirea curții Liceului Teoretic Periam.

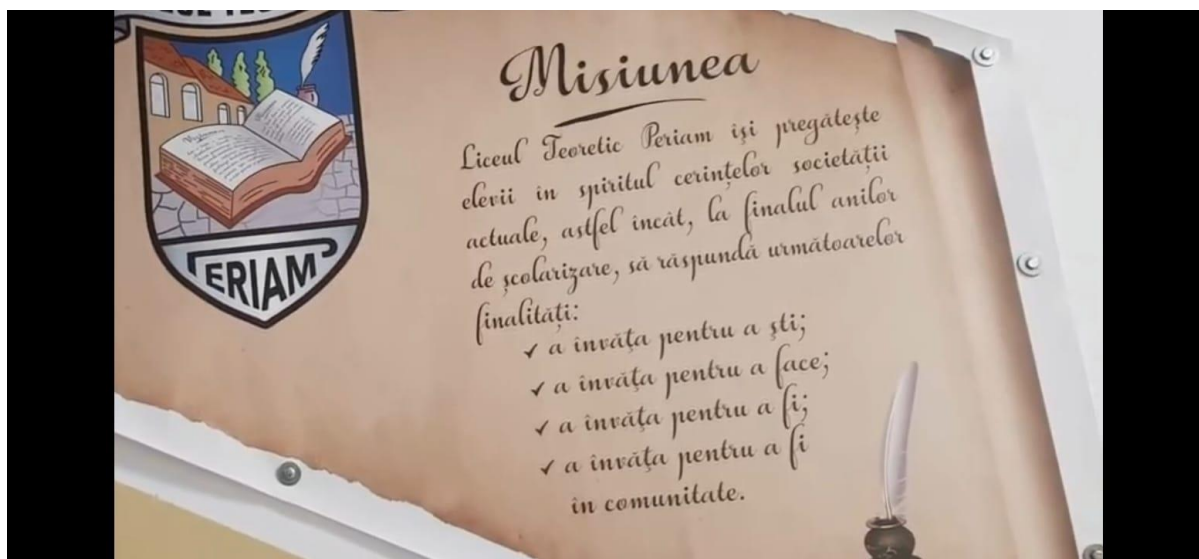
Sursa: Liceului Teoretic Periam

PC-uri/echipamente IT pe niveluri de educație- Liceul Teoretic Comuna Periam, împreună cu Grădinița beneficiază de o foarte bună dotare cu echipamente IT și conectare la rețea de internet de calitate. Printr-un program de granturi, liceul a fost dotat de curând cu 50 de tablete pentru uzul liceenilor; de asemenea, profesorii și elevii au la dispoziție 46 de laptop-uri și două table inteligente, videoproiectoare și imprimante multifuncționale.

Niveluri de educatie	Anul 2020
	Numar
Total	100
Invatamant prescolar	5
Invatamant primar si gimnazial	40
Invatamant liceal	55

Sursa: statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table

8. Populația școlară:

Sursa: <https://youtu.be/5thGaeURI0k>

Pentru anul școlar 2021-2022, situația numărului de clase și a numărului de locuri, conform datelor puse la dispoziție de Liceul Teoretic Comuna Periam, se prezintă astfel:

PLAN DE ȘCOLARIZARE 2021-2022

GRUPA/CLASA/FILIERA/PROFIL/ SPECIALIZARE	LIMBA DE PREDARE	NR. CLASE	NR. LOCURI
---	---------------------	--------------	---------------

GRUPA MICA+ MIJLOCIE P.N	ROMANA	1	30
GRUPA MARE P.N.	ROMANA	1	18
GRUPA COMBINATA PP	ROMANA	1	30
GRUPA COMBINATA P.N.	GERMANĂ	1	22
CLASA PREGĂTITOARE	ROMANA	2	45
CLASA I	ROMÂNĂ	1	33
CLASA II	ROMÂNĂ	2	40
CLASA III	ROMÂNĂ	1	27
CLASA IV	ROMÂNĂ	2	34
CLASA SIMULTAN P-IV	GERMANĂ	1	14
CLASA V	ROMÂNĂ	1	29
CLASA VI	ROMÂNĂ	2	41
CLASA VII	ROMÂNĂ	2	42
CLASA VIII	ROMÂNĂ	2	35
CLASA IX TEORETICĂ/UMANIST/FILOLOGIE	ROMÂNĂ	1	26
CLASA X TEORETICĂ/UMANIST/FILOLOGIE	ROMÂNĂ	1	24
CLASA XI TEORETICĂ/UMANIST/FILOLOGIE	ROMÂNĂ	1	30
CLASA XII TEORETICĂ/UMANIST/FILOLOGIE	ROMÂNĂ	1	30
CLASA XII TEORETICĂ/REAL/MATEMATICĂ INFORMATICĂ	ROMÂNĂ	1	19

Conform acestor date, în anul școlar 2021-2022, la nivelul Comunei Periam, funcționează:

- 4 grupe preșcolare
- 9 clase învățământ primar
- 7 clase învățământ gimnazial

- 5 clase învățământ liceal(uman și real)

În ceea ce privește situația numărului de elevi, în anul școlar 2021-2022, situația se prezintă astfel:

- nivel preșcolar: 100
- nivel primar: 193
- nivel gimnazial: 147
- nivel liceal: 129

9. Evoluția populației școlare

Învățământ preșcolar:

Analiza evoluției numărului de elevi în ultimii 4 ani școlari se prezintă astfel:

An școlar	Număr clase	Număr elevi
2017 - 2018	5	111
2018 - 2019	4	112
2019 - 2020	4	106
2020 - 2021	4	97
2021- 2022	4	100

Comparând datele înregistrate pentru perioada 2018-2022, observăm scăderea constantă a numărului de preșcolari din învățământul de stat, implicit a numărului de clase, până în anul 2021 când, există o ușoară creștere a numărului de preșcolari.

Învățământul primar

An școlar	Număr clase	Număr elevi
2017 - 2028	10	204
2018 - 2019	10	199
2019 - 2020	9	194
2020 - 2021	8	180
2021- 2022	9	192

Populația școlară din învățământul primar, pentru perioada 2018-2021, a înregistrat o scădere constantă , cu un ușor trend ascendent în anul școlar 2021-2022.

Învățământul gimnazial

An școlar	Număr clase	Număr elevi
2017 - 2028	6	144
2018 - 2019	6	125
2019 - 2020	6	130
2020 - 2021	7	136
2021-2022	7	147

Comparând datele înregistrate pentru perioada 2018-2021, observăm fluctuații ale numărului de elevi din învățământul gimnazial, implicit a numărului de clase, cu tendință crescătoare pentru ultimii doi ani prezentați.

Învățământul liceal

An școlar	Număr clase	Număr elevi
2017 - 2028	8	212
2018 – 2019	8	211
2019 - 2020	7	178
2020 - 2021	6	154
2021-2022	5	129

În învățământul liceal, perioada 2018-2021 ne relevă o scădere constantă și accentuată a numărului de elevi, implicit a numărului de clase.

Dintre cele patru nivele de învățământ analizate, situația critică se înregistrează în învățământul liceal. Putem afirma că, situația este generată și de de migrația elevilor/familiei către centre urbane; în plus, profilul real (matematică- informatică) pare să nu mai fie atât de atrăgător pentru viitorii liceeni – pentru acest lucru, conducerea liceului a solicitat și a primit aprobarea ISJ Timiș pentru înființarea de două clase IX-a , profil real- științele naturii.

- **Corpul didactic:**

Pentru anul școlar 2021-2022, resursele umane, însemnând cadre didactice, personal nedidactic, personal auxiliar, și număr de elevi, se prezintă astfel:

- Personal didactic – însumând un număr de 41 cadre didactice

- Personal nedidactic – însumând un număr de 4 persoane
- Personal auxiliar – însumând un număr de 8 persoane

	Anul 2021-2022
	Numar persoane
Total	41
Invatamant prescolar	5
Invatamant primar	8
Invatamant gimnazial și liceal	28

Sursa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

- **Corpul didactic** ce își desfășoară activitatea în unitățile de învățământ din Periam în anul școlar 2021-2022, este format din 41 de cadre didactice :
 - Educatoare : 5
 - Învățători: 8
 - Profesori: 28

Menționăm că, numărul cadrelor didactice fluctuează anual, în funcție de numărul de catedre ce se pot constitui, direct proporțional cu numărul de clase/elevi.

- **Transport elevi**

Preșcolarii și elevii din Comuna Periam nu beneficiază de un mijloc de transport școlar, deplasarea lor către/de la școală făcându-se cu mijloacele de transport persoane pe rutele operate de transportatorii privați; orarul, precum și dimensionarea flotei acestora îngreunează- de multe ori- deplasarea copiilor și reprezintă una dintre cauzele întârzierii la programul școlar.

1.15. Siguranța și protecția cetățenilor- SVSU:

La nivelul comunei Periam, ordinea publică, siguranța cetățenilor și a bunurilor este asigurată de I.P.J. Timiș, prin personalul postului de Poliție Periam-Secția rurală nr. 12

Sursa foto: unsplash.com

Pentru a spori gradul de siguranță, în mare parte din comună există un sistem de supraveghere video pe care, administrația publică locală și-a propus să îl extindă și să îl modernizeze.

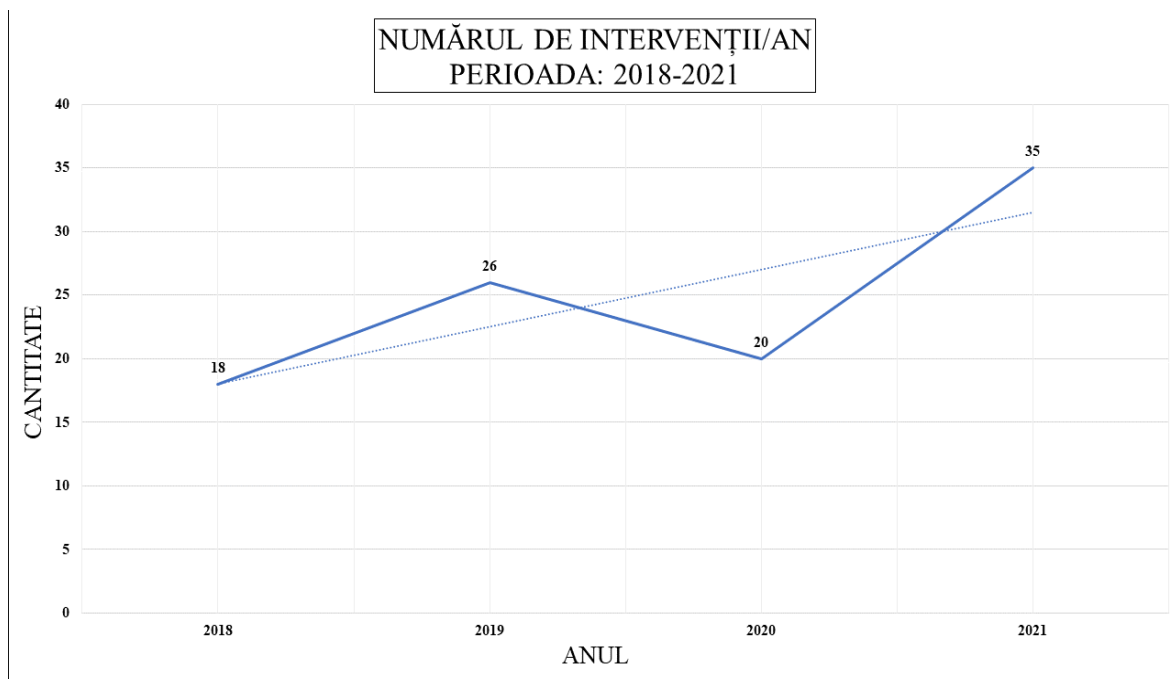
Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență (S.V.S.U.) al Comunei Periam, ca structură specializată, constituită în subordinea Consiliului Local al Comunei Periam, este organizat cu personal angajat și voluntar, în scopul apărării vieții, avutului public și/sau a celui privat, în situații de urgență, își îndeplinește atribuțiile legale și prestează servicii în sectorul de competență (teritoriul administrativ al Comunei Periam) și în localitățile cu care are încheiate contracte de intervenție, serviciul fiind dotat cu o autospecială pentru stingerea incendiilor.

Participare la stingerea unui incendiu la o fermă de vaci de la intrarea în localitatea Igrăș

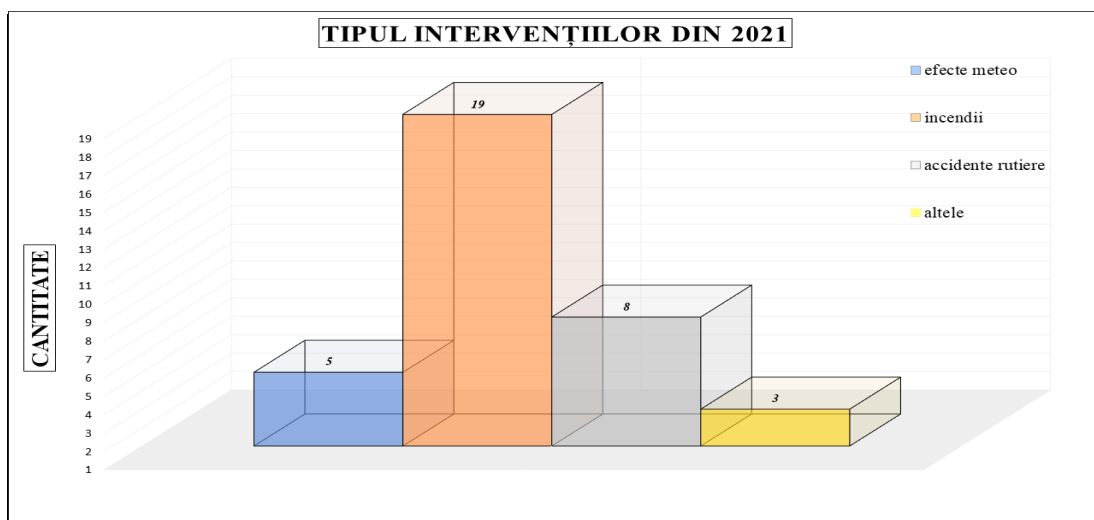
Sursa: https://primariaperiam.ro/?lsr_document=interventie-echipa-svsu-periam

Conform datelor SVSU Periam, în intervalul 2018-2021 numărul intervențiilor s-a dublat:

Sursa: <https://www.facebook.com/svsuperiam/photos/>

Cele mai des întâlnite intervenții la care a fost solicitat serviciul au fost cele de tip incendiu.

Sursa: <https://www.facebook.com/svsuperiam/photos/>

2. ECONOMIE:

2.1. Agenți economici

Comuna Periam a înregistrat o evoluție economică ascendentă pe parcursul ultimilor ani; astfel, conform datelor publicate pe www.topfirme.com/judet/Timis/localitate/periam/2, situația se prezintă astfel:

Număr agenți economici : 382 agenți economici , 0,38% din totalul agenților economici din Județul Timiș

Cifra de afaceri: 189,4 milioane lei (43,1 milioane euro), 0,27% din cifra de afaceri din Județul Timiș

Număr angajați: 573 angajați, 0,31% din totalul de angajați din Județul Timiș

Profit: 21,7 milioane lei (4,9 milioane euro), 0,38% din profitul net realizat în Județul Timiș

Diversificarea pe domenii de activitate, fără a fi cuprinse firmele care au sediul social în alte localități dar care au desfășurat activitate în comuna Periam, cum ar fi S.C.Smithfield Ferme S.R.L.Timișoara, C.E.C. Bank, S.C. Profi Rom Food S.R.L., RC - CF Trans S.R.L. Brașov, WestgrainS.R.L. Oradea, Compania Națională „Poșta Română”, Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.”S.A.București, se prezintă astfel:

*Listă domenii după cifra de afaceri*³:

1.CAEN: 111 - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase 41,8 milioane lei (9,5 milioane euro)

2.CAEN: 150 - Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor) 20,4 milioane lei (4,6 milioane euro)

3.CAEN: 4773 - Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate 19,3 milioane lei (4,4 milioane euro)

4. CAEN: 1071 - Fabricarea pâinii, fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie 15,7 milioane lei (3,6 milioane euro)

5. CAEN: 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri 13,9 milioane lei (3,2 milioane euro)

6. CAEN: 4673 - Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare 10,4 milioane lei (2,4 milioane euro).

1 Accesat în 06.06.2022, ora 09.52

2 Accesat în 06.06.2022, ora 09.52

3 <https://www.topfirme.com/judet/Timis/localitate/periam/cifra-de-afaceri/>, accesat 06.06.2022, ora 17.43

7. CAEN: 4631 - Comerț cu ridicata al fructelor și legumelor 9,3 milioane lei (2,1 milioane euro)

8. CAEN: 4730 - Comerț cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate 7,1 milioane lei (1,6 milioane euro)

9. CAEN: 124 - Cultivarea fructelor semănțoase și sămburoase 6,8 milioane lei (1,6 milioane euro)

10. CAEN: 4711 - Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun 6,4 milioane lei (1,4 milioane euro)

11. CAEN: 4939 - Alte transporturi terestre de călători n.c.a 6,3 milioane lei (1,4 milioane euro)

12. CAEN: 4110 - Dezvoltare (promovare) imobiliară 4,7 milioane lei (1,1 milioane euro)

13. CAEN: 3312 - Repararea mașinilor 4,6 milioane lei (1 milioane euro)

14. CAEN: 1061 - Fabricarea produselor de moărit 4,5 milioane lei (1 milioane euro)

15. CAEN: 4639 - Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun 3 milioane lei (674.784 euro)

16. CAEN: 812 - Extracția pietrișului și nisipului, extracția argilei și caolinului 2,3 milioane lei (528.391 euro)

17. CAEN: 4120 - Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale 2,1 milioane lei (487.475 euro)

18. CAEN: 130 - Cultivarea plantelor pentru înmulțire 2,1 milioane lei (468.390 euro)

19. CAEN: 5630 - Baruri și alte activități de servire a băuturilor 1,3 milioane lei (284.799 euro)

20. CAEN: 4674 - Comerț cu ridicata al echipamentelor și furniturilor de fierărie pentru instalații sanitare și de încălzire 922.450 lei (209.648 euro)

Privind lista de mai sus, observăm că, în activitatea economică a comunei, este foarte bine reprezentat sectorul terțiar(aproximativ 46%), dominat de comerț (activitate diversificată privind produsele comercializate), urmată de activitatea de transport rutier de mărfuri și persoane, servicii diverse (de la reparații auto, instalații, la servicii de consultanță) și alimentație cu amănuntul.

O pondere însemnată , aproximativ 40% în evoluția economică a comunei se datorează sectorului primar (agricultura). Activitatea principală în sectorul primar este

asigurată de cultura cerealelor, urmată de producția de fructe și legume, creșterea animalelor și stupărit.

Sectorul secundar (industrie) ocupă ultimul loc în activitatea economică, cu aproximativ 14%, activitatea fiind bazată pe fabricarea produselor de panificație.

2.2. Forța de muncă

În ceea ce privește numărul de angajați repartizați pe fiecare agent economic, situația oferă următoarea imagine:

Listă firme – număr angajați/agent economic⁴:

- 1.DI & SI PANIF SRL,Str. ARTARULUI 43, Periam, Județul Timiș -93 angajati
- 2.AGROMEC PERIAM SA,Str. CALEA TIMIȘOAREI 36/A, Periam, Județul Timiș-44 angajati
- 3.GRUP MAPAN SRL,Com. PERIAM 718, Periam, Județul Timiș - 40 angajati
- 4.GRUPPO FLORIDO SRL,Str. MURESULUI 135, Periam, Județul Timiș-37 angajati
- 5.N.M.GABRIELA PERIAM SRL,Str. GARII 26, Periam, Județul Timiș-30 angajati
- 6.GOLDTIM S.A.,Com. PERIAM -, Periam, Județul Timiș-24 angajati
- 7.RAMICOM PERIAM SRL,Str. CALEA ARADULUI 133, Periam, Județul Timiș - 23 angajati
- 8.BENDER & CO S.R.L.,- 41/D, Periam, Județul Timiș-19 angajati
- 9.POMITIM S.A.,Str. CALEA TIMIȘOAREI 46, Periam, Județul Timiș-17 angajati
- 10.MOCANFARM S.R.L.,Com. PERIAM 990, Periam, Județul Timiș-17 angajati
- 11.KRONSTADT FRUCTE SRL,Str. CALEA TIMIȘOAREI 46, Periam, Județul Timiș-13 angajati
- 12.SANGES TRANS SRL,1245 -, Periam, Județul Timiș-13 angajati
- 13.SANDORTTRANS S.R.L.,- 1309, Periam, Județul Timiș-13 angajati
- 14.DACS S.R.L.,902 -, Periam, Județul Timiș-12 angajati
- 15.RUSAD TRANS SRL,Str. MOLIDULUI 6, Periam, Județul Timiș-8 angajati
- 16.SEMINT-TOP SRL,DRUMUL JUDETEAN PESAC -, Periam, Județul Timiș-8 angajati
- 17.LEAHU M.PERIAM SRL,Str. FREZIEI 129, Periam, Județul Timiș-7 angajati
- 18.F.I. AMBRA CONSTRUCT SRL,Str. MURESULUI 119, Periam, Județul Timiș-7 angajati

⁴ /www.topfirme.com/judet/Timiș/localitate/periam/numar-angajati/?pagina=5, accesat 06.06.2022,ora 18.00

- 19.RAMICOM AGRICOL SRL,Str. MURESULUI 173, Periam, Județul Timiș-6 angajati
- 20.TRUCK REPAIR SERVICE SRL,Str. PANSELELOR 48, Periam, Județul Timiș - 6 angajati
- 21.SCORPION HOUSE S.R.L.,Str. CALEA ARADULUI 112, Periam, Județul Timiș 6 angajati
- 22.BORTSCHER SRL,STR. TEILOR 1, Periam, Județul Timiș-5 angajati
- 23.TDP AUTO CRISTI SRL,Str. NUFARULUI 34, Periam, Județul Timiș-5 angajati
- 24.AGER AVD CONSTRUCT S.R.L.,Str. STEJARULUI 78, Periam, Județul Timiș 5 angajati
- 25.ROM-BENZIN S.R.L.,Str. Garii 2, Periam, Județul Timiș-4 angajati
- 26.ALIN & P ALPOSTAR SRL,Com. PERIAM 675, Periam, Județul Timiș-4 angajati
- 27.A & A ECO SRL,Str. MAGNOLIEI 23, Periam, Județul Timiș- 4 angajati
- 28.ALPOSPORT SRL,1075 -, Periam, Județul Timiș-4 angajati
- 29.ZOEY 1995 SRL,Str. MAGNOLIEI 19, Periam, Județul Timiș-4 angajati
- 30.AQUA PERIAM S.R.L.,Str. MURESULUI 1 bis, Periam, Județul Timiș-4 angajati
- 31.DARCRIS FAMILY S.R.L.,Str. MURESULUI 115, Periam, Județul Timiș- 4 angajati
- 32.FICUS FENSTER S.R.L.,Str. PANSELELOR 53, Periam, Județul Timiș -4 angajati
- 33.FICUS SRL,PERIAM 1462, Periam, Județul Timiș-3 angajati
- 34.AGRO CARLAS SRL,Str. CALEA ARADULUI 191, Periam, Județul Timiș- 3 angajati
- 35.RAMICOM PREST S.R.L.,Str. MOLIDULUI 5, Periam, Județul Timiș -3 angajati
- 36.DEKEUKELEIRE SRL,Calea ARADULUI 150, Periam, Județul Timiș -3 angajati
- 37.EURO BUJU COMP SRL,Str. PANSELELOR 41, Periam, Județul Timiș-3 angajati
- 38.CCI CRISTI'S SERVICES SRL-D,Str. ARTARULUI 62, Periam, Județul Timiș-3 angajati
- 39.TOP DRIVE PROFESSIONAL SRL,Str. MAGNOLIEI 19, Periam, Județul Timiș-3 angajati
- 40.CEREAL VEST PERIAM S.R.L.,Str. MURESULUI 49, Periam, Județul Timiș-3 angajati
- 41.MEROZAL COMPANY S.R.L.,Com. PERIAM 232, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 42.AGROANDY S.R.L.,Com. PERIAM 336, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 43.PROMPTMAR S.R.L.,- 988, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 44.AGRO-AK SRL,918 -, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 45.XEN-COCOSA S.R.L.,537 -, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 46.KRYOARA SRL,stejarului 87, Periam, Județul Timiș-2 angajati

- 47.PERLA APUSENILOR SRL,503 -, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 48.HIGH LEVEL LOGISTICS SRL,Str. MAGNOLIEI 19, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 49.AXA RO PLAN SRL,Str. ARTARULUI 48, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 50.VALYBILAVU AUTO SRL,Str. MURESULUI 17, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 51.AGRO DRAGOS SRL,Str. FAGULUI 6, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 52.ADEPHARM ADL SRL,Str. MURESULUI 103, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 53.FLO & IONEL BAR SRL,Str. MURESULUI 23, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 54.GSM VICTORIA 2018 S.R.L.,Str. CALEA TIMIȘOAREI 42, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 55.OVIDIU ELECTRIC ARR S.R.L.,Str. GARII 18, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 56.DO PARY & GAME S.R.L.,Str. MURESULUI 137, Periam, Județul Timiș-2 angajati
- 57.GAMA THE BEST SRL,Str. MURESULUI 121, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 58.F.F. NEW AGRAR SRL,Str. CALEA ARADULUI 165, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 59.AGROPERI S.R.L.,- 652, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 60.ACCOUNTING-EXPERT S.R.L.,- 631, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 61.AVRAM COMPANY SRL,Com. PERIAM 1036, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 62.LA BIA SRL,Str. FREZIEI 5, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 63.NELU & FLOARE SRL,1185, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 64.AGROGREEN SRL,866/A -, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 65.EUROPOST SRL,Str. MURESULUI 137, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 66.ARCOIRIS S.R.L.,- 1362, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 67.AGRO RAM PERIAM S.R.L.,Str. PLATANILOR 32, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 68.SOLAR WIND GREEN ENERGY SRL,Str. GARII 12, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 69.ZIERER AGRAR S.R.L.,Str. GARII 1, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 70.LOR & STEF 2011 S.R.L.,- 1168, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 71.ELA AGRICOL S.R.L.,Str. MURESULUI 30A, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 72.SEBAS & CATI SRL,Str. GARII 11, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 73.MICROTECH-IT COMPUTERS SRL,Str. MAGNOLIEI 16, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 74.DIVERSITY MUSIK SRL,Str. CALEA ARADULUI 134, Periam, Județul Timiș- 1 angajat
- 75.VOX - TERRA TRADE SRL,Str. DALIEI 20, Periam, Județul Timiș-1 angajat
- 76.NEW SABO STYLE SRL,Str. MAGNOLIEI 23, Periam, Județul Timiș-1 angajat

77.VLĂDUȚ CLEAN VL SRL,Str. STEJARULUI 78, Periam, Județul Timiș-1 angajat
78.MARIO & SERENA S.R.L.Str. MURESULUI 135, Periam, Județul Timiș-1 angajat
79.HR HULBAR TRANSPORT S.R.L.,Str. RACHITEI 8, Periam, Județul Timiș-1 angajat
80.LIPITOR IOAN S.R.L.,Str. VISINULUI 83, Periam, Județul Timiș-1 angajat
81.ANDRIN TRONIX DESIGN S.R.L.,Str. MURESULUI 66, Periam, Județul Timiș-1 angajat
82.SILVABIO TRADE S.R.L.,Str. DALIEI 20, Periam, Județul Timiș-1 angajat
83.ALEGRIA A LA DENIS & T.D.N S.R.L.,Str. PANSELELOR 107, Periam, Județul Timiș-1 angajat

Numarul mediu al salariatilor		
Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
1138	1150	1064

Someri înregistrați	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
	<u>9</u>	<u>22</u>	<u>28</u>

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

În rândul populației active (3381 persoane cu vârste între 16 și 64 de ani, respectiv 66,96% din numărul populației totale), putem observa că numărul mediu de salariați este unul destul de mic, respectiv 1064 de salariați în anul 2020(ultima statistică oficială); adăugând la aceste date și informațiile legate de evoluția numărului șomerilor înregistrați, putem spune că:

- Numărul mediu al salariaților, ca pondere din populația activă, este unul destul de mic, aflându-se în scădere în anul 2020;

- Numărul șomerilor înregistrați , după o creștere puternică în anul 2021, a crescut ușor și în anul 2022;
- Ponderea populației fără ocupație și care nici nu se află în căutarea unui loc de muncă este de aproximativ 31 %, la nivelul anului 2020, ultimul an pentru care există date statistice oficiale.

Pentru atragerea de noi investitori la nivel local și pentru sprijinirea afacerilor locale, autoritățile administrației publice locale pot oferi o serie de facilități, printre care și deduceri fiscale pentru persoanele fizice și juridice.

Identificarea și valorificarea zonelor cu teren pretabil comercial este o altă măsură ce poate duce la deschiderea investițiilor la pața locală.

Având în vedere că teritoriul comunei Periam prezintă un puternic profil agrar, administrația publică locală trebuie să își îndrepte atenția către:

- sprijinirea organizării de asociații ale producătorilor locali
- crearea unui centru local pentru procesare fructe și legume
- înființarea unui serviciu/birou care să asiste cetățenii în parcurgerea simplificată a procedurilor pentru obținerea fondurilor europene nerambursabile
- sprijinirea micilor fermieri în vânzarea produselor alimentare pe plan local sau național
- susținerea și încurajarea producătorilor locali pentru accesare fonduri
- încurajarea cetățenilor să devină producători
- înființarea de ferme zootehnice și puncte de prelucrare și colectare
- încurajarea practicării ocupațiilor tradiționale și a practicării meșteșugurilor

Turismul este o altă ramură a economiei care poate fi potențată. Conform INSSE, în comuna Periam nu existau structuri de primire turistică în anul 2021, ultimul an pentru care există date statistice oficiale.

3. Viața socio-culturală

3.1.Cultura:

Tabel infrastructura culturală:

Cultură	Date actualizate anul 2022
Număr biblioteci	1
Cămine culturale	1
Cinematograf	1

Sursa: <http://periamgoro.blogspot.com/2010/07/periam-are-casa-de-cultura.html>

Activitățile și manifestările cultural-artistice de la nivelul comunei se desfășoară în cadrul Căminului Cultural, care are o capacitate de 400 locuri. Aici activează și formațiile artistice locale: Ansamblul „Muguri de tezaur” a luat naștere în anul 2007, ca urmare a implementării proiectului Copilaria, între credință și tradiție. Ansamblul este constituit dintr-un grup vocal -15 persoane și două formații de dansuri populare – 20+28 persoane, avansați și începători; tot în cadrul ansamblului activează și soliști vocali. De la înființare și până în prezent, membrii ansamblului au reprezentat atât Liceul Teoretic Periam, cât și Căminul Cultural Periam la diverse manifestări artistice, concursuri și festivaluri.

Sursa: <https://www.facebook.com/CasaCulturaDinPeriam/photos/643711739026372>

În incinta Căminului Cultural de pe strada Magnoliei, nr. 17, funcționează și Biblioteca comunală, care deține peste 6000 volume de cărți și care, prin proiectul Biblionet a fost dotată cu calculatoare, imprimantă, videoproiector, având acces la internet.

În localitate există clădirea fostului cinematograf, construită în anul 1924, clădire care –însă- necesită ample lucrări de consolidare, reabilitare și modernizare; înm acest sens este depusă cererea la C.N.I. și se așteaptă obținerea finanțării pentru a putea fi demarcate lucrările.

Ruga și alte manifestări cultural-religioase:

- Ruga în localitatea Periam (8 septembrie – Nașterea Maicii Domnului);
- Zilele comunei Periam (primul weekend din august)

3.2. Culte și lăcașuri de cult

Din punct de vedere confesional, locuitorii comunei Periam sunt:

- ortodocși - 81,13 %;
- romano-catolici - 7,30 %;
- penticostali - 3,80 %;
- greco-catolici - 1,29 %;
- baptiști - 1,13 %;
- altă religie - 0,96 %;
- reformati - 0,17 %;
- cu apartenență religioasă necunoscută - 4,22 %

Diversitatea religioasă a locuitorilor acestor locuri a dus, în timp, la ridicarea de lăcașe de cult pentru fiecare rit. Unele dintre biserici sunt și monumente istorice și se constituie în dovezi de netăgăduit ale locuirii pe aceste meleaguri.

Biserica Romano-Catolică „Sf. Joahn de Nepomuk ” din Comuna Periam se află înscrisă în lista monumentelor patrimoniului cultural național, cod LMI: TM-II-m-B-06272. Este prima biserică a Periamului ; a fost construită în 1772, fiind patronată de Sf. Joahn de Nepomuk, care este și patronul Banatului. În turn sunt 4 clopote, iar în timpul restaurării din 1938, frații pictori Ferch au executat picturile murale. Aparține credincioșilor romano-catolici.

Sursa: <https://mapio.net/pic/p-100187869/>

Biserica Romano-Catolică „ Haulik ” a fost construită între anii 1847-1856 de către episcopul Haulik, episcop de Zagreb; frescele din biserică , executate de Josef Proksch, au fost pictate după modele vîi: personalități ale comunei de atunci, iar despre cupola uriașă a bisericii se spune că este a doua ca mărime după Athenée Palace din București (diametru 22 m).

Sursa: <https://www.timisoarastiri.ro/spectaculos-o-replica-a-panteonului-ridicata-acum-pest-150-de-ani-in-timis-biserica-haulik-cu-rotonda-si-oculus-in-cupola-foto-video/biserica-haulik-periam-10-800x544/>

În localitatea Periam nu a existat parohie greco-catolică înainte de anul 1948.

De-a lungul vremii în localitate s-au stabilit familii de greco-catolici venite din Ardeal, care au frecventat biserica romano-catolică, datorită faptului că Biserica Greco-Catolică din România era scoasă în afara legii.

După căderea regimului comunist, parohia a fost înființată în anul 2001. În prezent, biserica este administrată de către credincioșii greco-catolici; azi ea este situată în Parcul Central.

Sursa: <https://www.parohiigreco-catolice.ro/2015/12/parohia-greco-catolica-periam-timis.html>

Biserica Ortodoxă Română „Nașterea Maicii Domnului” Periam a fost construită între anii 1926-1927 (după ce în anul 1918 Banatul a fost unit cu România) de către arhitectul Josef Ortner, interiorul bisericii fiind terminat mai târziu; primul preot ortodox a fost Ștefan Vasilescu, în anul 1939.

Sursa: <https://mapio.net/pic/p-19232262/>

Biserica Penticostală „ Betania ” Periam este destinată credincioșilor cultului penticostal, în prezent aceasta funcționează într-o clădire restaurată și modernizată.

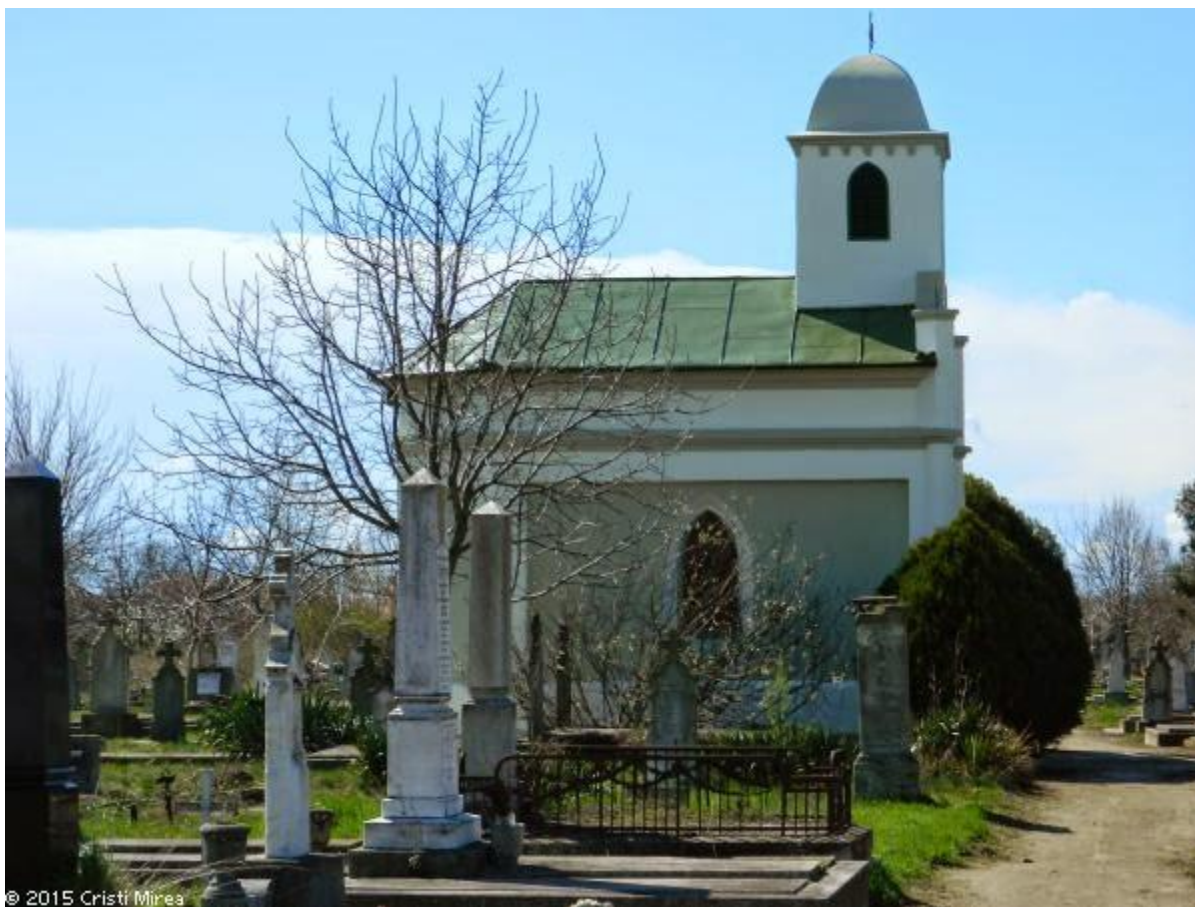
Biserica Baptistă „ Manarata” Periam deservește credincioșii cultului religios baptist, de-asemena și aceasta funcționând într-o clădire nouă.

În comuna Periam există o capelă modernă ce poate fi folosită de oricine locuiește în comună, indiferent de apartenența religioasă. Clădirea dispune de 2 camere pentru priveghi, o sală pentru slujbă, o bucătărie de serviciu și grupuri sanitare. Clădirea este situată lângă cimitirul ortodox.

Sursa: <https://primariaperiam.ro/documente/investitii-capela-8/>

Biserica catolică din localitate are propriile cimitire și o capelă renovată:

Sursa: <http://periamgoro.blogspot.com/2015/04/capela-cimitir-catolic-2.html>

3.3. Monumente și vestigii istorice

3.3.1. Monumentele eroilor

Un monument dedicat eroilor primului război mondial, se află în cimitirul romano-catolic din Comuna Periam, fiind construit în 1927 din sponsorizările localnicilor;

Monumentul Eroilor din 1918 situat în fața Bisericii „Haulik” a fost construit dindonații ale unor periamoseni, ale bisericii și ale asociației care s-a ocupat de construirea monumentului; la inaugurarea acestuia, în anul 1927, a fost considerat monumentul oficial al eroilor din primul război mondial; pe plăcile amplasate în spatele monumentului sunt cioplite numele tuturor periamoșenilor căzuți în război, monumentul fiind restaurat în anul 2018 .

Monumentul soldatului sovietic străjuiește lespezile mormintelor soldaților sovietici, fiind situat în spatele Bisericii „Haulik”, dovadă a luptelor date pe teritoriul localității între trupele germane și sovietice.

3.3.2. Vestigii istorice:

- Biserica romano-catolică "Sf. Ioan Nepomuk" sat PERIAM; comuna PERIAM 327 ridicată la 1750, modif. 1900(TM-II-m-B-06272)

- Necropolă sat Periam; comuna Periam la E de sat, mil. I a. Chr., Hallstatt, Latène (TM-I-s-B-06077)

Prestigiul localității Periam, din punct de vedere istoriografic este dat de vârsta sa preistorică, materialul arheologic de aici a definit o cultură specifică a epocii timpurii a bronzului, numită inițial Cultura Periam, ulterior întregită sub forma culturii Periam-Pecica. Din numeroasele puncte arheologice de pe teritoriul Comunei care au furnizat descoperiri de tip Periam-Pecica, cel mai important rămâne „Schanzhügel ” sau „ Movila cu șanț ”, sit arheologic de tip așezare fortificată, datată mil. I a. Ch., cu șase nivele de stratificare din epoci ulterioare, care are ca repere de localizare: 1,49 km vest de Biserica Ortodoxă Română

Periam, 2,37km est de Biserica Ortodoxă Română Sânpetru-Mare, 390 m nord de DJ 682 și 120 m sud deversantul stâng al Pârâului Aranca.

3.3.3. Alte edificii de interes istoric, cultural și turistic

Un obiectiv foarte puțin cunoscut este fostul **Castel al Pălărierului de la Periam**, transformat în fabrică de pălării. În anul 1865, Johann Wohl producea pălării manual, pentru întâia oară, în Periam, acestuia urmându-i Johann Rudach, care pune bazele fabricii de pălării de aici. În anul 1890, Primăria și Breasla Meșteșugărească din Periam au stabilit amplasamentul viitoarei fabrici de pălării care îl avea ca principal acționar pe Ioan Korber. Înființarea propriu-zisă a fabricii a avut loc în anul 1892, sub denumirea de Korber — Fabrica de pălării și cloșuri. Până în anii '50, Fabrica de pălării din Periam avea parteneri importanți în Europa, dar a fost naționalizată în 1948, iar clădirea a intrat în patrimoniul statului. După 1990, Castelul Pălărierului a fost revendicat de o persoană din Alba”(Sursa: <https://www.ziuaadevest.ro/conacele-si-castelele-banatene-perle-turistice-pe-agenda-timisoarei-capitala-europeana-2021/>)

Sursa: <http://ploaiadecuvinte.blogspot.com/2012/03/lux-periam-un-brand-banatean-in-fata.html>

Sursa: <https://forum.pompierii.info/showthread.php?tid=2388>

3.4. Turism și sport

3.4.1. Turism/ agrement

Zona de agrement Periam - Port este un fost cătun transformat în sat de vacanță, amplasat în albia Râului Mureș, în Aria Protejată Lunca Mureșului. Până în anul 1989 avea construite un număr de 46 locuințe; după anul 1990, primăria comunei a atribuit parcele în vederea construirii de case de vacanță. Astfel, zona Periam Port s-a transformat într-un sat de vacanță, devenind zona de agrement a comunei și a localităților din împrejurimi și fiind locuită permanent doar de câteva familii. Zona Periam Port a fost inclusă în anul 2005 în Parcul Natural Lunca Mureșului și face parte din Ariile Natura 2000.

Accesul spre Periam Port este asigurat pe Dc 30 la o distanță de 5,2 km, de unde se poate traversa râul Mureș în județul Arad, comuna Semlac, pe un pod plutitor.

Sursa: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=759365360866556&set=a.759362110866881>

Sursa: http://banatour.eu/poi_details.do?poi_id=15998

Sursa: http://banatour.eu/poi_details.do?poi_id=15998

Periam-Port este și o zonă foarte bună pentru pescuit:

Sursa: <https://www.pescuitul.ro/album-locul-unde-am-prins-salaul-de-82kg.-mures--periam>

În zona Periam Port zonă de agrement – a fost amenajat un părculeț de joacă și un teren de volei pentru copii, precum și o alee cu bănci pe malul râului Mureș; au fost achiziți circa 600-700 de arbori și arbuști ornamentalți care au fost plantați în această zonă. Tot aici, administrația publică locală și-a propus amenajarea unui parc de skate-boarding cu roller, un parc foarte mult solicitat de copiii și tinerii din localitate.

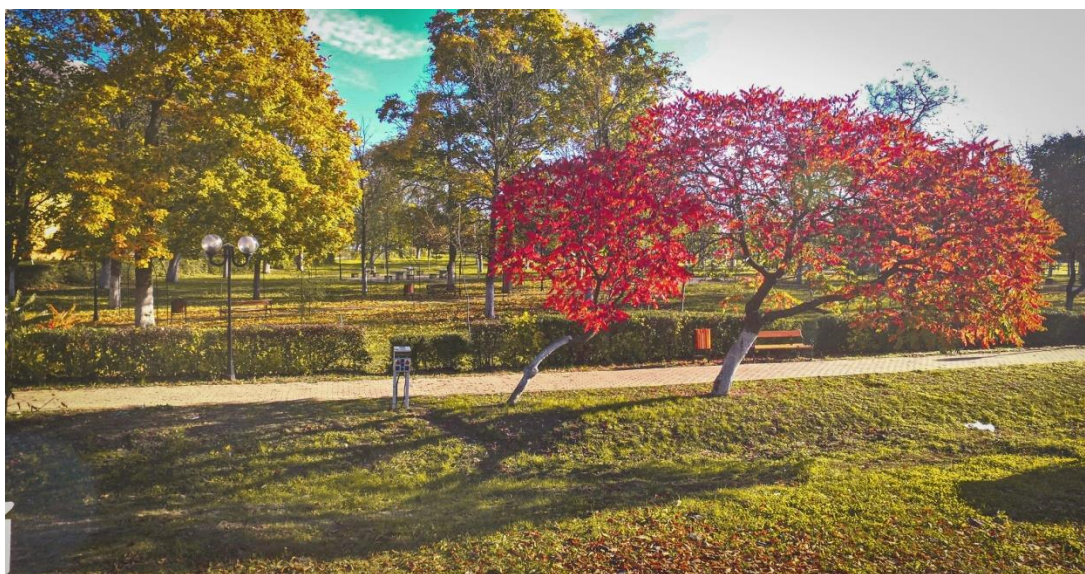
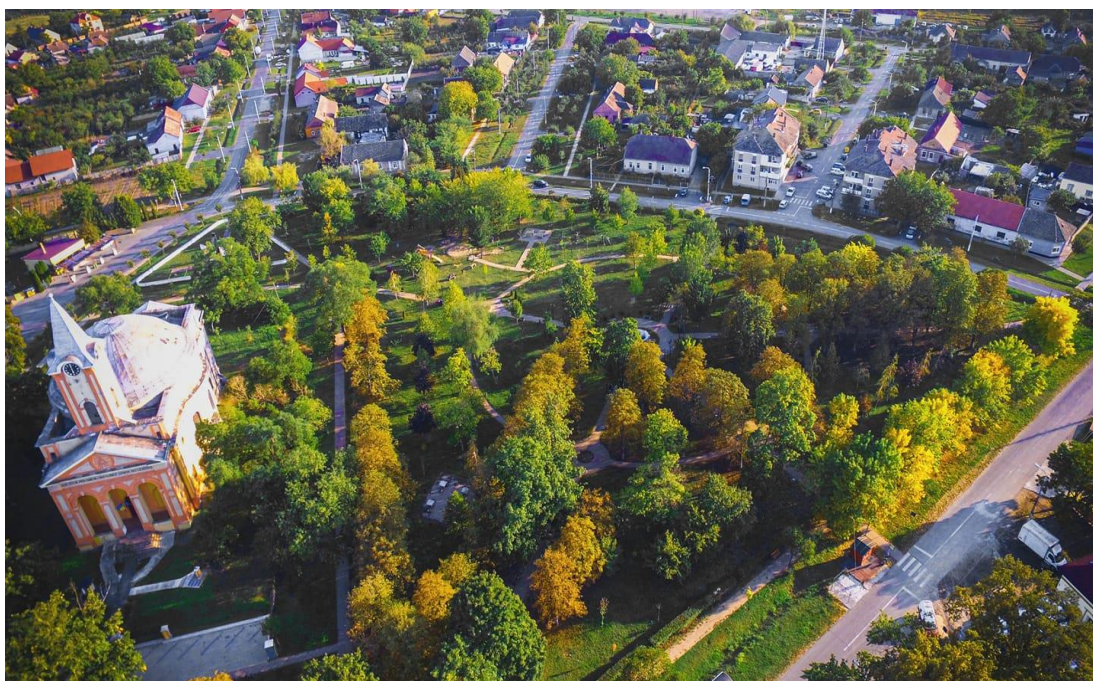

Sursa: <https://primariaperiam.ro/>

Un foarte mare avantaj pentru zona Periam o reprezintă apele geotermale; administrația locală intenționează să obțină finanțare pentru realizarea unui sistem de încălzire cu apă geotermală și apoi să demareze și execuția unui strand termal, acesta fiind mult dorit de periamoșeni.

- **Parcuri:**

O vedere de sus asupra frumosul parc central din Periam oferă imaginea grăitoare, atât a frumuseților locului, cât și a implicării administrației locale .

Sursa: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=2087443771392035&set=pcb.2087444548058624>

Fântânile arteziene și luciurile de apă au constituit dintotdeauna locuri care au atras și atrag public de toate vârstele datorită condițiilor de recreere asigurate: imaginea apei, jocul jeturilor de apă , zgomotul căderii apei,ș.a.

Sursa: <https://primariaperiam.ro/>

Sursa: <https://www.facebook.com/prinPeriam>

3.4.2. Sport:

Infrastructura destinată sportului este destul de bine dezvoltată, cuprinzând:

- stadionul de fotbal, unde se desfășoară competițiile și activitățile echipei de fotbal „Avântul” Periam, terenul fiind dotat cu o tribună având o capacitate de 100locuri pe scaune și vestiare;
- sala de sport competițională cu 150 locuri, dotată cu vestiare și terenuri pentru fotbal, handbal, baschet, tenis de câmp și volei;
- baza sportivă multifuncțională cu teren de sport sintetic și vestiare;
- baza sportivă pentru competiții de minifotbal, cu gazon sintetic și dotată cu vestiare

Sala sport- Sursa: <httpswww.facebook.comphoto/bid=793484427454649&set=a.759362110866881>

Baza sportivă multifuncțională cu teren de sport sintetic deservește atât orele de educație fizică ale Liceului Teoretic Periam, cât și activitățile sportive ale locuitorilor Comunei Periam, precum și tradiționala competiție anuală Cupa de Vară.

La Periam, tradiția se păstrează mai ales atunci când vine vorba de evenimentele de succes. Venirea verii este sinonimă în localitatea timișeană, deja de zeci de ani, cu organizarea celui mai vechi turneu de minifotbal din vestul țării – Cupa de Vară Periam.

Cupa de Vară „Dieter Bortscher” este la a 35-a ediție în 2022. Este unul dintre cele mai prestigioase turnee de minifotbal din vestul țării.

Sursa: <https://www.facebook.com/Cupa-de-Vara-Periam-755722797820352/>

Pe stadionul din Periam au loc antrenamentele și meciurile echipelor de fotbal „Avântul Periam”- care participă la competiții de Juniori E-U11, Juniori D-U13 și seniori liga IV.

Clubul Sportiv „AVÂNTUL” Periam s-a înființat prin Hotărâre a Consiliului Local Periam, în scopul organizării și administrării activităților sportive din Comuna Periam Pe lângă fotbal, Clubul Sportiv de drept public „AVÂNTUL” Periam va practica- conform Regulamentului de organizare și funcționare- următoarele ramuri de sport:

- a) Sporturi colective: fotbal, handbal, volei, baschet, rugby;
- b) Sporturi individuale: atletism, tenis, karate WUKF, box, ciclism, culturism, fitness, gimnastică, judo, lupte, șah, canotaj, oină, natație.

Sursa: <https://primariaperiam.ro/documente/investitii-vestiare-stadion-2/>

De asemenea, conform aceluiași Regulament, Clubul Sportiv „AVÂNTUL” Periam va încheia protocol de colaborare cu Liceul Teoretic Periam în vederea colaborării în ramurile sportive cuprinse în prezentul regulament, precum și descoperirea și pregătirea în alte ramuri a elevilor cu aptitudini.

Sursa: <https://www.facebook.com/avantulperiamtimis/photos/271437786569957>

Secția de handbal a clubului înregistrează rezultate foarte bune, pe măsura investițiilor făcute dar și a muncii și talentului jucătorilor. Echipa de handbal masculin este campioana județeană a anului 2022.

Sursa: <https://www.facebook.com/photo?fbid=440631951398387&set=a.132098705585048>

Administrația publică locală are, în continuare, în vedere lărgirea bazei sportive și modernizarea celei existente prin: amenajarea unui teren sintetic de tip balon în curtea școlii și lucrări de reabilitare la sala mare de sport.

4.Dezvoltarea rurală:

4.1. Prezentare situație generală

- Suprafață: 6447,2 Ha
- Intravilan: 1745,9 Ha
- Extravilan: 4701,30 Ha
- Populație: 4405 persoane
- Gospodării: 1442
- Nr. locuințe: 1610
- Nr. grădinițe: 1
- Nr. licee: 1
- Numele localităților aflate în administrare: Sat Periam

Fondul funciar cuprinde o suprafață totală de 6.447,2 ha teren, din care suprafața de 5.903,64 ha (reprezentând un procent de 91,57%) este teren agricol iar restul suprafeței de 410,85ha (reprezentând un procent de 6,37 %) reprezintă teren neagricol, ponderea categoriilor de folosință a terenului și rețelele de utilități fiind prezentate în următorul tabel:

Nr. crt.	FOND FUNCJAR 2022					
	Teren Agricol			Teren Neagricol		
	<i>Categoria de folosință</i>	<i>Ha</i>	<i>% din total teren</i>	<i>Categoria defolosință</i>	<i>Ha</i>	<i>% din total teren</i>
1.	Arabil	4684		Păduri	26	
2.	Pășuni	579,64		Ape, bălți	115	
3.	Fânețe	37		Drumuri și CF	60,05	
4.	Vii	3		Curți, construcții	172	
5.	Livezi	600		Neproductiv	37	
Total:		5903,64	91,57	Total:	410,85	6,37

Sursa: U.A.T.Comuna Periam

Sursa: <https://www.facebook.com/prinPeriam/photos/a.766486040154488/1626243570845393/>

Potențialul agricol pe care îl are Județul Timiș este remarcabil, iar Periamul nu face excepție, datorită suprafețelor agricole întinse și solurilor de foarte bună calitate. Deși în prezent acesta este subvalorificat, se prognozează însă ca în viitor să devină una dintre cele mai atractive oferte de cooperare economică a Județului Timiș.

Una din cele mai vechi și importante activități agricole din județ, dispunând de condiții climatice favorabile este cultivarea cerealelor și a plantelor tehnice.

Producția de legume în microferme individuale este de asemenea o activitate economică de tradiție în special în localitățile rurale din vecinătatea centrelor urbane.

Creșterea animalelor constituie, de asemenea, o ramură importantă, de tradiție a agriculturii timișene, în ultimii ani înregistrându-se o creștere semnificativă a numărului de animale în sectorul privat.

Din anul 2011 este activă Asociația Crescătorilor de Animale Periam, având personalitate juridică, fără scop patrimonial, neguvernamentală și apolitică, independentă, care promovează obiectivele și desfășoară activitățile de interes general ale crescătorilor de animale individuali din comuna noastră. Celelalte organizații nonguvernamentale înscrise juridic nu desfășoară activitate.

Deși Județul Timiș dispune de capacități de prelucrare, a produselor agricole de origine animală și vegetală, există în domeniu un deosebit potențial de cooperare economică, susținut de existența, în regiune, a materiilor prime necesare și de o piață de desfacere remarcabilă.

Pornind de la dreptul că, în limitele competenței autorităților lor deliberative și

executive, unitățile administrativ teritoriale să coopereze și să se asocieze, în condițiile legii, formând asociații de dezvoltare intercomunitară, cu personalitate juridică, de drept privat, Comuna Periam, parte din Regiunea de Dezvoltare Vest a României, este membră a :

- Asociației Comunelor din România (A.Co.R.);
- Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Deșeuri (ADID) Timiș;
- Grupului de Acțiune Locală (GAL) Triplex-Confinium.

După aproape trei decenii, în care timpul parcă a stat pe loc, și comuna Periam arată că dezvoltarea sa nu va fi doar un vis:

Lucrările de modernizare a Centrului Civic:

Sursa: https://primariaperiam.ro/?lsvr_document=investitii-modernizare-centru-civic-7

Sursa: <https://www.facebook.com/photo?fbid=1613999055403178&set=ms.c>.

În 2021 s-a reușit intabularea unei suprafațe de aproximativ 2000 de hectare din extravilanul localității, prin serviciile de înregistrare sistematică gratuită în sistemul integrat de cadastru și carte funciară a imobilelor situat în sectoarele cadastrale a UAT Periam , program finanțat prin programul național de cadastru și carte funciară.

De asemenea, un alt obiectiv l-a constituit achiziționarea unui buldo-excavator dotat cu utilajele necesare pentru intervenții și întreținerea de străzi. Suma de 90.000 de euro care reprezintă costul acestuia a fost obținută din fonduri europene, prin intermediul Grupului de Acțiune Locală (GAL).

➤ Alte proiecte finalizate în anul 2021:

- Dotare și reabilitare termică la Liceul Teoretic Periam fonduri guvernamentale - Programul Național de Dezvoltare Locală, buget local;
- Lucrări de Reabilitare(Reparații) Instalații Termice la Liceul Teoretic Periam – buget local;
- Lucrări de Reabilitare(Reparații) Instalații Electrice la Liceul Teoretic Periam - buget local;
- Lucrări de reparații generale la Liceul Teoretic Periam, comuna Periam, jud. Timiș – buget local;
- Lucrări de reparații parcuri comuna Periam, jud. Timiș – Parcare interioară Liceul Teoretic Periam - buget local;
- Lucrări de reparații parcuri comuna Periam, jud. Timiș – Parcare strada Stejarului” - buget local;
- Lucrări de reparații parcuri, comuna Periam, jud. Timiș (strada Zambilelor, Strada Nufărului și strada Stejarului) – buget local;
- Modernizare Strada Liliacului în Comuna Periam - buget local;
- Modernizare Strada Plopului în Comuna Periam - buget local;
- Amenajarea unui parc de joacă și a unui teren de volei în zona Periam Port - buget local;
- Amenajarea unei aleei cu bănci pe malul râului Mureș - buget local;

La începutul anului 2022, comuna Periam oferă locuitorilor săi o foarte bună infrastructură rutieră, rețele de apă, canalizare și gaze ce acoperă cea mai mare parte din teritoriul propriu, servicii publice modernizate și- cel mai important- planuri realiste pentru viitor.

4.2.Proiecte de viitor:

Sursa: <httpswww.facebook.comphoto/bid=759366777533081&set=a.759362110866881>

După reușitele în materie de infrastructură, edilii locali sunt aproape de a promova un **PUZ (Plan urbanistic de zonă) pentru noi locuințe**. Acest proiect va crea 80 de noi locuri de casă în localitatea reședință a comunei. Viitoarea zonă rezidențială se va întinde pe trei hectare și va prevedea, pe lângă loturile de teren destinate construirii de locuințe, o zonă verde, precum și un perimetru de servicii.

Continuarea dezvoltării comunei, în funcție de bugetul local și de programele guvernamentale de finanțare, vizează demararea de noi proiecte:

- modernizarea sistemului de supraveghere video din întreaga localitate;
- dispensarul medical din localitate, reabilitat și modernizat;
- continuarea serviciilor de înregistrare sistematică a terenurilor aflate în extravilanul localității;
- modernizarea infrastructurii rutiere în comuna Periam, lucrare ce presupune reabilitarea tuturor podețelor prin asfaltarea acestora în fața tuturor locuințelor din localitate;

- modernizarea drumurilor de interes local în Periam – o lucrare care presupune reabilitarea drumului Periam – Periam Port precum și înființarea unei piste de biciclete în lungime de 7 km, care va lega Periamul de Periam Port;

- modernizarea sistemului de iluminat public stradal în comuna Periam;

- reabilitarea termică a clădirii primăriei și totodată extinderea cu spații pentru birouri;

- reabilitarea și modernizarea Cinematografului din localitate;

- amenajarea unui teren sintetic de tip balon în curtea școlii și reabilitare sala mare de sport;

- împrejmuirea curții Liceului Teoretic din comuna Periam;

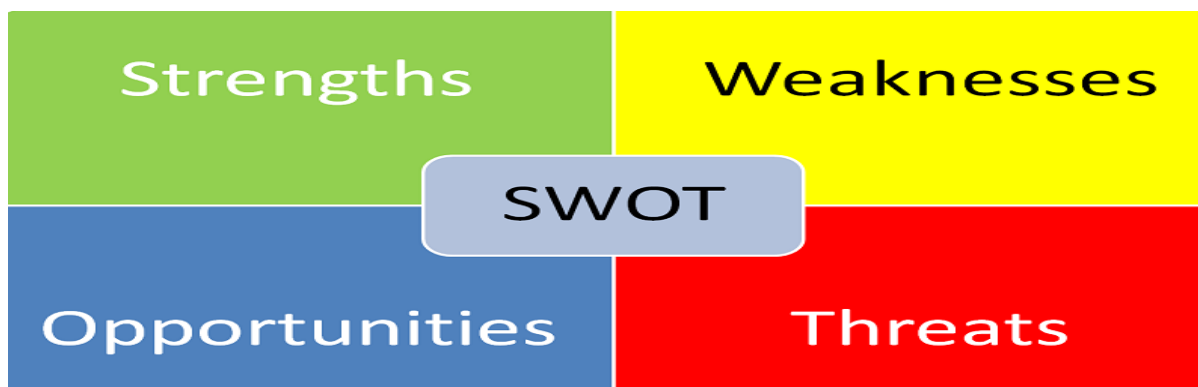
- la Periam Port - amenajarea unui parc de skate-boarding cu roller;

- continuarea construirii de parcări și de trotuare pavate precum și amenajarea centrului civic al localității;

- realizarea unui sistem de încălzire cu apă geotermală a tuturor instituțiilor publice din localitate;

- execuția unui strand termal;
- înființarea rețelei de apă și de canalizare în zona Periam Port;
- introducerea unei rețele de gaz în zona Periam Port;

PARTEA A III-A: ANALIZA SWOT

1. Delimitare conceptuală

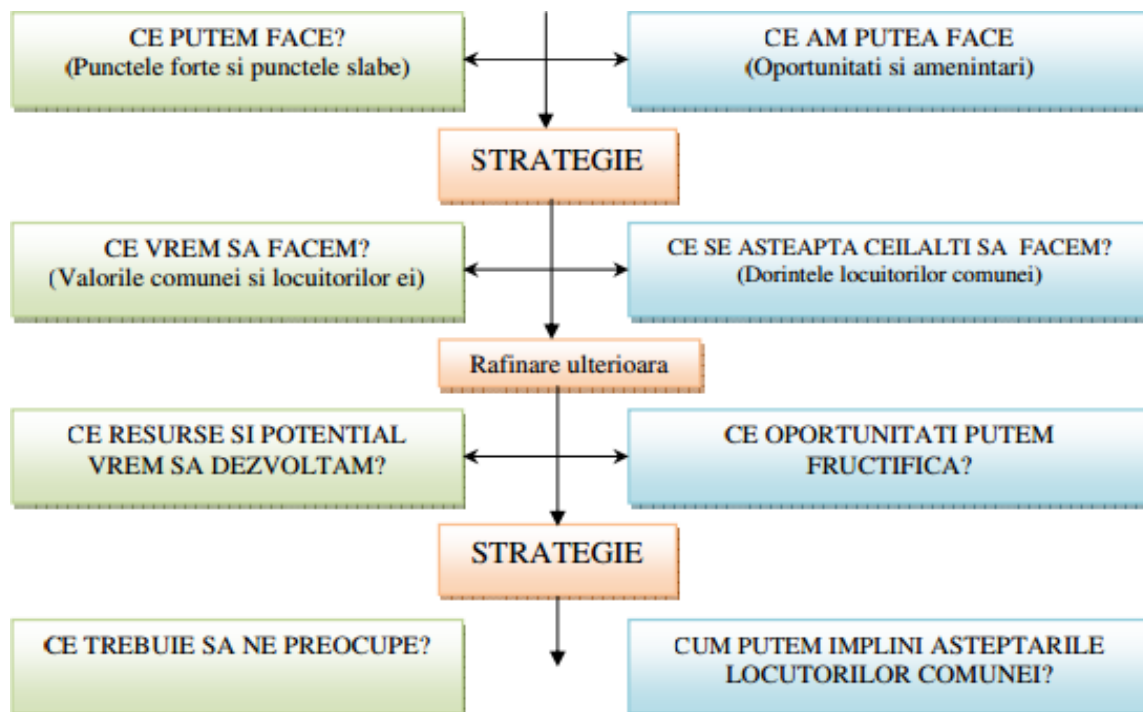
Analiza SWOT reprezintă un tip de analiză simplă și de impact creată de Albert Humphrey la Stanford University ca un instrument de planificare strategică. Deși inițial a fost concepută și utilizată pentru strategiile de dezvoltare corporatiste, domeniul său de aplicare s-a extins fiind utilizată la scară largă pentru planificarea strategică la nivel instituțional. Denumirea reprezintă un acronim provenit din limba engleză, însemnând: Strengths (puncte tari), Weaknesses (puncte slabe), Opportunities (oportunități) și Threats (amenințări). În esență, analiza ne răspunde la întrebarea “unde ne aflăm?”, aceasta implicând analiza mediului intern al comunei și mediul extern general și specific, cu accent asupra punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor.

Pentru a avea certitudine că politicile și programele existente corespund necesitatilor de dezvoltare a comunei Periam, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține politica de dezvoltare regională, s-a impus elaborarea strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2022-2027.

Punctele forte și cele slabe sunt legate de comună și de strategiile acesteia, și de modul cum se compară cu concurența. **Oportunitățile și amenințările** vin dinspre mediul de piață și din direcția concurenței; de regulă sunt factori asupra cărora zona în general nu are nici un control. Analiza SWOT ia în considerare organizarea așezării, performanțele acesteia, produsele cheie și pietele strategice. Analiza SWOT permite concentrarea atenției asupra zonelor cheie și realizarea de prezumții (presupuneri) în zonele asupra cărora există cunoștințe mai puțin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă zona își poate

îndeplini planul și în ce condiții.

Unele "oportunitati" și "amenintari" vor aparea din "punctele tari" și "punctele slabe" ale comunei. Amenințările pot fi concrete sau potențiale. Întrebări cheie:

În cele ce urmează ne propunem analiza situației locale, din perspectiva potențialului investor în economia locală, a comunei Periam. Aceasta deoarece economia locală, principala forță motrice a dezvoltării locale, este încă destul de slab reprezentată pe teritoriul comunei. Atragerea de întreprinzători va genera ocupare profesională, venituri crescute ale locuitorilor, o utilizare mai eficientă a resurselor locale, apariția resurselor financiare necesare demarării unor proiecte de reabilitare/extindere a infrastructurii fizice și sociale, de protecție a mediului, de dezvoltare turistică, pentru promovarea zonei, etc.

Analiza își propune o prezentare a punctelor tari, slabe, a oportunităților și amenințărilor care determină spațiul geografic și socio-uman al comunei Periam, fiind împărțită pe capitolele de mai jos, în vederea identificării și valorificării potențialului de dezvoltare al comunei, în următorul ciclu financiar 2022-2027.

AGRICULTURA SI DEZVOLTARE RURALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Poziția geografică favorabilă - conexiuni bune cu zona urbană din județ; ✓ Ponderea ridicată a proprietății private asupra terenului arabil și efectivului de animale; ✓ Sol favorabil pentru producția agricolă; ✓ Existența unui potențial hidrografic care poate fi valorificat pentru sisteme de irigații moderne; ✓ Existența a forței de muncă calificată în agricultură; ✓ Existența condițiilor și tradiției pentru dezvoltarea activității zootehnice; ✓ Existența agenților economici în comună având ca domeniu de activitate agricultura; ✓ Participarea ca membru în asociații de dezvoltare intercomunitară	✓ Lipsa unor sisteme de colectare, prelucrare și valorificare superioară a produselor specifice; ✓ Lipsa unor resurse materiale care să faciliteze angajarea specialiștilor în domeniul agriculturii din mediul rural în stadiul actual; ✓ Inexistența echipamentelor de irigații; ✓ Promovarea insuficientă a zonei rurale și a produselor specifice; ✓ Fondurile financiare inexistente pentru modernizarea și popularea infrastructurii zootehnice; ✓ Accesul limitat la serviciile de consultanță datorită numărului redus de posturi alocate pentru aceste tipuri de servicii; ✓ Lipsa activităților și serviciilor generatoare de venituri specifice zonei rurale; ✓ Existența numărului mare de proprietari de teren agricol cu parcele mici; ✓ Temerile producătorilor în ceea ce privește piața de desfacere a produselor agro-alimentare din gospodărie; ✓ Utilaje agricole insuficiente ✓ Îmbătrânirea forței de muncă în agricultură; ✓ Pensii mici pentru agricultori, ceea ce reprezintă insuficiența investițiilor în agricultură de către aceștia;
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ Existența Planului Național Strategic PAC post 2020; ✓ Existența cadrului legislativ pentru înființarea și dezvoltarea agriculturii; ✓ Sprijinul oferit de Oficiul Județean pentru Consultanța Agricolă din Județul Timiș cu privire la accesarea fondurilor europene.	✓ Cadrul legislativ instabil; ✓ Lipsa unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne; ✓ Slabă informare a agricultorilor cu privire la normele europene; ✓ Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor; ✓ Lipsa unor politici guvernamentale coerente în domeniu

INFRASTRUCTURA ȘI UTILITĂȚI	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Rețea de drumuri și străzi comunale foarte bine dezvoltată; ✓ Infrastructura rutieră de legătură modernizată; ✓ Existența unor proiecte de extindere a infrastructurii edilitare (apă, canalizare, gaze); ✓ Rețea de energie electrică bine edificată, cu capacitate disponibilă, atât în posturile de transformare, cât și în rețelele de distribuție; ✓ Rețea de iluminat public cu acoperire bună în comună; ✓ Accesul la rețelele de telefonie fixă și mobilă, serviciile de televiziune și internet; ✓ Apartenența la diverse Asociații de Dezvoltare Intercomunitare. ✓ Accesibilitate bună în zonă ✓ Existența cabinetelor medicale, medic de familie, medic stomatolog, cabinet medic veterinar, farmacie umană și veterinară ✓ Dezvoltare imobiliară planificată ✓ Arhitectura tradițională.	✓ Necesitatea extinderii rețelelor de utilități în zona Periam Port; ✓ Locuri parcare insuficiente; ✓ Rețea de alimentare cu apă și canalizare necesită extindere și dezvoltare permanentă; ✓ Lipsa rețelei de gaze naturale în Periam Port; ✓ Necesitatea dezvoltării zonei verzi în zona Periam Port(a parcurilor și a zonelor de agrement); ✓ Grad redus de utilizare a energiei regenerabile;
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ Existența la nivelul AFM a Program. privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public; ✓ Programe județene de modernizare a infrastructurii rutiere; ✓ Posibilitatea accesării de resurse financiare prin Programul A. SALIGNY ✓ Creșterea suportului financiar acordat de Uniunea Europeană prin Fonduri Structurale pentru finanțarea proiectelor de infrastructură și mediu	✓ Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin Fonduri Structurale; ✓ Lipsa informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători; ✓ Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fondurile Structurale pentru proiecte de infrastructură și mediu; ✓ Atitudinea de relativă indiferență față de protecția mediului.

ECONOMIC	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Poziția geografică excelentă; ✓ Ponderea ridicată a terenurilor agricole din totalul fondului funciar ✓ Ponderea ridicată a terenurilor pentru construcții din totalul terenurilor non-agricole; ✓ Potențialul agricol ridicat, dată fiind productivitatea muncii în Agricultură. ✓ Existența materiilor prime pentru industria alimentară; ✓ Existența potențialului pentru obținerea de produse ecologice; ✓ Tradiții în prelucrarea unor resurse locale; ✓ Există o zonă pentru valorificarea produselor agricole. ✓ Parcelarea terenului – productivitate bună; ✓ Tradiții locale în creșterea animalelor; ✓ Infrastructura dezvoltată ✓ Existența unor agenți economici puternici; ✓ Diversificarea domeniilor de activitate.	✓ Lipsa unei structuri de sprijinire afacerilor; ✓ Lipsa unui parc logistic; ✓ Valoarea scăzută a cifrei de afaceri totale, comparativ cu alte localități din Zona Metropolitană; ✓ Locurile de muncă în sectorul privat sub media Zonei Metropolitane; ✓ Slaba infrastructură de asistență pentru afaceri; ✓ Lipsa culturii asociative; ✓ Lipsa unui sistem de sprijin pentru implementare noțiunilor de marketing; ✓ Slaba preocupare pentru introducerea noilor tehnologii și pentru activitatea de cercetare-dezvoltare; ✓ Lipsa canalelor de colectare a produselor agricole; ✓ Slaba informare, cu privire la normele europene.
OPORTUNITATI	AMENINTARI
✓ Proximitatea graniței de stat; ✓ Existența unei infrastructuri de transport aerian în ZMT (Aeroportul Traian Vuia din Timișoara); ✓ Planul Urbanistic General care va genera dezvoltarea zonei de intravilan; ✓ Potențiale finanțări nerambursabile disponibile pentru proiecte de infrastructură publică; ✓ Posibilitatea de valorificare a terenurilor disponibile pentru amenajarea de parcuri și zone de agrement; ✓ Potențial imobiliar ridicat	✓ Dificultăți în asigurarea co-finanțării dar și a fluxului de numerar necesar implementării proiectelor cu finanțare nerambursabilă; ✓ Mediu legislativ și politic incert care poate genera dificultăți în asigurarea accesului la finanțări nerambursabile; ✓ Capacitatea redusă a beneficiarilor de a prelua costurile racordării la rețeaua de utilități existente. ✓ Variabilitate legislativă; ✓ Rata ridicată a dobânzii la credite; ✓ Lipsa de receptivitate și flexibilitate a cetățenilor la cerințele pieței care determină decalaje economice mari, greu de recuperat;

din perspectiva prețului / m²; Existența unor spații și terenuri disponibile pentru dezvoltări antreprenoriale; ✓ Reconversia unor capacități, în special agricole, spre arii de productivitate adaptate condițiilor locale; ✓ Existența resurselor locale, puțin sau necorespunzător valorificate în prezent; ✓ Posibilitatea accesării creditelor cu dobânda subvenționată pentru crearea de noi locuri de muncă în mediul rural; ✓ Existența programelor guvernamentale de susținere a sectorului IMM; ✓ Creșterea asistenței financiare din partea Uniunii Europene pentru IMM-uri, prin Fondurile Structurale; ✓ Disponibilitatea de a încheia relații de parteneriat a autorităților locale, cu investitori locali sau străini; ✓ Deschiderea la încheierea de parteneriate a unor organizații neguvernamentale care au capacitatea să atragă fonduri extrabugetare.	✓ Reducerea ponderii cetățenilor activi; ✓ Oferte de creditare greu accesibile (garanții mari); ✓ Nivelul scăzut al taxelor și impozitelor locale; ✓ Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă. ✓ Implicațiile economice ale conflictului armat ruso-ucrainian;
INFRASTRUCTURA SOCIALĂ	
SĂNĂTATE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Infrastructura medicală locală cu o bună acoperire; ✓ Puncte farmaceutice existente în comună; ✓ Creșterea numărului personalului medico- sanitar implicat în oferirea serviciilor de sănătate la nivel de comună. ✓ Modernizare clădire cu destinație dispensar medical.	✓ Grad de diversificare redus al unităților sanitare actuale; ✓ Absenta unui centru de permanenta
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
✓ Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile ale UE sau guvernamentale pentru dezvoltarea / modernizarea / reabilitarea infrastructurii de sănătate; ✓ Dezvoltarea de parteneriate public-	✓ Subfinanțarea sistemului de sănătate; ✓ Atractivitatea scăzută a mediului rural pe fondul concurenței ridicate din zona metropolitană; ✓ Tendința de deteriorare a stării de sănătate a populației din mediul rural;

privatcare să permită dezvoltarea sectorului public de sănătate.	✓ Lipsa de coeziune a proiectelor în domeniul sănătății. ✓ Contextul pandemic prelungit.
ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Administrația publică locală asigură servicii publice specializate; ✓ Pondere scăzută în totalul populației a grupurilor sociale vulnerabile; ✓ Pondere medie în totalul populației a beneficiarilor prestațiilor de asistență socială. ✓ Existența serviciilor sociale rezidențiale și de zi, publice și private ✓ Bună cooperare a administrației publice locale cu DGASPC Timiș și furnizorii privați	✓ Lipsa acreditare UAT Periam ca furnizor de servicii sociale; ✓ Schemă de personal redusă ✓ Intensitatea redusă a voluntariatului pentru activități de asistență și protecție socială.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
✓ Promovarea unor strategii și politici de integrare socială, economică și culturală a categoriilor sociale aflate în dificultate; ✓ Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile ale UE sau guvernamentale pentru dezvoltarea / modernizarea / reabilitarea infrastructurii sociale; ✓ Implicarea voluntară a comunității în oferirea de servicii sociale grupurilor vulnerabile.	✓ Ponderea crescută a populației rurale aflată în risc de sărăcie sau de excluziune socială; ✓ Lipsa locurilor de muncă în mediul rural pentru persoanele din grupurile vulnerabile; ✓ Estimările cu privire la îmbătrânirea populației; ✓ Creșterea șomajului în mediul rural și sărăcirea populației.

EDUCAȚIE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Investiții realizate pentru modernizarea mai multor unități școlare; ✓ Fluctuație relativ redusă a personalului din sistemul de învățământ local; ✓ Trendul ascendent al populației școlare din categoria de vârstă 0 – 9 ani; ✓ Număr de absolvenți ai unităților școlare ridicat care reflectă un sistem educațional performant. ✓ Existența Liceului teoretic ce asigură educație pe mai multe nivele: preșcolar, primar, gimnazial, liceal ✓ Infrastructura și baza materială bune	✓ Inexistența microbuzelor școlare care asigură accesul populației școlare la serviciile educaționale; ✓ Absența unităților de educație antepreșcolară ✓ Clădirile ce adăpostesc cursurile nu au propriile terenuri/săli de sport
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
✓ Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile ale UE sau guvernamentale pentru dezvoltarea / modernizarea / reabilitarea infrastructurii educaționale; ✓ Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile pentru formarea continuă a cadrelor didactice; ✓ Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile ale UE sau guvernamentale pentru dezvoltarea / modernizarea / reabilitarea (inclusiv dotarea) infrastructurii de tip „after school”.	✓ Subfinanțarea sistemului educațional; ✓ Gradul de motivare scăzut al personalului didactic pe fondul salariilor mici; ✓ Migrația liceenilor către centr urbane mai dezvoltate; ✓ Lipsa de coeziune a proiectelor în domeniul educației;

CULTURĂ ȘI RELIGIE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Existența unui patrimoniu cultural bogat care poate fi exploatat și valorificat; ✓ Desfășurarea de activități culturale cutraditie și renume; ✓ Existența colaborărilor și a parteneriatelor cu alte localități poate facilita realizarea unor proiecte comune; ✓ Investiții propuse pentru infrastructuraculturală – reabilitare cămine culturale ✓ Repartiția echilibrată a bisericilor raportat lanumărul de locuitori și la confesiuni. ✓ Capelă nouă	✓ Prezența redusă a ONG-urilor în viața social- culturală a comunei; ✓ Promovarea insuficientă a patrimoniului cultural local. ✓ Biblioteca nu este dotată cu tehnică IT modernă și înregistrează un număr scăzut de cititori
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
✓ Păstrarea tradițiilor locale; ✓ Posibilitatea revigorării tradițiilor și obiceiurilor prin intermediul populației tinere; ✓ Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile ale UE sau guvernamentale pentru protejarea, conservarea și valorificarea resurselor locale (moștenire culturală, patrimoniu natural) ca bază pentru o dezvoltarea rurală sustenabilă; ✓ Adaptarea fondului de carte la noile tehnologii (achiziționarea de carte în format electronic); ✓ Promovarea voluntariatului și a spiritului civic; ✓ Coeziunea socială generată de infrastructurareligioasă; ✓ Facilitățile fiscale acordate agenților economici pentru sponsorizări.	✓ Estomparea tradițiilor locale pe fondulmigrării populației; ✓ Interes redus al cetățenilor pentru cultură; ✓ Implicare redusă și ineficientă a societății civile și a partenerilor privați în producerea, consumul și promovarea tradițiilor culturale locale; ✓ Lipsa de coeziune a proiectelor în domeniul culturii.

TURISM ȘI SPORT	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Existența unor terenuri moderne ✓ Clubul sportiv local are certificate secții pentru sporturi de echipă și individuale, skandenberg, fotbal și baschet; ✓ Amenajarea unui teren sintetic de tip balon în curtea școlii și reabilitare sala mare de sport – în proiect ✓ Organizarea de competiții sportive de anvergură ✓ Rezultate foarte bune ale echipelor de fotbal și handbal ✓ Parteneriat club sportiv-liceu	✓ Lipsa unei infrastructuri diversificate de agrement (bazin de înot/ștrand) care să ofere posibilități de petrecere a timpului liber pentru cetățeni; ✓ Slaba promovare turistică a zonei ✓ Lipsa unor unități de cazare certificată ✓ Lipsa infrastructurii optime pentru pescuitul sportiv ✓ Lipsa investițiilor în obiective de agrement/turistice în zona Periam Port
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
✓ Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile ale UE sau guvernamentale pentru creare baze de sport multifuncționale, bazin de înot etc.; ✓ Existența unor programe de promovare și susținere a sportului la nivel județean; ✓ Facilitățile fiscale acordate agenților economici pentru sponsorizări. ✓ Existența de surse de apă termală	✓ Lipsa de coeziune a proiectelor în domeniul sportului. ✓ Dificultăți în asigurarea co-finanțării dar și a fluxului de numerar necesar implementării proiectelor cu finanțare nerambursabilă; ✓ Mediu legislativ și politic incert care poate genera dificultăți în asigurarea accesului la finanțări nerambursabile; ✓ Variabilitate legislativă; ✓ Rata ridicată a dobânzii la credite; ✓ Lipsa de receptivitate și flexibilitate a cetățenilor la cerințele pieței , pe acest sector; ✓ Reducerea ponderii cetățenilor activi; ✓ Oferte de creditare greu accesibile;

MEDIUL ȘI INFRASTRUCTURA DE MEDIU	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
✓ Existența unei biodiversități semnificative a siturilor de pe teritoriul comunei; ✓ Lipsa în imediata apropiere a unor surse mari de poluare de origine industrială; ✓ Calitatea aerului corespunzătoare normelor în vigoare; ✓ Calitatea apei corespunzătoare normelor în vigoare; ✓ Existența unui sistem centralizat de colectare a deșeurilor menajere ; ✓ Existența unor locații amenajate pentru colectarea selectivă a deșeurilor;	✓ Implicarea redusă a comunității în gestionarea problemelor de mediu; ✓ Existența unor zone vulnerabile la poluarea solului cu nitrați cauzată de activitățile agricole. ✓ Risc sporit al zonei la inundații; ✓ Poluare fonică și a aerului cauzată de traficul rutier în creștere; ✓ Grad scăzut de utilizare a energiei regenerabile
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
✓ Posibilitatea accesării de fonduri nerambursabile ale UE sau guvernamentale pentru protecția mediului și amenajări turistice; ✓ Dezvoltarea de parteneriate public–privat pentru protecția mediului; ✓ Campanii publice de conștientizare a populației cu privire la beneficiile colectării selective a deșeurilor; ✓ Stimularea utilizării de energii regenerabile.	✓ Riscul de degradare peisagistică a siturilor și a habitatelor generat de locuitorii zonelor învecinate; ✓ Poluare fonică și a aerului cauzată de traficul rutier în creștere; ✓ Neimplicarea populației în colectarea selectivă a deșeurilor; ✓ Lipsa de interes a cetățenilor față de problemele de mediu. ✓ Atitudinea de relativă indiferență față de protecția mediului.

PARTEA A IV-A: STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

1.Viziunea

O administrație publică locală capabilă să furnizeze servicii publice de calitate beneficiarilor, folosind eficient resursele existente, într-o Românie modernă, competitivă, adaptată la realitățile comunității locale.

2.Valori și principii ale dezvoltării comunitare

Dezvoltarea comunitară – este, deci, un proces de intervenție complexă, planificată, care are drept scop creșterea capitalului social al comunității, creșterea capacității acesteia de a-și planifica propria dezvoltare și de a pune în practică propria viziune de dezvoltare. Fiind un proces de intervenție la nivelul comunității, aceasta presupune respectarea unor principii specifice, principii generale de acțiune din care derivă principiile de acțiune și intervenție la nivelul comunității. Aceste principii au ca bază valorile pe care dezvoltarea comunitară le promovează. Valorile și principiile generale de acțiune ale dezvoltării comunitare:

3.Valorile unei dezvoltări comunitare sustenabile sunt:

1. Echitate socială
2. Patrimoniul local
3. Încredere
4. Responsabilitate
5. Profesionalism

6. Civism
7. Deschidere
8. Voluntariat
9. Creativitate

4.Principiile dezvoltării comunitare sustenabile sunt:

1. Participarea și implicarea comunității pe tot parcursul procesului de dezvoltare comunitară
2. Valorizarea resurselor locale
3. Abordarea strategică a nevoilor locale
4. Dezvoltare durabilă
5. Promovarea voluntariatului
6. Respectarea obiceiurilor și tradițiilor locale
7. Neapartenența politică și/sau religioasă
8. Responsabilitatea intervenției
9. Transparența procesului de dezvoltare comunitară
10. Respectarea diversității și promovarea egalității șanselor
11. Promovarea parteneriatului.

Membrii comunității își cunosc întotdeauna cel mai bine propriile nevoi și sunt capabili să și le identifice; Membrii comunității pot identifica cel mai realist strategii și modalități de rezolvare a propriilor nevoi;

Membrii comunității pot pune cel mai bine în practică soluțiile pe care le-au identificat ca rezolvare a propriilor nevoi. Procesul dezvoltării comunitare – presupune că o comunitate parcurge planificat mai multe etape pentru a ajunge la un nivel al capitalului social care să genereze la rândul său dezvoltare.

5.Evaluarea receptivității comunității:

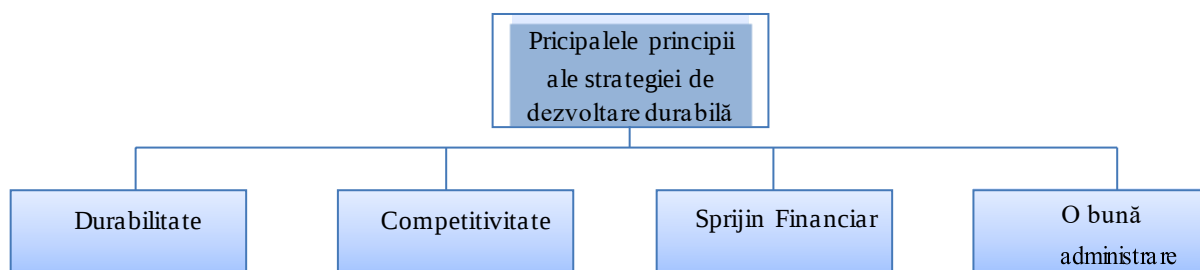
Dezvoltarea comunitară este un instrument esențial pentru transformarea în bine a societății. În această etapă premergătoare a intrării în comunitate, practic se va evalua capitalul social al comunității – capital care se regăsește parțial în următoarele elemente: asociativitate, voința de schimbare - existența unui grup care vrea să facă ceva în comunitate, posibile conflicte, experiențe comune, relații și procese sociale la nivelul comunității, etc.; elemente în funcție de care se poate decide începerea procesului de intervenție în acea comunitate.

6.Criterii de realizare a obiectivelor de dezvoltare economico-socială:

Realizarea obiectivelor de dezvoltare economico - socială durabilă va lua în considerare următoarele criterii:

- **Coeziunea și solidaritatea cetățenilor**
- **Puterea comunei**
- **Dezvoltarea durabilă**

În cazul strategiilor pe termen lung trebuie să se urmărească cu foarte mare atenție viitoarele rezultate. În același timp trebuie luat în calcul și faptul că rezultatul real nu poate fi prevăzut deoarece situațiile neprevăzute pot și ele să exercite o influență importantă asupra lor. Obiectivele de dezvoltare ale comunei Periam se pot realiza numai în condițiile unei strategii care să stabilească cu claritate alternativele de dezvoltare ale UAT.

Durabilitate - condiții mai bune de trai pentru toți locuitorii comunei dar în special pentru persoanele defavorizate, precum și un minim de condiții necesare pentru un trai decent, sănătatea și bunăstarea tuturor;

Competitivitate - permite dezvoltarea economiei proprii în context regional, național și chiar internațional, promovarea unui sector privat productiv și competitiv;

Sprijin financiar - să poată facilita accesul la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare;

O bună administrare - reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă.

Alternativele de optimizare ale proceselor Strategiei de Dezvoltare Locală sunt legate de adoptarea unui anumit model de funcționare, care să poată fi luat ca sistem de referință în evaluarea continuă a rezultatelor, astfel încât procesul de implementare a acestora să poată fi monitorizat și evaluat de către toți partenerii implicați:

- cetățenii și societatea civilă;
- comunitatea economică și componentele ei majore (administrația, asociații, sisteme financiar-

bancare, etc.);

- tehnocrații (experti, evaluatori, auditori, tehnologi).

7. Procese de bază principale:

Cele trei procese de bază principale: social, economic și mediu vor fi completate de alte procese caracteristice comunei Periam, procesele de urbanism și infrastructură, conturând un proces comunitar integrat, alcatuit din procesele paralele, realizând un ansamblu funcțional, cu o viziune unitară integrată.

Acestea corespund domeniilor și sectoarelor definite încă în faza de evaluare a situației existente și a potențialului local.

Capacitatea strategiei și a planurilor de acțiune de a răspunde nevoilor actuale, utilizând eficient resursele existente și adaptându-se viziunii generațiilor tinere reprezintă, de asemenea, un criteriu fundamental de realizare a obiectivelor majore descrise în acest capitol.

8. Realizarea strategiei pornește de la următoarele premise:

- îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației comunei (locuințe și locuri de muncă la standarde europene);
- ridicarea standardului calitativ, al aspectului comunei, al construcțiilor, serviciilor și al imaginii în general;
- oferirea de oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;
- adaptarea la inevitabilele schimbări ce au loc în comună.

Prin dezvoltare, înțelegem o dezvoltare economică la care contribuie favorabil poziția geostrategică a comunei, dezvoltare determinată de atragerea de firme/activități economice/investiții. Ca puncte prioritare în acest sens sunt: creșterea gradului de atractivitate a comunei (prin îmbunătățirea imaginii, a calității vieții, prin revitalizare rurală) și facilități de atragere a firmelor private (prin investiții în infrastructură, oferta de terenuri și clădiri, servicii strategice, facilități fiscale, etc.).

Trebuie luat în considerare faptul că o comună nu este un sistem închis, iar realizarea celor cinci obiective generale se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și/sau regenerare rurală, politicile, planificarea strategică rurală, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea **următoarelor principii:**

- ❖ **întărirea capacității instituționale:** prin management eficient, definirea serviciilor publice

în raport cu resursele financiare actuale, cu obiectivele dezvoltării durabile, precum și cu cerințele populației;

- ❖ **dezvoltarea durabilă**, în așa fel încât, pe termen lung, să se producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor de către populație și operatorilor de piață;
- ❖ **twining rural (retea/network)** în scopul schimbului de informații între localități cu privire la utilizarea celor mai bune practici (în managementul rural sau managementul de proiect);
- ❖ **realizarea acelor programe și proiecte** pe care sectorul privat nu le poate realiza;
- ❖ **integrarea politicilor atât pe orizontală**, pentru a se realiza un efect sinergic simultan între sectoare, **cât și pe verticală**, având în vedere corelarea și integrarea politicilor de dezvoltare a comunei cu politicile de dezvoltare ale Județului Timiș și ale regiunii din care face parte;
- ❖ **managementul resurselor**, ce presupune integrarea fluxurilor de resurse energetice, materiale, financiare și umane, precum și integrarea fluxurilor de resurse energetice și materiale într-un ciclu natural;
- ❖ **realizarea unui program sau proiect** fără a afecta cultura unei comunități, ori pentru a recupera moștenirea culturală a unei comunități și/sau tradițiile întregii comunități locale;
- ❖ **interzicerea multiplicării serviciilor publice**, dacă acestea nu servesc unei nevoi locale;
- ❖ **stabilirea regulilor de utilizare** rațională a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare în baza planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială;
- ❖ **analiza capacității** tehnice de execuție;
- ❖ **evaluarea eficienței** utilizării resurselor financiare și umane;
- ❖ **evaluarea viabilității financiare** a unui program sau proiect prin prisma veniturilor fiscale obținute;
- ❖ **identificarea nevoilor** comunității locale și a priorităților acesteia;
- ❖ **corespondența** între lansarea unui program sau proiect și nevoile comunității;
- ❖ **asigurarea publicității informațiilor** cu impact în investiții (informații topografice, informații statistice privind economia locală și regională, regulamentul de urbanism, planul de urbanism general și planurile de urbanism zonal).
- ❖ **crearea condițiilor** pentru începerea unor activități rentabile în agricultură și zootehnie;
- ❖ **protejarea mediului** prin conformarea progresivă cu standardele de mediu din Uniunea Europeană pe care România va trebui să le atingă în totalitate;
- ❖ **reabilitarea și modernizarea** sistemului de sănătate și protecție socială în comună;
- ❖ **asigurarea accesului neîngrădit al populației și al consumatorilor economici la**

infrastructură (apa, canalizare, distribuție gaze, căi de transport, telefonie);

- ❖ **reabilitarea și modernizarea școlilor** și grădinițelor conform standardelor europene;
- ❖ **creșterea ratei de ocupare** și combaterea excluderii și dezechilibrelor sociale prin crearea de noi oportunități investiționale;

Dezvoltarea rurală:

- ❖ **Aplicarea unor tehnici pentru dezvoltarea agriculturii** durabile și crearea unor sisteme pentru adaptabilitatea la condițiile climatice;
- ❖ Încurajarea și organizarea de asociații ale producătorilor comunei pentru a beneficia de oportunitățile care decurg din aceasta;
- ❖ Înființare de ferme zootehnice și puncte de prelucrare și colectare a resurselor;
- ❖ Eficientizarea practicilor agricole pentru ușurarea și productivitatea lucrării aplicate pe terenurile agricole.

Utilități:

- Dezvoltarea infrastructurii de utilități capabile să deservească toți locuitorilor comunei.
- Dezvoltarea rețelei de alimentare cu gaz metan;
- Dotări pentru intervenții în caz de situații de urgență;

Sănătate:

- Îmbunătățirea continuă a serviciilor de asistență medicală;
- Acces permanent și rapid la servicii medicale de calitate;
- Educarea populației cu privire la accesarea serviciilor de sănătate la o perioadă regulată de timp, pentru prevenirea situațiilor de urgență prin susținerea și promovarea modului de viață sănătos.

Mediu:

- Păstrarea calității și prevenirea poluării aerului;
- Informarea populației asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate în locuri neamenajate, asupra utilizării durabile a resurselor de apă și a prevenirii poluărilor;
- Acțiuni de promovare a practicilor de agricultură ecologică;
- Curățarea cursurilor de apă și a domeniului public;
- Crearea unor mecanisme de colectare selectivă a deșeurilor;
- Realizarea unei stații de depozitare a deșeurilor;

Economie:

- Crearea unei industrii diversificate, dinamice și capabile să ofere posibilitatea de împlinire

profesională și materială a locuitorilor comunei Periam;

- Economie generatoare de venit la bugetul local;
- **Educație și cultură – Învățământ:**
- Accesul neîngrădit de împlinire individuală prin educație;
- Reabilitarea și modernizarea școlilor și grădinițelor din comună ;
- Accesul la un sistem educațional performant, flexibil și adaptat condițiilor din mediul rural;
- Organizarea unei baze materiale capabile să mulțumească nevoile legate de actul educațional;
- Amenajarea unor spații de joacă și recreere pentru copiii comunei;
- Construire bazin de înot;
- Orientarea și sprijinirea persoanelor tinere în domeniul formării profesionale;
- Crearea șanselor pentru reformarea persoanelor adulte.

Cultură:

- Instruirea și transmiterea practicilor tradiționale generațiilor viitoare;
- Accesul transparent la sursele de informare tradiționale și moderne;
- Reabilitarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din comuna Periam;

8.DIRECȚII PRIORITARE DE ACȚIUNE PENTRU PERIOADA 2022- 2027 :

1. *Comuna Periam – o Comună cu o infrastructură modernă*

La orizontul anului 2027, Comuna Periam va beneficia de drumuri de acces și străzi modernizate, de trasee pentru biciclete și pietoni, cu locuri de parcare amenajate, spații verzi moderne și sigure. Comuna Periam va fi un loc în care rețeaua de drumuri aparținătoare va fi una modernizată, toți cetățenii vor beneficia de alimentare cu apă și canalizare, gaze naturale, precum și iluminat public modern, fiind asigurată racordarea la utilități în majoritatea zonelor, ca bază a apropierii condițiilor de viață de standardele europene.

2. *Comuna Periam –o Comună cu o economie dezvoltată, competitivă și diversificată*

La nivelul anului 2027, Comuna Periam va fi o comună cu o economie dinamică și competitivă, bazată pe dezvoltarea afacerilor antreprenorilor locali. Se va susține o infrastructură modernă care să valorifice resursele locale. Comunitatea economică va avea o pondere mare în producție și servicii (producători locali), prin resurse umane a căror pregătire și specializare este valorificată și corespunde ofertei de pe piață muncii locale, într-un mediu de afaceri flexibil, reprezentativ și bine structurat, cu reglementări legislative care stimulează dezvoltarea, în beneficiul ambelor sectoare public și privat, contribuind în cadrul parteneriatelor public – privat la dezvoltarea locală, iar în cadrul structurilor asociative

profesionale și sectoriale, la o foarte bună reprezentare a intereselor specifice domeniilor în care activează.

3. Comuna Periam – o Comună cu o administrație locală modernă, responsabilă și orientată către nevoile cetățenilor:

Comuna Periam va oferi cetățenilor săi, la orizontul anului 2027, servicii semnificativ îmbunătățite, cu un personal corespunzător calificat și responsabil și condiții de lucru îmbunătățite semnificativ. Dezvoltarea Comunei se va face într-o manieră de abordare strategică, pe baza unei planificări, cu ținte și priorități precise și concrete. Planificarea dezvoltării locale, așa ca pretutindeni în lumea civilizată, este un proces transparent, care va implica asumarea sa de întreaga comunitate.

Digitalizarea aparatului administrativ local este percepută ca o prioritate și ca bază de la care să se construiască un sistem administrativ modern și viabil, în următorul ciclu financiar 2022-2027. Primăria Comunei Periam mizează pe dezvoltarea serviciilor publice bazate pe tehnologie ca soluție la nevoile locale. Concret, Instituția Primăriei își dorește digitalizarea sistemului de funcționare intern și modul de comunicare cu cetățenii prin următoarele facilități:

- ❖ plata on-line a taxelor și impozitelor, precum și a amenzilor de circulație;
- ❖ posibilitatea depunerii unor cereri online și verificarea stadiului documentelor depuse (doar cu un număr de înregistrare);
- ❖ eliberarea documentelor online (primirea lor pe email sau prin poștă);
- ❖ adoptarea unui sistem de management transparent la nivel instituțional;
- ❖ funcționarii publici vor lucra într-un sistem integrat online, sigur și eficient, fără riscul de a pierde documente;

4. Comuna Periam – o Comună cu o comunitate activă și cu un nivel ridicat al calității vieții:

La nivelul anului 2027, în Comuna Periam, dezechilibrele teritoriale vor fi atenuate printr-o rețea eficientă de servicii sociale, educație și formare profesională, care răspunde nevoilor pieței, în continuă dezvoltare, asigurându-se oportunități egale de participare pentru toată comunitatea; locuitorii vor beneficia de un stil de viață sănătos, atât ei cât și vizitatorii având acces la servicii medicale preventive de calitate și la o viață culturală bogată și captivantă, care promovează patrimoniul cultural existent, tradiția și creativitatea.

5. Turismul rural(fonduri prin Ministerul Agriculturii și dezvoltării rurale/Autoritatea de Management pentru PNDR):

Având în vedere existența unei zone(Periam Port) cu un potențial turistic ridicat, formele de turism rural posibil de desfășurat în comuna Periam pot fi numeroase, însă cele care în opinia noastră oferă cele mai bune oportunități pentru comunitate sunt:

- turismul rural;
- agroturismul.

Pe lângă beneficiile de ordin economic care pot incita agricultorii să se angajeze în activități turistice, nu pot fi ignorate și beneficiile de ordin social.

6. Utilizarea energiei regenerabile(Pactul Verde European):

Mecanismul de Tranziție Justă, factorul cheie al Pactul Verde European, mobilizează 150 de miliarde EUR pentru următorii 8 ani (2021-2027) printr-un fond comun (Fondul de Tranziție Justă), un sistem de tranziție (schema InvestEU „Just Transition” cu 30 miliarde EUR sub formă de investiții) și un sistem de împrumuturi pentru sectorul public, mobilizând până la 30 miliarde EUR investiții în utilizarea energiei regenerabile.

Programele pe care România le va derula în perioada 2021-2027, fie că vorbim de programele operaționale în curs de elaborare sau de investițiile programate prin Planul Național de Redresare și Reziliență, sunt construite pe pilonul de sustenabilitate și tranziție spre energie verde. Totodată, este important de reținut faptul că, începând cu 1 ianuarie 2022, a intrat în vigoare noua hartă a ajutoarelor regionale, care stabilește intensitatea acestora aplicabilă în fiecare județ. Astfel, ajutorul de stat de care pot beneficia solicitanții variază între 30% din valoarea investiției, în județele fanion din regiunea de Vest, și maximum 60%, în majoritatea județelor din Muntenia și Moldova.

**9.PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE DURABILĂ LA NIVELUL COMUNEI PERIAM
PENTRU PERIOADA 2022-2027
- PROIECTE PROPUSE -**

Nr. Crt	Domeniul de intervenție	Obiectiv general	Proiecte propuse	Surse de finanțare	Perioada de implementare	Observații
1	Infrastructura tehnico – edilitară	Modernizarea rețelelor de infrastructură și infrastructură edilitară	Modernizarea infrastructurii rutiere a comunei Periam;	Programul Național Anghel Saligny	2022-2026	Prioritar
			Modernizarea tuturor drumurilor de interes local ale comunei Periam			
			Asigurare infrastructură transport verde- Realizare piste de biciclete	PNRR/AFM	2022-2027	Prioritar
			Finalizarea execuției proiectului de modernizare a trotuarelor în comună	Buget local	2022-2027	Prioritar
			Realizare rețea de canalizare în localitatea Periam Port	FDI CNI AFM PNRR Buget local	2022-2027	Prioritar
			Realizare rețea de apă în localitatea Periam Port;			
			Lucrări de modernizare strada Măslinului, comuna Periam	Buget local		

	Infrastructura tehnico – edilitară	Modernizarea rețelelor de infrastructură și infrastructură edilitară	Amenajare parcuri și stații pentru mijloacele de transport în comun.	Buget local		
			Lucrări privind amenajarea și modernizarea centrului civic al comunei	PNRR Buget local	2022-2027	Prioritar
			Reabilitare, modernizare si extindere sediu primarie	PNRR Buget local	2022-2027	
			Extinderea rețelei de gaz metan in Comuna Periam	Fonduri nerambursabile Buget Local/ PNRR	2022-2027	Prioritar
			Implementarea unui sistem de producere și distribuție a energiei termice, utilizând energie geotermală	Fonduri nerambursabile PNRR	2022-2027	Prioritar
			Modernizare, eficientizare sistem de iluminat public și extindere rețea in toată Comuna Periam	AFM FE	2022-2027	Prioritar
			Actualizare documentatie PUG, Comuna Periam	Buget Local/Fonduri Nerambursabile PNRR	2022-2027	Prioritar

			Construire piață agro-alimentară	Buget Local Fonduri Nerambursabile	2022-2027	Prioritar
			Extindere și modernizare system de supraveghere video în comuna Periam	Buget Local	2022-2027	Prioritar
			Întreținere și reparații curente drumuri agricole, prin pietruire sau asfaltare	Buget Local	2022-2027	Prioritar
2	Mediu	Reducerea surselor de poluare și a procesului de degradare a factorilor de mediu prin promovarea eficienței energetice și a utilizării resurselor regenerabile	Eficientizarea energetică a clădirilor publice	Buget Local/AFM	2022-2027	Prioritar
			Investiții în sisteme de energie verde			
			Construire centru colectare selectivă deșeuri	POR/PNRR/AFM/ Buget Local	2022-2027	Prioritar
3	Educație, cultură și sport	Modernizarea infrastructurii educaționale și îmbunătățirea accesului locuitorilor la procesul de educație și cultură	Construire stație de încărcare pentru autovehicule electrice			
			Construire grădiniță cu program prelungit Periam	Buget Local/CNI	2022-2027	Prioritar
			Construire bazin de înot didactic	CNI	2022-2027	Prioritar
			Construire sală de sport în cadrul scolii primare	CNI/PNRR/ Buget Local	2022-2027	Prioritar
			Reabilitare, modernizare și extindere cinematograful în sat Periam	CNI/PNRR/ Buget Local	2022-2027	Prioritar

			Reabilitare sală de sport și împrejmuire la Liceul Teoretic Periam	Fonduri Nerambursabile/ Buget Local	2022-2027	Prioritar
			Amenajare parc de skateboarding, role și BMX, în zona Periam Port	Fonduri Nerambursabile/ Buget Local	2022-2027	Prioritar
			Realizare Parc de aventură în local	Buget Local/Fonduri Nerambursabile	2022-2027	Prioritar
			Modernizare infrastructură culturală	CNI		
			Dotare școli cu calculatoare, tablete, table inteligente	Fonduri U.A.T./Fonduri Nerambursabile/P NRR	2022-2027	Prioritar
4	Economie	Diversificarea și modernizarea economiei și a serviciilor publice prin dezvoltarea capacităților de cercetare, inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	Construire locuințe pentru tineri, destinate închirierii, regim de inaltim P+1E+M	ANL	2022-2027	Prioritar
			Construire locuinte necesitate	ANL	2022-2027	Prioritar
			Stabilirea de facilitati fiscale si economice pentru atragerea de investitori	Consiliul Local	2022-2027	Prioritar

5	Sănătate și asistență socială	Dezvoltarea infrastructurii de sănătate, asistență socială și protecție socială	Extindere și dotare infrastructură medicală în localitatea Periam Construire creșă Dotare și extindere dispensar medical Periam	Buget Local/ Fonduri Nerambursabile/ PNRR	2022-2027	Prioritar
			Construire capelă religioasă Cimitir Ortodox 2	Buget Local		
			Derularea de programe în parteneriat cu medicii de familie și/sau alte instituții/autorități în rândul populației, pentru creșterea nivelului de educație în vederea menținerii sănătății	Buget local	2022-2027	Prioritar
			Construire centru social medical comunitar	Fonduri Nerambursabile/ PNRR		Prioritar
6	Servicii	Modernizarea, eficientizarea și digitalizarea serviciilor publice oferite cetățenilor	Dotarea cu echipamente și software pentru eficientizarea și modernizarea serviciilor publice oferite cetățenilor	PNRR	2022-2027	Prioritar
			Realizare hărți digitale ale comunei Periam Documentație PUZ pentru realizarea unei zone	Fonduri Nerambursabile/ PNRR		

			rezidențiale cu funcțiuni complementare, servicii si dotari de cartier in comuna Periam	PNRR/Buget local		
			Proiect privind implementarea și certificarea sistemelor de management al calitatii si implementarea si certificarea sistemelor de management integrate Calitate-Mediu	Buget Local/Fonduri Nerambursabile	2022-2027	Prioritar
7	Agricultură	Sprijinirea activităților cu profil agricol	Crearea, dezvoltarea infrastructurilor asociate dezvoltării agriculturii	Fonduri nerambursabile/ Buget național	2022-2027	Prioritar
8	Situații de Urgență	Modernizarea și eficientizarea serviciilor publice în domeniul situațiilor de urgență	Modernizarea sistemului de dezapezire, prin achizitia de mijloace tehnice necesare pentru interventii, dotarea SVSU	Fonduri nerambursabile/ Buget național	2022-2027	Prioritar

ANEXA 1 CHESTIONAR:

Nr crt	Întrebarea	Foarte important	Important	Nu chiar importantă	Puțin important	Lipsit de importanță
1	Cat de importante considerați că sunt proiectele care vizează DIGITALIZAREA SERVICIILOR OFERITE DE PRIMARIE in relatia cu cetatenii ?					
2	Cât de importante considerați că sunt proiectele care vizează INFRASTRUCTURA DE INOVARE, COMUNICAȚII ȘI IT pentru dezvoltarea comunei Periam?					
3	Cât de importante considerați ca sunt proiectele care vizează REORGANIZAREA ȘI DEZVOLTAREA SISTEMULUI ENERGETIC ÎN CONDIȚII DE EFICIENȚĂ ECONOMICĂ ȘI DE PROTECȚIE A MEDIULUI pentru dezvoltarea comunei Periam?					
4	Cât de importante considerați ca sunt proiectele care vizează turismul rural pentru dezvoltarea comunei?					
5	Cât de importante considerați ca sunt proiectele care vizează CREAREA ȘI DEZVOLTAREA PARTENERIATELOR INTRA ȘI INTER-REGIONALE pentru dezvoltarea comunei Periam?					
6	Cât de importante considerați că sunt proiectele care vizează DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ÎN MEDIUL RURAL (apa, canal, drumuri, energie electrica, etc) pentru dezvoltarea comunei Periam?					
7	Cât de importante considerați că sunt proiectele care vizează DIVERSIFICAREA ȘI DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE ÎN MEDIUL RURAL pentru dezvoltarea comunei Periam?					
8	Cât de importante considerați că sunt proiectele care vizează ASIGURAREA ACCESULUI LA EDUCAȚIE ȘI FORMARE A POPULAȚIEI pentru dezvoltarea comunei Periam ?					
9	Cât de importante considerați că sunt proiectele care vizează CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII RESURSELOR UMANE ȘI ADAPTAREA ACESTORA LA CEREREA DE PE PIAȚĂ FORTEI DE MUNCA LOCALĂ pentru dezvoltarea comunei Periam?					
10	Cât de importante considerați că sunt proiectele care vizează DEZVOLTAREA SISTEMULUI DE SERVICII SOCIALE pentru dezvoltarea comunei Periam?					
11	Cât de importante considerați că sunt proiectele care vizează REZOLVAREA PROBLEMELOR ÎN DOMENIUL APELOR pentru dezvoltarea comunei Periam?					
12	Cât de importante considerați că sunt proiectele care vizează GESTIUNEA DESEURILOR pentru dezvoltarea comunei Periam?					
13	Cât de importante considerați că sunt proiectele care vizează ACȚIUNI ÎN DOMENIUL BIODIVERSITĂȚII pentru dezvoltarea comunei Periam?					
14	Cât de importante considerați că sunt proiectele care vizează APARAREA ÎMPOTRIVA CALAMITĂȚILOR, DEZASTRELOR ȘI					

	ACCIDENTELOR NATURALE pentru dezvoltarea comunei Periam?					
15	Cât de importante considerați ca sunt proiectele care vizează INCURAJAREA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI pentru dezvoltarea comunei Periam?					
16	Cât de importante considerați că sunt proiectele care vizează UTILITĂȚILE PUBLICE RURALE pentru dezvoltarea comunei Periam?					
17	Cât de importante considerați că sunt proiectele care vizează CREAREA ȘI MODERNIZAREA UNOR FACILITĂȚI PENTRU TIMPUL LIBER pentru dezvoltarea comunei Periam?					

1. Enumerați 3 propuneri de proiecte prioritare pentru comuna dumneavoastră.....
.....
.....
.....

PARTEA A V-A:

CONCLUZII

Strategia de Dezvoltare Economico - Socială a comunei Periam a fost concepută pentru a sprijini, prin mijloace și instrumente specifice managementului administrației publice locale, atingerea obiectivelor generale de dezvoltare economico-socială ale comunei, în concordanță cu obiectivele și prioritățile generale de dezvoltare a României, precum și cu obiectivele UE în domeniul coeziunii economice și sociale.

Strategia de dezvoltare socio-economică pentru perioada 2022 – 2027 va folosi drept suport la dezvoltarea durabilă a localității, vizând creșterea calității vieții în comunitate. Prin realizarea strategiei de dezvoltare, autoritățile locale își asumă în totalitate rolul de coordonator al procesului de transformare al comunei, favorizând și fructificând oportunitățile de care aceasta beneficiază.

Astfel, strategia de dezvoltare a localității impune, prin realizarea, ei o dezvoltare armonioasă, o competitivitate puternică, rezultatul fiind o zonă prosperă cu impact în toate domeniile de dezvoltare.

Documentul propune tuturor partenerilor interesați un limbaj comun de abordare și înțelegere a realităților, a obiectivelor strategice, a direcțiilor de dezvoltare, a programelor și proiectelor prioritare în vederea realizării cerințelor exprimate în mod oficial. În același timp, prin metodologia de întocmire și adoptare, strategia de dezvoltare exprimă o politică transparentă de administrare publică în spirit european.

Realizarea strategiei de dezvoltare permite identificarea și validarea anumitor priorități viitoare de acțiune, acestea fiind alese în funcție de resursele existente cât și de hotărârile și deciziile ce se iau ca numitor comun cu locuitorii. În strategie se pot regăsi direcții de dezvoltare care au orizonturi diferite de realizare, unele imediate, altele în viitorul apropiat sau în viitorul îndepărtat.

Implementarea strategiei se va realiza prin scrierea de proiecte și realizarea acestor direcții de dezvoltare. Proiectele enunțate pot suferi modificări sau chiar pot fi completate cu altele ori chiar anulate, dacă mediul dinamic al realității viitoare va genera alte împrejurări și perspective, însă reprezintă un punct de reper ce permite o permanentă evaluare a depărtării sau apropierii de anumite deziderate. Realizarea obiectivelor propuse este în strânsă corelație cu sursele de finanțare nerambursabilă care pot fi atrase întrucât bugetul local nu dispune de

capacitatea de a susține realizarea acestora, dar poate manageria astfel de documente strategice pentru a beneficia de oportunitățile financiare oferite de Uniunea Europeană.

Strategia de dezvoltare elaborată este realizabilă în condițiile precizate și se va adapta cerințelor și necesităților ori de câte ori va fi nevoie, astfel încât aceasta să fie realistă și aplicabilă.

În acest sens, periodic, strategia de dezvoltare trebuie revizuită, astfel încât țintele fixate să țină cont de evoluția la nivel național, starea economico-socială la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea sa. Cu cât revizuirea se face la intervale mai scurte, cu atât marja de eroare în privința evaluării resurselor la un proiect este mai mică, având în vedere că, pe măsură ce se înalță în timp, variabilele ce trebuie luate în calcul la o prognoză economică și socială se multiplică.

Pentru buna implementare a strategiei de dezvoltare este necesară o implicare a tuturor factorilor reprezentativi ai comunei, dar și o foarte bună colaborare între cetățeni și administrația locală. Astfel, strategia de dezvoltare este văzută ca și document al întregii localități și este realizabilă cu implicarea tuturor membrilor comunității.